

การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรใน
จังหวัดระนอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอก

ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร

สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2566

Extension of Registration and Improvement of Farmers Registers by
Farmers in Ranong Province

Miss. KAMOLTIP KAEWPRASOB

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master Agriculture in Agricultural Extension and Development

School of Agriculture and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของ เกษตรกรในจังหวัดระนอง
ชื่อและนามสกุล	นางสาวกมลทิพย์ แก้วประสพ
แขนงวิชา / วิชาเอก	ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร
สาขาวิชา	เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	1. รองศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลสรานู สราญรมย์

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.รุจ ศิริสัญลักษณ์)	
.....	กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ)	
.....	กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลสรานู สราญรมย์)	

.....	ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)	

ชื่อวิทยานิพนธ์ การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัด
ระนอง

ผู้วิจัย นางสาวกมลทิพย์ แก้วประสพ รหัสนักศึกษา 2659000778

ปริญญา: เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
พลสรานย์ สราญรมย์ ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดระนอง 2) ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร 4) การได้รับการส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 5) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยแบบสำรวจ ประชากรที่ศึกษา คือ เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดระนอง ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตรใน ปี 2565 จำนวน 24,854 ราย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.07 ได้จำนวน 204 ราย ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยการจับสลาก ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และการจัดอันดับ

ผลการวิจัย พบว่า 1) เกษตรกรส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 50.97 ปี จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา ได้รับข่าวสารการขึ้นทะเบียนจากผู้นำท้องถิ่น และสื่อออนไลน์ โดยเกือบทั้งหมดได้รับประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และมีประสบการณ์ในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเฉลี่ย 7.82 ปี 2) เกษตรกร มีความรู้ระดับมากถึงมากที่สุดในทุกด้าน ได้แก่ หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนการดำเนินการ และประโยชน์ที่ได้รับจากการขึ้นทะเบียน 3) เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการ ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ รวมถึงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการและให้คำแนะนำอย่างชัดเจน 4) เกษตรกรได้รับการส่งเสริมมากที่สุดในด้านความรู้ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน และต้องการการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียน โดยต้องการให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่แนะนำ ส่งเสริมโดยฝึกปฏิบัติ ส่งเสริมผ่านสื่อออนไลน์ และให้บริการสนับสนุนให้คำแนะนำคำปรึกษา ตลอดจนวิธีการแก้ปัญหาของผู้รับบริการ และ 5) เกษตรกรพบปัญหาหลักในเรื่องเอกสารซับซ้อนและขั้นตอนยุ่งยาก และได้ข้อเสนอแนะว่าให้มีการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และเงื่อนไขอย่างชัดเจน ปรับปรุงขั้นตอนการขึ้นทะเบียนให้ง่ายขึ้น และเพิ่มการลงพื้นที่ให้ความรู้โดยเจ้าหน้าที่

คำสำคัญ การขึ้นทะเบียนเกษตรกร การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

Thesis title: Extension of Registration and Improvement of Farmers Registers by Farmers in Ranong Province

Researcher: Miss. KAMOLTIP KAEWPRASOB; ID: 2659000778;

Degree: Master of Agriculture (Agricultural and Development);

Thesis advisors: (1) Associate Professor Dr. Benchamas Yooprasert;(2) Assistant Professor Dr. Ponsaran Saranrom ; Academic year: 2023

Abstract

The objectives of this research were to study 1) social and economic conditions of farmers who had registered and improved their farmbook in Ranong province 2) knowledge of farmers about the registration and improvement of the farmbook 3) opinions about the registration and improvement of the farmbook 4) the receiving of the extension and needs for the extension in the registration and improvement of the farmbook 5) problems and suggestions regarding the extension of the registration and improvement of the farmbook.

The research was done by survey method. The population of this research was 24,854 farmers who had registered and improve the farmbook in the area of Ranong province and registered as farmers with the Department of Agricultural Extension in 2022. The sample size of 204 people was determined by using Taro Yamane formula with the error value of 0.07 and simple random sampling method through lotto picking. Interview form was used as a tool in data collection. Data were analyzed by using program package such as frequency, percentage, mean, standard deviation, minimum value, maximum value, and ranking.

The results of the research revealed that 1) most of the farmers were female with the average age of 50.97 years old, completed primary school education, received news about the registration from their local leader and online media. Almost all of them benefited from the registration. They had the average experience in doing farmer registration of 7.82 years. 2) Farmers had knowledge at the high to highest level in every aspect such as criteria and conditions, operational steps, and benefit obtained from the registration. 3) Farmers agreed at the highest level on the criteria and conditions, steps and methods, benefits that farmers received, along with the operation of officers in providing service and giving out clear suggestions. 4) Farmers received the extension at the highest level regarding the knowledge about the registration steps and needed the knowledge extension on steps and method of the registration. They needed the officers to come into the field to give out suggestions, promote by practice, encourage through online media, and give out the service and support on suggestions along with the solutions of the service receiver. 5) Farmers faced with the main problem about the complication of the documents and steps. They suggested that there should be clear criteria and conditions announced, improvement of steps to make it easier for registration, and increase of the field visit to give out knowledge by officers.

Keywords : Farmer registration, Improvement of farmers registration

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอนุเคราะห์เป็นอย่างสูง
 ยิ่งจากท่านรองศาสตราจารย์ ดร. รุจ ศิริสัตย์ลักษณ์ ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รอง
 ศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ อยู่ประเสริฐอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พล
 สราญ สราญรัมย์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมจากสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่กรุณาให้ความรู้ทางด้านวิชาการ ติดตามให้คำแนะนำ ตรวจสอบและ
 แก้ไขวิทยานิพนธ์ด้วยความเต็มใจอย่างสูงจนแล้วเสร็จสมบูรณ์ พร้อมทั้งให้กำลังใจตลอดเวลาที่ศึกษา
 ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้ทางด้านวิชาการ และเจ้าหน้าที่
 สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่อำนวยความสะดวกทุก
 ด้าน ซึ่งมีผลทำให้การศึกษาประสบผลสำเร็จ พร้อมกันนี้ต้องขอขอบคุณ เพื่อนนักศึกษาสาขา
 ส่งเสริมการเกษตร รุ่นที่ 25 ทุกท่านที่อำนวยความสะดวก พร้อมทั้งช่วยเหลือสนับสนุนการทำ
 วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ จนบรรลุผลสำเร็จ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุก ๆ คนในครอบครัว ที่คอยติดตามให้กำลังใจสนับสนุนการศึกษา
 ครั้งนี้จนสำเร็จตามที่ตั้งใจไว้

ในส่วนที่เป็นคุณค่าและคุณความดีที่สามารถอำนวยความสะดวกของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอ
 มอบแต่บิดา มารดา ตลอดจนคณาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่านที่กรุณาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ
 ทักษะและประสบการณ์ทางด้านวิชาการตั้งแต่อดีตจนสำเร็จการศึกษาในระดับนี้

นางสาวกมลทิพย์ แก้วประสพ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
สภาพทั่วไปของจังหวัดระนอง	7
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้	14
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	18
แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร	21
แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ	23
การขึ้นทะเบียนเกษตรกร	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร	58
ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร.....	66
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	70
ตอนที่ 4 การส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียน เกษตรกร.....	75
ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร.....	80
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	88
สรุปการวิจัย	88
อภิปรายผล	94
ข้อเสนอแนะ	99
บรรณานุกรม	102
ภาคผนวก	107
ก แบบสัมภาษณ์งานวิจัย.....	108
ข แบบประเมินความเที่ยงตรง.....	118
ค สรุปข้อค้นพบที่สำคัญและประเด็นการอภิปรายผล.....	132
ประวัติผู้วิจัย	136

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 จำนวนประชากรครัวเรือนเกษตรกรของจังหวัดระนอง.....	8
ตารางที่ 2.1 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอจังหวัดระนอง ปี 2565	9
ตารางที่ 2.3 ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจังหวัดระนอง.....	10
ตารางที่ 2.4 ข้อมูลกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดระนอง.....	11
ตารางที่ 2.5 ข้อมูลกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรจังหวัดระนอง.....	11
ตารางที่ 2.6 ข้อมูลวิสาหกิจชุมชนจังหวัดระนอง.....	12
ตารางที่ 2.7 ข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้านจังหวัดระนอง.....	12
ตารางที่ 2.8 ข้อมูลระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่จังหวัดระนอง.....	13
ตารางที่ 2.9 จำนวนครัวเรือนที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี พ.ศ. 2563 - 2565.....	14
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลสภาพทางสังคมของเกษตรกร	59
ตารางที่ 4.2 ข้อมูลสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร	62
ตารางที่ 4.3 ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	66
ตารางที่ 4.4 ระดับความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร	69
ตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	70
ตารางที่ 4.6 การส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	76
ตารางที่ 4.7 ปัญหาในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร.....	80
ตารางที่ 4.8 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร.....	84

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ภาพที่ 2.1 แนวทางการปฏิบัติงานรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2566.....	37
ภาพที่ 2.2 แนวทางการปฏิบัติงานรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปรับปรุงปี 2566.....	38

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้รับมอบหมายจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2560 เป็นผู้ช่วยนายทะเบียนและสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นนายทะเบียน มีการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรในกลุ่มผู้ปลูกพืช ทำไร่นาสวนผสม ทำนาเกลือ และเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ จากเกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ และไม่มีเอกสารสิทธิ์เพื่อต้องการทราบสถานะการเพาะปลูกของเกษตรกร ประเมินการผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเวลาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง โดยเกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือแจ้งปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผ่านโมบายแอปพลิเคชัน Farmbook และ e-Form ทะเบียนเกษตรกร ทางเว็บไซต์ <https://efarmer.doae.go.th> เมื่อเกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียน ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเรียบร้อยแล้ว จะนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เพื่อยืนยันตัวตนเกษตรกร และเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในมิติต่าง ๆ และสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล ในการแก้ไขปัญหา และพัฒนางานภาคการเกษตรของประเทศ ตลอดจนการให้บริการฐานข้อมูลดังกล่าวแก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และเกษตรกรที่สนใจ โดยรวมถึงมีความต้องการใช้ข้อมูลเพื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามนโยบายของภาครัฐ เช่น มาตรการช่วยเหลือสินค้าเกษตร (ข้าว ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์) การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นต้น กรมส่งเสริมการเกษตร (2566)

สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง ได้มีการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง แต่การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรแต่ละครั้งที่ผ่านมายังพบปัญหาของข้อมูลที่ไม่เป็นปัจจุบัน การแจ้งข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีข้อมูลไม่ครบถ้วน เกษตรกรบางรายไม่ได้แจ้งพื้นที่ถือครอง ไม่แจ้งกิจกรรมด้านการเกษตร หรือการแจ้งข้อมูลไม่ตรงตามที่ทางราชการกำหนด จำนวนเกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนลดลงทุกปี โดยในปี 2563 มีเกษตรกรมาขึ้นทะเบียนฯ 26,141 ครัวเรือน ปี 2564 มีเกษตรกรขึ้นทะเบียนฯ 25,651 ครัวเรือน เกษตรกรมาขึ้นทะเบียนฯ ลดลงร้อยละ 1.87 จากปีก่อนหน้า และปี 2565 มีเกษตรกรขึ้นทะเบียนฯ 24,854 ครัวเรือน เกษตรกรมาขึ้นทะเบียนฯ ลดลงร้อยละ 3.11 จากปีก่อนหน้า สำนักงาน

เกษตรจังหวัดระนอง (2566) ส่งผลให้ข้อมูลที่ได้มีความคลาดเคลื่อน ทำให้ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่มีอยู่อาจไม่ครอบคลุมทุกครัวเรือน ไม่ครบทุกกิจกรรมการเกษตรที่ได้ดำเนินการ ทำให้ภาครัฐมีฐานข้อมูลเกษตรกรไม่ครบถ้วน จนไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาด้านการเกษตร ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมไปถึงโครงการและมาตรการเพื่อให้การสนับสนุน และช่วยเหลือเกษตรกรต่าง ๆ ที่ไม่สามารถช่วยเหลือเกษตรกรได้อย่างทั่วถึง

จากข้อมูลข้างต้น การดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้น เกษตรกรต้องรู้และเข้าใจหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขั้นตอน วิธีการดำเนินงาน เอกสารที่ใช้ในการขึ้นทะเบียน ระยะเวลาในการดำเนินงาน ตลอดจนเกษตรกรต้องเห็นความสำคัญของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร และทราบสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน ดังนั้นการศึกษาการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาวางแผนกระบวนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน แม่นยำ สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกร และใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผนการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ และระดับประเทศต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

2.1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดระนอง

2.2 ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

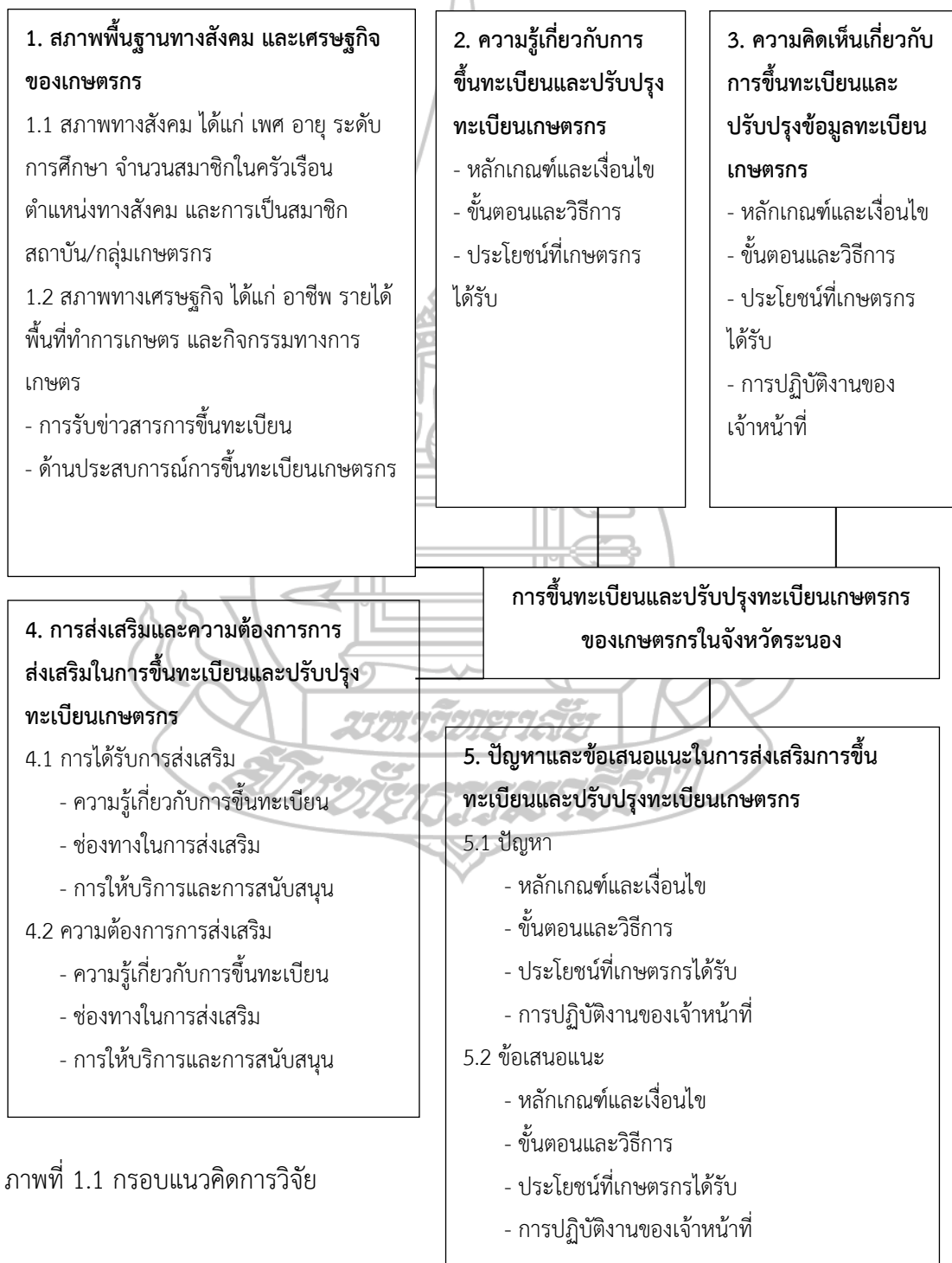
2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร

2.4 การได้รับการส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง โดยผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการ และประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร การส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และปัญหาและข้อเสนอนะในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้กำหนดพื้นที่ที่ทำการวิจัย ในพื้นที่ 5 อำเภอในจังหวัดระนอง

4.3 ขอบเขตด้านเวลา ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาการวิจัยครอบคลุม ระยะการเตรียมการวิจัย ระยะดำเนินการวิจัย และระยะสรุป รายงานผลการวิจัย ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2566 ถึงเดือน สิงหาคม 2567 รวมระยะเวลา 11 เดือน เก็บข้อมูลในช่วงเดือนมิถุนายน 2567 ถึงเดือนกรกฎาคม 2567

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง มีนิยามศัพท์เฉพาะงานวิจัยเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน จำนวน 9 ข้อ ดังนี้

5.1 เกษตรกร หมายถึง บุคคลธรรมดาที่ประกอบการเกษตร และได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2565 เฉพาะในพื้นที่จังหวัดระนอง

5.2 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร หมายถึง การแจ้งข้อมูลการประกอบกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร

5.3 การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร หมายถึง การปรับปรุงข้อมูลด้านการเกษตรของเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว เพื่อให้ข้อมูลด้านการเกษตรถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

5.4 ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ประโยชน์ที่จะได้รับ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดระนอง

5.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร หมายถึง การประเมินค่าความรู้สึกและตามข้อเท็จจริง เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการ ดำเนินงาน ประโยชน์ที่จะได้รับ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจังหวัดระนอง

5.6 การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร หมายถึง การส่งเสริม การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านความรู้ ช่องทางการส่งเสริม และการให้บริการ และการสนับสนุน

5.7 ความต้องการการส่งเสริม หมายถึง ความต้องการของเกษตรกรในการส่งเสริมการ ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน ช่องทางในการ ส่งเสริม และการให้บริการและการสนับสนุนในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

5.8 ปัญหาในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร หมายถึง สิ่ง ที่เกษตรกรประสบปัญหาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านหลักเกณฑ์และ เงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการ ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

5.9 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร หมายถึง ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้าน หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการ ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ และการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 หน่วยงานส่งเสริมการเกษตร สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เพื่อเป็น แนวทางในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อไป

6.2 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สามารถนำความคิดเห็น ความต้องการ ปัญหา และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ไปใช้ในการวางแผนการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานในพื้นที่ เพื่อพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกรให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.3 ด้านเชิงนโยบาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการ พิจารณากำหนดนโยบายในด้านการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศต่อไป หรือโครงการต่าง ๆ ของ ภาครัฐและเอกชนเกี่ยวกับด้านการเกษตร

6.4 ผู้สนใจทั่วไป ที่ต้องการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับหัวข้อนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลเพื่อ
การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปได้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมและผลงาน วิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของจังหวัดระนอง
2. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้
3. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
4. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร
5. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ
6. การขึ้นทะเบียนเกษตรกร
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. สภาพทั่วไปของจังหวัดระนอง

สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง (2566, น. 28-46) ได้รายงานบริบทต่าง ๆ ของจังหวัดระนองไว้ดังนี้

1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดระนองเป็นจังหวัดภาคใต้ตอนบน ด้านทิศตะวันตกติดกับทะเลอันดามันและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ โดยมีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานคร ผ่านทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ประมาณ 568 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 3,324.60 ตารางกิโลเมตร (2,077,875 ไร่) เป็นพื้นที่ราบร้อยละ 14 และภูเขาร้อยละ 86 มีเกาะในทะเลอันดามันทั้งสิ้น 62 เกาะ และมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดชุมพร
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดพังงา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และทะเลอันดามัน

1.2 ประชากร

จังหวัดระนองมีครัวเรือนทั้งหมด 95,752 ครัวเรือน มีประชากรทั้งหมด 194,226 คน โดยเป็นประชากรเพศชาย จำนวน 97,803 คน และเพศหญิง จำนวน 96,423 คน โดยเป็นครัวเรือนเกษตรกร 24,854 ครัวเรือน นอกภาคเกษตร 70,898 ครัวเรือน ดังนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนประชากรครัวเรือนเกษตรกร ของจังหวัดระนอง

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม ประชากร (คน)	ภาค เกษตรกร (ครัวเรือน)	นอกภาค เกษตรกร (ครัวเรือน)	รวม
เมืองระนอง	47,252	46,933	94,185	4,642	45,682	50,324
กระบี่	24,463	23,771	48,234	10,350	14,539	24,889
กะเปอร์	11,132	10,941	22,073	3,920	4,990	8,910
ละอุ่น	7,724	7,519	15,243	4,004	2,912	6,916
สุขสำราญ	7,232	7,259	14,491	1,938	2,775	4,713
รวม	97,803	96,423	194,226	24,854	70,898	95,752

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2566

1.3 ด้านการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดให้ จังหวัดระนองมีสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดระนอง จำนวน 36 ชนิด ดังนี้

1.3.1 ด้านพืช

จังหวัดระนอง มีพื้นที่ทั้งหมด 2,061,278 ไร่ มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตร จำนวน 638,753 ไร่ เป็นพื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น 572,418 ไร่ พื้นที่ปลูกไม้ผล 64,534 ไร่ พื้นที่ปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ สมุนไพร และเครื่องเทศ 1,314 และมีพื้นที่ทำนา 487 ไร่ ดังนี้

ตารางที่ 2.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอจังหวัดระนอง ปี 2566

อำเภอ	ทำนา (ไร่)	ไม้ผล (ไร่)	ไม้ยืนต้น (ไร่)	พืชไร่ พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ สมุนไพร (ไร่)	รวม (ไร่)
เมืองระนอง		3,934	68,866	182.8	72,982
กระบุรี	457	29,097	314,225	159.35	343,938
กะเปอร์	22	7,177	70,300	495.39	77,994
ละอุ่น	8	21,717	81,503	96	103,324
สุขสำราญ		2,609	37,525	380	40,514
รวม	487	64,534	572,418	1,314	638,753

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2566

1.3.2 ด้านปศุสัตว์

สัตว์ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัดระนอง ประกอบด้วย ไก่เนื้อ สุกร โคเนื้อ และแพะ โดยในปี 2563 - 2565 สัตว์ที่มีมูลค่ารวมสูงที่สุด คือ โคเนื้อ มูลค่า 275.93 ล้านบาท รองลงมา คือ สุกร มูลค่า 89.07 ล้านบาท แพะ มูลค่า 28.89 ล้านบาท และไก่เนื้อมูลค่า 11.47 ล้านบาท

1.3.3 ด้านประมง

จังหวัดระนอง ติดกับชายฝั่งทะเลอันดามัน มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาว 137.92 กิโลเมตร มีเกาะใหญ่น้อย ในทะเลอันดามัน จำนวน 62 เกาะ พื้นที่มีลักษณะรูปร่างเรียวยาวและแคบ ระยะทางจากทิศเหนือจรดทิศใต้ยาว 169 กิโลเมตร มีส่วนที่กว้างที่สุดที่เป็นพื้นดินประมาณ 25 กิโลเมตร และมีส่วนที่แคบที่สุด 9 กิโลเมตร มีแม่น้ำกระบุรีกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศเมียนมามีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีความอุดมสมบูรณ์เนื่องจากมีป่าชายเลนสมบูรณ์ มีภูมิประเทศเป็นป่าเขาและมีฝนตกชุก จึงเกิดแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำผิวดินจำนวนมาก เช่น แม่น้ำกระบุรี คลองลำเลียง คลองปากจั่น คลองวัน คลองกระบุรี คลองละอุ่น คลองหาดส้มแป้น คลองบางรี้น คลองกะเปอร์ คลองกำพวน คลองละออง คลองราชกรูด มีศักยภาพด้านการประมงทั้งน้ำจืด น้ำกร่อย และทะเล แหล่งน้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำกระบุรี เป็นแม่น้ำสายสำคัญกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทย และประเทศเมียนมา มีความยาวประมาณ 95 กิโลเมตร คลองลำเลียง ความยาวประมาณ 20 กิโลเมตร

1.4 ข้อมูลสถาบันเกษตรกร

จังหวัดระนอง มีสถาบันเกษตรกรที่สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง ส่งเสริมและสนับสนุน ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร และวิสาหกิจชุมชน ดังนี้

1.4.1 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

จังหวัดระนอง มีกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ทั้งหมด 38 กลุ่ม มีสมาชิก 907 คน ซึ่งเกิดจากการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของสตรีที่มีอาชีพทางการเกษตร รวมกลุ่มกันทำกิจกรรมด้านการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ภายใต้หลักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยแยกเป็นรายอำเภอ ดังนี้

ตารางที่ 2.3 ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจังหวัดระนอง

อำเภอ	จำนวน (กลุ่ม)	จำนวนสมาชิก (คน)
เมืองระนอง	8	170
กระบุรี	9	225
กะเปอร์	9	239
ละอุ่น	8	176
สุขสำราญ	4	97
รวม	38	907

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง , 2566

1.4.2 กลุ่มยุวเกษตรกร

จังหวัดระนอง มีกลุ่มยุวเกษตรกร ทั้งหมด 32 กลุ่ม มีสมาชิก 633 คน เกิดจากการส่งเสริมบุตรหลานเกษตรกรหรือเยาวชนที่สนใจสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรเพื่อรับการพัฒนาไปสู่การเป็นยุวเกษตรกรที่พึงประสงค์ คือ เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อวิถีชีวิตการเกษตร ก้าวตามทันความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีทักษะอาชีพเกษตร มีทักษะการดำเนินชีวิตและเป็นพลเมืองที่ดี โดยแยกเป็นรายอำเภอดังนี้

ตารางที่ 2.4 ข้อมูลกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดระนอง

อำเภอ	จำนวน (กลุ่ม)	จำนวนสมาชิก (คน)
เมืองระนอง	10	165
กระบุรี	7	157
กะเปอร์	4	146
ละอุ่น	5	100
สุขสำราญ	6	65
รวม	32	633

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง , 2566

1.4.3 กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร

จังหวัดระนอง มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ทั้งหมด 30 กลุ่ม มีสมาชิก 913 คน เกิดจากการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่ม เพื่อร่วมกันพัฒนาความรู้ความสามารถทางการเกษตรที่ก่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพการเกษตร ส่งเสริมให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยแยกเป็นรายอำเภอดังนี้

ตารางที่ 2.5 ข้อมูลกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรจังหวัดระนอง

อำเภอ	จำนวน (กลุ่ม)	จำนวนสมาชิก (คน)
เมืองระนอง	14	444
กระบุรี	4	79
กะเปอร์	5	217
ละอุ่น	5	113
สุขสำราญ	2	60
รวม	30	913

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง , 2566

1.4.4 วิสาหกิจชุมชน

จังหวัดระนอง มีวิสาหกิจชุมชน ทั้งหมด 238 กลุ่ม สมาชิก 4,697 คน ซึ่งเกิดจากการรวมกลุ่มของชุมชนและกลุ่มสถาบันเกษตรกร เพื่อประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตสินค้า

การให้บริการอื่นๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันเพื่อสร้างรายได้ เพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน โดยแยกเป็นรายอำเภอดังนี้

ตารางที่ 2.6 ข้อมูลวิสาหกิจชุมชนจังหวัดระนอง

อำเภอ	จำนวน (กลุ่ม)	จำนวนสมาชิก (คน)
เมืองระนอง	47	863
กระบุรี	81	2,032
กะเปอร์	49	695
ละอุ่น	36	692
สุขสำราญ	25	415
รวม	238	4,697

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง , 2566

1.4.5 อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

จังหวัดระนอง มีอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ทั้งหมด 178 คน เพื่อทำหน้าที่จัดเก็บ รวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน ร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ประสานงานในการถ่ายทอดความรู้และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน ติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 2.7 ข้อมูลอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านจังหวัดระนอง

อำเภอ	จำนวน (หมู่บ้าน)	จำนวน ออกม.(คน)
เมืองระนอง	38	38
กระบุรี	61	61
กะเปอร์	34	34
ละอุ่น	30	30
สุขสำราญ	15	15
รวม	178	178

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง , 2566

1.5 ข้อมูลระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

จังหวัดระนองมีแปลงใหญ่ทั้งหมด 55 แปลง 9 ชนิดสินค้า ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ทูเรียน มังคุด มะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ กาแฟ ผักโพรง และโคเนื้อ

ตารางที่ 2.8 ข้อมูลระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่จังหวัดระนอง

ชื่อแปลง/ชนิดสินค้า	อำเภอ (แปลง)					รวม
	เมืองระนอง	กระบุรี	กะเปอร์	ละอุ่น	สุขสำราญ	
ยางพารา	-	3	1	1	2	7
ปาล์มน้ำมัน	2	-	3	2	3	10
ทูเรียน	-	4	3	1	-	8
มังคุด	2	4	2	1	1	10
มะพร้าว	2	-	-	-	-	2
มะม่วงหิมพานต์	1	-	-	-	-	1
กาแฟ	1	4	2	1	-	8
ผักโพรง	4	-	1	1	-	6
โคเนื้อ	-	2	1	-	-	3
รวม	12	17	13	7	6	55

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง , 2566

1.6 สถานการณ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดระนอง

ในปี 2565 จังหวัดระนองมีเกษตรกรมาขึ้นทะเบียนเกษตรกร 24,854 ครัวเรือน ปี 2564 มีเกษตรกรขึ้นทะเบียน 25,651 ครัวเรือน และปี 2563 มีเกษตรกรขึ้นทะเบียน 26,141 ครัวเรือน ซึ่ง พบว่า จำนวนเกษตรกรลดลงประมาณ ร้อยละ 3.11 ในระหว่างปี 2564 - 2565 จำนวนเกษตรกรลดลงประมาณ ร้อยละ 1.67 ระหว่างปี 2563 - 2564 และ จำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนลดลงประมาณร้อยละ 4.92 ในระหว่างปี 2563 - 2565 ดังตารางที่ 2.9

ตารางที่ 2.9 จำนวนครัวเรือนที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี พ.ศ. 2563 - 2565

จังหวัด/อำเภอ	จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ครัวเรือน)		
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
เมืองระนอง	5,487	4,932	4,642
กระบุรี	10,625	10,728	10,350
กะเปอร์	4,019	3,967	3,920
ละอุ่น	3,972	3,993	4,004
สุขสำราญ	2,038	2,031	1,938
ระนอง	26,141	25,651	24,854

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2566

เพื่อให้การดำเนินงานปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไปเป็นตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และมีการบริหารจัดการที่ดี เกิดสัมฤทธิ์ผลได้นั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องเบื้องต้นนั้น คืออาสาสมัครเกษตรกร ซึ่งเป็นผู้ที่มีความเข้าใจและใกล้ชิดกับเกษตรกร และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในการช่วยตรวจสอบข้อมูลและต้องมีความเข้าใจขั้นตอน หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข วิธีการ และเอกสารที่ใช้ในการขึ้นทะเบียน และระยะเวลาในการดำเนินงาน ตลอดจนเห็นถึงความสำคัญและสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยนำระบบส่งเสริมการเกษตร (T&V System) มาใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ได้มีความถูกต้องและเป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ต่อไป

2. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ผู้วิจัยได้รวบรวมความหมาย และสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องมาอธิบายได้ 3 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของความรู้ ระดับความรู้ และการวัดความรู้ โดยสรุปได้ดังนี้

2.1 ความหมายของความรู้

มีผู้ให้ความหมายของความรู้สรุปได้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546, น. 232) ให้ความหมายของความรู้ ว่าเป็นสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ ความเข้าใจ หรือสารสนเทศที่ได้มาจากการประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติ และทักษะความเข้าใจ หรือสารสนเทศที่ได้มาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิดหรือการปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละสาขา

พรธิดา วิเชียรปัญญา (2547, น. 21) ได้อธิบายความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้เป็นกระบวนการของการขัดเกลา เลือกใช้และบูรณาการ การใช้สารสนเทศจนเกิดเป็นความรู้ใหม่ (new knowledge) ความรู้ใหม่เกิดจากการผสมผสานความรู้และประสบการณ์เดิมผนวกกับความรู้ใหม่ที่ได้รับความรู้ดังกล่าวเป็นความรู้ที่อยู่ภายในตัวบุคคล เป็นความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง (tacit knowledge) หากความรู้เหล่านั้นได้ถูกถ่ายทอดออกมาในรูปของการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ความรู้นั้นจะกลายเป็นความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง (explicit knowledge)

กิริติ ศยียงยง (2549, น. 4) ให้ความหมายของความรู้ คือ ความคิดของคนแต่ละคน ที่ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์จนเกิดเป็นความเข้าใจ และนำไปใช้ในการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ และสรุปผล จนได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น

บุรชัย ศิริมหาสาคร (2550) อธิบายว่าความรู้ คือ สารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิด เปรียบเทียบ เชื่อมโยงกับความรู้อื่น ๆ จนเกิดเป็นความเข้าใจ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้

จากความหมายของความรู้สรุปได้ว่า ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ รายละเอียดต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับ จากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด การปฏิบัติ การเรียนรู้หรือการค้นคว้า สิ่งต่าง ๆ โดยอาศัยระยะเวลา และเก็บไว้เป็นความจำ ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์จนเกิดเป็นความเข้าใจ นำไปใช้ในการตัดสินใจ และเป็นประโยชน์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้

2.2 ระดับความรู้

Bloom และคณะ อ้างถึงใน วิกรม อาริราชกูร์ (2547, น. 14) ได้ทำการศึกษาวิจัย และแบ่งพฤติกรรมความรู้ออกเป็น 6 ระดับ โดยเรียงตามลำดับตามความสามารถจากต่ำไปสูงไว้ดังนี้

2.2.1 ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการรู้สึกหรือการจำได้ แต่ไม่ใช่การใช้ความเข้าใจไปตีความหมายในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งแยกออกเป็น ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องซึ่งเป็นข้อเท็จจริง แนวคิด ทฤษฎี โครงสร้าง หลักการ และวิธีดำเนินงาน

2.2.2 ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ได้ทั้งในด้านภาษา รหัส สัญลักษณ์ โดยแบ่งเป็นการแปลความ การตีความ และการขยายความ

2.2.3 การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถนำเอาสิ่งที่ได้พบเจอมา เช่น แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

2.3.4 การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะส่วนประกอบของเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบส่วนย่อย และหลักการ หรือทฤษฎีเพื่อให้เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ

2.2.5 การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการนำเอาส่วนประกอบย่อยมาดัดแปลง สร้างสรรค์ หรือปรับปรุงของเก่า ให้เป็นเรื่องราวเดียวกัน และมีคุณค่ามากขึ้น

2.2.6 การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการพิจารณา ตัดสินคุณค่าของความคิดอย่างมีหลักเกณฑ์ เป็นการตัดสินใจว่าอะไรดีหรือไม่ดีอย่างไร ใช้หลักเกณฑ์เชื่อถือได้ โดยอาศัยข้อเท็จจริงภายใน และภายนอก

จากแนวคิดระดับความรู้ ผู้วิจัยใช้การศึกษาความรู้ เป็นการเน้นถึงความจำ การระลึกถึงข้อมูลเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อให้ทราบว่าเกษตรกรจังหวัดระนองมีระดับความรู้ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมากน้อยเพียงใด

2.3 การวัดความรู้

การวัดระดับความรู้ (การวัดระดับความจำ) นั้นเป็นการวัดความสามารถของบุคคลในการระลึกถึงเรื่องราวหรือสิ่งที่เคยเรียนมาแล้ว เช่น นิยาม ข้อเท็จจริง หลักการ กลวิธีในการแก้ปัญหา ซึ่งคำถามที่ถามในระดับนี้ก็คือ การจำ ซึ่งได้มีผู้เสนอแนวคิดไว้ สามารถสรุปได้ดังนี้

ศุภินิตย์ พลไพรินทร์ (2540, น. 26) กล่าวว่า การวัดความรู้เป็นการวัดระดับความจำ ความสามารถในการคิด เข้าใจกับข้อเท็จจริงที่ได้รับจากการศึกษา และประสบการณ์เดิมโดยผ่านการทดสอบคุณภาพแล้ว จะแยกคนที่มีความรู้กับไม่มีความรู้ออกจากกันได้ระดับหนึ่ง

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, น. 35) กล่าวว่า แบบทดสอบเป็นเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ชนิดหนึ่ง นิยมใช้วัดทางด้านพุทธิปัญญาเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพสมอง ด้านต่างๆ ที่ผู้เรียนรู้ได้รับจากประสบการณ์ทั้งปวง ทั้งจากทางบ้าน และสถาบันการศึกษา โดยรูปแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่นิยมใช้มี 3 รูปแบบ ดังนี้

1) แบบปากเปล่า (Oral Test) เป็นการทดสอบที่อาศัยการซักถามเป็นรายบุคคลใช้
ได้ผลดี ถ้ามีผู้เข้าสอบจำนวนน้อย เพราะต้องใช้เวลา ถามได้ละเอียด สามารถถามตอบกันได้

2) แบบเขียนตอบ (Paper-Pencil Test) เป็นการทดสอบที่เปลี่ยนแปลงมาจากการ
ทดสอบปากเปล่า เนื่องจากจำนวนผู้เข้าสอบมากและมีเวลาจำกัด แบ่งได้ 2 แบบ คือ

(1) แบบความเรียง (Essay Test) เป็นการสอบที่ให้ผู้ตอบได้รวบรวมเรียงคำ
พูดของตนเอง แสดงทัศนคติ และความรู้สึก ความคิดได้อย่างอิสระภายใต้หัวข้อที่กำหนดให้ เป็น
ข้อสอบที่สามารถวัดพฤติกรรมด้านสังเคราะห์ได้อย่างดี

(2) แบบจำกัดคำตอบ (Fix-Response Type) เป็นข้อสอบที่มีคำตอบถูก
ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดให้อย่างจำกัด ข้อสอบแบบนี้แบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ แบบถูกผิด (True-
False) แบบเติมคำ (Completion) แบบจับคู่ (Matching) และแบบเลือกตอบ (Multiple Choices)

3) แบบปฏิบัติ (Performance Type) เป็นการทดสอบที่ผู้ทดสอบแสดงพฤติกรรม
ออกมาโดยการกระทำ หรือลงมือปฏิบัติจริงๆ

รวิวรรณ ชินะตระกูล (2533, น. 38-41) การสร้างแบบทดสอบเพื่อเป็นเครื่องมือวัด
พฤติกรรมด้านความรู้ ความจำที่เป็นที่รู้จักแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) แบบอัตนัย เป็นแบบทดสอบที่ผู้สอบต้องเขียนตอบ เป็นการยากที่จะควบคุมการ
ตอบของผู้สอบได้ แบบทดสอบชนิดนี้ยังแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ไม่จำกัดคำตอบ
แบบทดสอบที่จำกัดคำตอบ แบบทดสอบแบบตอบสั้นๆ และแบบทดสอบแบบให้เติมคำให้สมบูรณ์

2) แบบปรนัย เป็นแบบทดสอบที่มีรูปแบบ (Structure) มากที่สุด สามารถใช้วัดผล
ได้ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

(1) แบบถูกผิด (True – False) คำถามชนิดนี้ถามถึงความจริง หลักการ
กฎต่างๆ และการตีความ

(2) แบบทดสอบแบบจับคู่ (Matching) ลักษณะของข้อสอบจะมี 2 คอลัมน์
คอลัมน์หนึ่งเป็นชุดของคำถาม อีกคอลัมน์หนึ่งเป็นชุดคำตอบ ซึ่งผู้ตอบจะเลือกคำตอบที่ถูกต้อง
เพื่อให้สอดคล้องกับคำถาม

(3) แบบทดสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) ข้อสอบแบบนี้จะ
ประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นส่วนของโจทย์ (Stem) อีกส่วนหนึ่งเป็นตัวเลือก (Alternative)
มีตั้งแต่ 3 - 5 ตัวเลือก โดยคำตอบในตัวเลือกนั้นจะมีข้อถูกอยู่เพียงข้อเดียว ส่วนข้ออื่นๆ เป็นตัวลวง
(Distracters) เป็นแบบทดสอบที่นิยมใช้กันมาก

จากแนวคิดการวัดระดับความรู้ดังกล่าว ผู้วิจัยได้เลือกการวัดระดับความรู้แบบ
ปรนัย โดยใช้ประเภทแบบถูกผิด (True – False) เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรเกี่ยวกับการ

ขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยมีคำถามเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการ และประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

3. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น ผู้วิจัยได้รวบรวมความหมาย และสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องมาอธิบายได้ 3 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของความคิดเห็น ประเภทของความคิดเห็น และวิธีวัดความคิดเห็น โดยสรุปได้ดังนี้

3.1 ความหมายของความคิดเห็น

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2524, น. 246) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “แนวความคิดเห็น ซึ่งเป็นคำสมาสระหว่างคำว่า “ทัศนะ” แปลว่า “ความเห็น” กับคำว่า “คติ” ซึ่งแปลว่า “แบบอย่างหรือแนวทาง” เมื่อแปลรวมกันจึงมีความหมายว่า ความรู้สึกที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง”

วอฮ์ลแมน (Wahlmen, 1973 อ้างถึงใน พนิดา ชัยปัญญา, 2541, น. 11) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นหมายถึง ความคิดเห็นเป็นภาวะของจิตใจที่ผ่านประสบการณ์แล้วเกิดจากการเรียนรู้และผลักดัน ให้เกิดความคิด ความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

ไอซ์เชค (Issak, 1981 อ้างถึงใน พนิดา ชัยปัญญา, 2541, น. 11) ให้ความหมายความคิดเห็น ว่าเป็นการแสดงออกทางคำพูดหรือคำตอบที่บุคคลได้แสดงออกต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง โดยเฉพาะจากคำถามที่ได้รับทั่วไป โดยปกติแล้วความคิดเห็นต่างจากเจตคติ คือ ความคิดเห็นจะเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะขณะที่เจตคติจะเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไปมีความหมายที่กว้างกว่า

สุเทพ พรหมอิทธิ (2556) ให้ความหมายว่า ความเชื่อหรือความรู้สึกส่วนบุคคลที่มีต่อเรื่องหรือเหตุการณ์ที่เฉพาะเจาะจง เป็นการแสดงออกถึงมุมมองส่วนตัวซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นข้อเท็จจริง แต่สะท้อนถึงทัศนคติและความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งต่าง ๆ ความคิดเห็นอาจมีลักษณะเป็นบวกหรือเป็นลบ และสามารถได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนบุคคล การศึกษา หรือสิ่งแวดล้อม

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ค่านิยม ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม ตลอดจนอารมณ์ความรู้สึกของแต่ละบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้องในการแสดงออกด้วยการพูดหรือการเขียนที่มีลักษณะเป็นการลงมติ

หรือดีความ โดยเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ทั้งนี้ความคิดเห็นอาจไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น ๆ ได้เช่นกัน

3.2 ประเภทของความคิดเห็น

สมชัย ศรีสุพธิยากร (2556) กล่าวว่าความคิดเห็นสามารถแบ่งได้หลายประเภทตามลักษณะและบริบท ดังนี้

1) ความคิดเห็นเชิงบวกและเชิงลบ ความคิดเห็นเชิงบวกแสดงถึงทัศนคติที่ดีต่อเรื่องหนึ่ง ๆ เช่น การยอมรับหรือความพอใจ ขณะที่ความคิดเห็นเชิงลบแสดงถึงทัศนคติที่ไม่ดี เช่น การปฏิเสธหรือความไม่พอใจ

2) ความคิดเห็นที่มีพื้นฐานทางอารมณ์และเหตุผล ความคิดเห็นที่มีพื้นฐานทางอารมณ์มักเกิดจากความรู้สึกหรือประสบการณ์ส่วนตัว ขณะที่ความคิดเห็นที่มีพื้นฐานทางเหตุผลเกิดจากการวิเคราะห์ข้อมูลและข้อเท็จจริง

3) ความคิดเห็นเชิงสังคมและเชิงบุคคล ความคิดเห็นเชิงสังคมเกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม เช่น ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ ขณะที่ความคิดเห็นเชิงบุคคลมักเป็นความคิดเห็นที่มีลักษณะส่วนตัวและมีความเฉพาะเจาะจง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นเรื่องของการแสดงออกทั้งในทางลบและทางบวก โดยอาศัยการเรียนรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ ค่านิยมและการตัดสินใจในสิ่งใดเรื่องหนึ่ง

3.3 วิธีวัดความคิดเห็น

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544, น. 122) มีความเห็นว่า วิธีการวัดทัศนคติในงานวิจัย นิยมนำวิธีการวัดทัศนคติของนักวิชาการสำคัญ ๆ มาใช้ในการวัด เช่น

1) ลิเคิทสเกล (Likert Scale) แบ่งการวัดทัศนคติเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้ 5 4 3 2 1 หรือ +2 +1 0 -1 -2 ตามลำดับ แล้วแต่ว่าเป็นคำถามประเภทใด เชิงบวก หรือเชิงลบ วิธีการนี้ได้รับความนิยมอย่างสูงเนื่องจากเป็นวิธีที่ง่ายไม่ซับซ้อน

2) เทอร์สโตนสเกล (Thurstone Scale) เป็นการสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาตร แล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็น หรือทัศนคติไปในทางเดียวกัน วิธีการให้คะแนนข้อความแต่ละข้อความจะมีคะแนนที่มีช่วงห่างเท่ากัน เช่น 1 2 3 4 5 เป็นต้น

3) กัทแมนสเกล (Guttman Scale) เป็นวิธีการวัดความคิดเห็นที่สามารถจัดทัศนคติสูง - ต่ำ ทำการเปรียบเทียบกันระหว่างอันดับสูงสุด และอันดับต่ำสุด ทำให้ทราบถึงแบบแผนคำตอบของผู้ให้ความเห็น ว่า เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยในคำถามข้อใดบ้าง

สิน พันธุ์พินิจ (2544 , น. 176 - 177) ได้อธิบายค่ามาตรฐานสำหรับเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้ เรียกว่า Arbitrary Weighting Method ไว้ในเทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ออกเป็น 5 ระดับ เพื่อให้สอดคล้องตามวิธีจัดแบ่งช่วงของคะแนนเฉลี่ยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งจำแนกดังนี้ คือ เห็นด้วยน้อยที่สุด เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยมาก และเห็นด้วยมากที่สุด

ภาณุมาศ ทองเจริญ (2556) ได้อธิบายว่า การวัดความคิดเห็นเป็นกระบวนการที่สำคัญในการรวบรวมและวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคคลหรือกลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยและการตัดสินใจ ดังนี้

1) การสำรวจและแบบสอบถาม เป็นวิธีที่ใช้ในการรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ โดยใช้คำถามที่มีรูปแบบหลากหลาย เช่น คำถามแบบปิด (เช่น ใช่/ไม่ใช่) หรือคำถามแบบเปิด (เช่น อธิบายเหตุผล) แบบสอบถามสามารถทำได้ทั้งในรูปแบบกระดาษและออนไลน์

2) การสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้ในการรวบรวมความคิดเห็นในระดับลึกผ่านการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวหรือกลุ่มสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์เชิงลึกช่วยให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและมีคุณภาพสูงเกี่ยวกับความคิดเห็นและความรู้สึกของบุคคล

3) การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่รวบรวมจากแหล่งต่าง ๆ เช่น ข้อความออนไลน์ การสนทนา หรือการเขียน การวิเคราะห์เนื้อหาช่วยในการสกัดความหมายและรูปแบบความคิดเห็นที่เกิดขึ้น โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การจัดกลุ่มข้อมูล และการประมวลผลข้อความ

จากแนวคิดวิธีวัดความคิดเห็นสามารถนำมากำหนดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดระนอง ในด้านต่าง ๆ โดยการวัดความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยน้อยที่สุด เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยมาก และเห็นด้วยมากที่สุด

4. แนวคิดการส่งเสริมการเกษตร

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร ผู้วิจัยได้รวบรวมความหมายและสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องมาอธิบายได้ 2 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของการส่งเสริมการเกษตร และวิธีการส่งเสริมการเกษตร โดยสรุปได้ดังนี้

4.1 ความหมายของการส่งเสริมการเกษตร

บุญธรรม จิตต์อนันต์ (อ้างถึงในเกษรินทร์ แสนใจ 2564, น. 7) ได้ให้ความหมายของการส่งเสริมการเกษตรว่า การส่งเสริมการเกษตร หมายถึง การนำความรู้ วิธีการ และเทคนิคใหม่ ๆ หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรไปแนะนำเผยแพร่ให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกร แล้วติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือในการปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ

พงษ์ศักดิ์ อังกลสิทธิ์ (2556, น.12) กล่าวว่า การส่งเสริมการเกษตรเป็นกระบวนการในการพัฒนาความรู้ของเกษตรกร จากการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อมุ่งพัฒนาผลผลิตที่เหมาะสมกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ก่อให้เกิดการพัฒนารายได้ เศรษฐกิจ ทำให้ชีวิตครอบครัวเกษตรกรอยู่พอกมี กินพอดี และมีความสุขอันเป็นผลต่อการพัฒนา ชุมชนชนบท ให้มีความมั่นคงและความมั่งคั่งในที่สุด

วศิน อิงคพัฒนากุล (2557, น. 6) กล่าวว่า การส่งเสริมการเกษตรเป็นการให้การศึกษา ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคการเกษตร มีการอนุรักษ์ พัฒนา และมีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตทางการเกษตรได้อย่างชาญฉลาด เป็นไปตามหลักการอนุรักษ์ และสอดคล้องกับสภาวะและความต้องการของตลาด และอุตสาหกรรม อันจะเป็นการสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ เป็นการดำเนินงานที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ความช่วยเหลือผู้ที่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรมที่ต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การส่งเสริมการเกษตร คือ การนำความรู้ วิธีการ และเทคนิคใหม่ ๆ หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรไปแนะนำเผยแพร่โดยนักส่งเสริมการเกษตรสู่เกษตรกรหรือบุคคลเป้าหมาย เพื่อให้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการเกษตร เพื่อพัฒนากระบวนการเกษตรในพื้นที่ของตนเองและผู้อื่น ก่อให้เกิดความกินดีอยู่ดี ผลผลิตมีคุณภาพ มีรายได้ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

4.2 วิธีการส่งเสริมการเกษตร

จินดา ขลิบทอง และเฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ (2555) กล่าวถึงวิธีการส่งเสริมการเกษตรไว้ว่า

4.2.1 แบ่งตามบุคคลเป้าหมาย

- 1) วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบรายบุคคล เป็นการส่งเสริมแบบหนึ่งครั้งต่อหนึ่งคน ซึ่งจะทำให้เกิดความใกล้ชิดต่อเกษตรกรโดยมีวิธีการที่นิยมกัน คือ การเยี่ยมเยียนไร่นา การมาติดต่อที่สำนักงาน การติดต่อทางจดหมาย การติดต่อทางโทรศัพท์ การติดต่อทางบริการ ข้อความแบบสั้น การติดต่อแบบข้อความสือผสม และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น
- 2) วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบกลุ่ม เป็นการส่งเสริมแบบหนึ่งครั้งมีเกษตรกรมากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่มากจนไม่สามารถนับได้ การส่งเสริมการเกษตรแบบนี้ เช่น การประชุมกลุ่ม การจัดทำศึนศึกษา การจัดงานวันเกษตร และการสาธิต เป็นต้น
- 3) วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบมวลชน เป็นการส่งเสริมการเกษตรแบบ ครั้งหนึ่งมีเกษตรกรรับรู้เป็นจำนวนมากโดยมีวิธีการส่งเสริมแบบมวลชนรูปแบบต่างๆ เช่น สื่อ สิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และนิทรรศการ เป็นต้น

4.2.2 แบ่งตามการสื่อสาร

- 1) วิธีการส่งเสริมการเกษตรโดยใช้สื่อคำพูด เป็นการส่งเสริมโดยใช้คำพูด เป็นสื่อหลักในการถ่ายทอดความรู้ โดยวิธีการส่งเสริมที่ใช้คำพูดเป็นสื่อสำคัญ คือ การสอน หรือการบรรยาย การประชุม การสาธิตวิธี การพบปะ พูดคุย และเยี่ยมเยียน
- 2) วิธีการส่งเสริมการเกษตรโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นการส่งเสริมการเกษตรที่เน้นการเขียนหรือใช้ตัวหนังสือเป็นหลักในการเผยแพร่ความรู้ไปยังกลุ่มเป้าหมาย สื่อสิ่งพิมพ์ที่สำคัญ เช่น หนังสือพิมพ์ จดหมายข่าว จดหมายสอบถาม ภาพโฆษณา แผ่นพับ เอกสารเย็บเล่ม จุลสาร และใบปลิว เป็นต้น
- 3) วิธีการส่งเสริมการเกษตรโดยใช้สื่อภาพและเสียง เป็นการส่งเสริมโดยใช้สื่อที่ทำให้บุคคลเป้าหมายได้เห็นภาพประกอบได้ยินเสียง เพื่อให้เกิดการกระตุ้นให้สนใจ เข้าใจใน เนื้อหา โดยสื่อที่ใช้ เช่น วิทยุโทรทัศน์ ภาพยนตร์ สไลด์ เครื่องฉายข้ามศีรษะ เป็นต้น
- 4) วิธีการส่งเสริมการเกษตรโดยใช้สื่อกิจกรรม เป็นการนำกิจกรรมต่าง ๆ มาใช้ในการเผยแพร่ความรู้สู่บุคคลเป้าหมาย เช่น กิจกรรมจัดขบวนแห่ การจัดวันและสัปดาห์พิเศษ การใช้กิจกรรมบันเทิง การประกวดแข่งขัน และการรณรงค์ เป็นต้น

สุรียะ รัชต์พิทย (2561) ในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐทั้งภาครัฐและเอกชนหันมาให้ความสำคัญวิธีการส่งผ่านสื่อออนไลน์ โดยจัดเป็นสื่อมวลชนรูปแบบหนึ่ง ซึ่งสื่อออนไลน์ เป็นการสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ เนื่องจากสามารถส่งสารได้ทุกที่ ทุกเวลา อย่างสะดวกรวดเร็ว ตัวอย่างสื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย Instagram Facebook Line YouTube TikTok แอปพลิเคชันทางการเกษตร เป็นต้น หรือเรียกอีกชื่อว่าสื่อดิจิทัล ซึ่งมีลักษณะเป็นการนำข้อความภาพเคลื่อนไหว เสียง ภาพวิดีโอ เว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย รวมไปถึงการสารสนเทศอื่น ๆ ผสมผสานเชื่อมโยงกัน ซึ่งมีประโยชน์สนับสนุนการเรียนรู้ยุคใหม่ได้ดี

จากแนวคิดวิธีการส่งเสริมการเกษตร ผู้วิจัยได้แบ่งการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง ตามบุคคลเป้าหมายในด้านต่าง ๆ โดยวิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบรายบุคคล วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบกลุ่ม และวิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบมวลชน

5. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ

5.1 ความหมายของความต้องการ

พจนานุกรมในไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554, น. 468) ให้ความหมายของความต้องการไว้ว่า ความต้องการ หมายถึง ความอยากได้ ใครได้หรือประสงค์จะได้ และเมื่อเกิดความรู้สึกดังกล่าวจะทำให้ร่างกายเกิดการความขาดสมดุลเนื่องจากมีสิ่งรบกวนกระตุ้น มีแรงขับภายในเกิดขึ้น ทำให้ร่างกายไม่อาจอยู่นิ่งต้องพยายามดิ้นรน และแสวงหาเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น ๆ เมื่อร่างกายได้รับตอบสนองแล้ว ร่างกายมนุษย์ก็กลับสู่ภาวะสมดุลอีกครั้งหนึ่ง และก็จะเกิดความต้องการใหม่ ๆ เกิดขึ้นมาทดแทนวนเวียนอยู่ไม่มีที่สิ้นสุด

ศิริวรรณ สิริรัตน์ และคณะ (2550) ได้ให้ความหมายของความต้องการ หมายถึง สภาวะที่บุคคล ขาดความสมดุล ขาดบางสิ่งบางอย่างและต้องการได้รับสิ่งนั้น เช่น ขาดอาหารทำให้รู้สึกหิว ก็ต้องการอาหารรับประทาน เกิดความรู้สึกเหนื่อยหรือเพลียเนื่องจากพักผ่อนไม่เพียงพอ ก็ต้องการพักผ่อน ไม่มีเงิน ก็ต้องการมีเงินสำหรับการใช้จ่าย ไม่ได้รับการยอมรับ/ไม่ได้รับการยกย่อง/ไม่มีชื่อเสียง/ไม่มีเกียรติยศ ก็ต้องการการยอมรับ/การยกย่อง/ต้องการมีชื่อเสียง/ ต้องการเกียรติยศ เป็นต้น ซึ่งความต้องการเหล่านี้อาจสรุปได้ว่า เป็นความต้องการทั้งทางร่างกาย และความต้องการทางด้านจิตใจ

เฉลิมพงษ์ เชื้อสะอาด (2566) ได้ให้ความหมายของความต้องการ หมายถึง การที่มนุษย์มีความปรารถนาอยากได้อะไรบางอย่างเป็น ในบางสิ่งบางอย่างที่แตกต่างกัน ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีความต้องการในระดับที่แตกต่างกันไปซึ่งเมื่อถ้าได้รับการตอบสนองที่ตรงกับความต้องการของแต่ละบุคคลแล้วก็จะทำให้บุคคลนั้นเกิดความสุขและความพึงพอใจ

5.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความต้องการ

จรรยา สุวรรณทัต (2539, น. 187) กล่าวถึง ลำดับขั้นของความต้องการของมนุษย์ว่า มาสโลว์ มีความเชื่อว่าความต้องการของมนุษย์นั้นมีลำดับขั้นตอนที่แน่นอน มีลักษณะเป็น โครงสร้างดังรูปพีระมิต ซึ่งบุคคลนั้นมีความปรารถนาที่สูงที่สุด คือ การที่จะรู้จักตนเองที่แท้จริง แต่การที่มนุษย์จะเกิดความต้องการในแต่ละขั้นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่บุคคลจะต้องได้รับการสนองตอบ ความต้องการในระดับขั้นที่ต่ำกว่าในระดับหนึ่งเสียก่อน นั่นคือ บุคคลต้องเกิดความพึงพอใจในการสนองตอบตามความต้องการในระดับที่ต่ำกว่าเสียก่อน จึงจะเกิดความต้องการในระดับขั้นที่สูงขึ้นไปได้ ซึ่งความพึงพอใจในการสนองตอบตามความต้องการนั้นไม่ได้หมายความว่า จะต้อง พึงพอใจทั้งหมด เพียงแต่ว่าขอให้ได้รับความพึงพอใจบางส่วนก็สามารถที่จะไต่หาความต้องการในระดับที่สูงกว่าได้แล้ว นอกจากนี้ มาสโลว์ยังมีความเชื่อว่า มนุษย์เราส่วนใหญ่นั้นไม่สามารถบรรลุความต้องการในระดับของความต้องการที่จะรู้จักตนเองที่แท้จริงได้

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2544, น. 26) ได้รวมแนวคิดนักจิตวิทยาเกี่ยวกับความต้องการได้ ดังนี้

1) อับบราฮัม เอช. มาสโลว์ (Abraham H. Maslow) ได้กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์เป็น 5 ขั้น (Maslow's Hierarchy of Needs) คือ

(1) ความต้องการทางกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่ชาวพุทธเรียกว่า ปัจจัย 4 แต่ทางตะวันตกรวมความต้องการทางเพศด้วย

(2) ความต้องการความปลอดภัย (Security Needs) เป็นความต้องการที่ให้ทั้งร่างกายและจิตใจได้รับความปลอดภัยจากภัยต่าง ๆ ทั้งปวง

(3) ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เช่น ความต้องการที่ได้อยู่ในหมู่หรือพวก (Belongingness) ต้องการความรัก (Love Need)

(4) ความต้องการเกียรติยศ ความนับถือจากผู้อื่น (Self-esteem)

(5) ความต้องการสัมฤทธิ์ผลในสิ่งที่ตนปรารถนา (Self-actualization)

2) เฮอส์เบอร์ก (Herzberg) ได้ร่วมกับมอร์สเนอร์ และซินเดอร์แมน (Mausner and Snyderman) ศึกษาความต้องการของคนเกี่ยวกับการทำงาน (Herzberg's Two-factor Theory)

และสรุปความต้องการของคนเราในการทำงานได้เป็น 16 ชนิด โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย แบ่งออกเป็น 2 พวก คือ ปัจจัยเพื่อสุขภาพที่จำเป็นสำหรับทุกคน (Hygiene Factors) และปัจจัยเพื่อการจูงใจให้ขยันตั้งใจทำงาน (Motivator Factors) ปัจจัยทั้ง 2 พวกนี้ยัง แบ่งออกเป็นปัจจัยที่ได้รับการกระตุ้นจากภายนอก (Extrinsic Factors) และปัจจัยที่ได้รับการกระตุ้นจากภายในให้ต่อสู้งาน (Intrinsic Factors) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) ปัจจัยจูงใจภายนอก (Extrinsic Factors) เช่น

- ค่าตอบแทน เงินเดือน
- ได้รับการสอนงานหรือเทคนิค หรือมีหัวหน้าที่เก่ง
- มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงานและเจ้านายหรือลูกน้อง
- สภาพการทำงานที่ดีมีความมั่นคงในการทำงาน

(2) ปัจจัยจูงใจภายใน (Intrinsic Factors) เช่น

- ความสัมฤทธิ์ผลในงานที่ทำ
- การยอมรับหรือการได้รับการยกย่องจากเพื่อนร่วมงาน
- การได้รับผิดชอบในงานที่ทำหรืองานของผู้อื่น
- ความก้าวหน้าในตำแหน่งงานหรือในหน้าที่
- ได้ทำงานที่ถนัดหรือชอบ
- มีโอกาสได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ จากงานที่ทำ

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า ความต้องการ คือความอยากได้อะไรที่มีที่สิ้นสุด ถือเป็นแรงกระตุ้น แรงขับเคลื่อน เพื่อการดำรงชีวิตให้ประสบความสำเร็จ ตามความต้องการไม่ว่าจะเป็นการตอบสนองทางกาย ความปลอดภัยทางสังคม เกียรติยศ ความนับถือจากผู้อื่น และสัมฤทธิ์ผลในสิ่งที่ตนปรารถนา ดังนั้น การประกอบอาชีพด้านการเกษตรให้ประสบความสำเร็จ ถือเป็นปัจจัยความต้องการ เป็นแรงจูงใจในการดำเนินชีวิตที่สำคัญหนึ่งในความต้องการทางกาย ด้านปัจจัยสี่ของมนุษย์ นักส่งเสริมการเกษตรจึงต้องตระหนักและทำความเข้าใจความต้องการด้านต่าง ๆ ของเกษตรกรเพื่อที่จะนำไปพัฒนาในงานของตน และของเกษตรกรต่อไปได้

6. การขึ้นทะเบียนเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2566) ได้กล่าวไว้ในคู่มือการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรปี 2566 ว่าจะต้องมีการตรวจสอบข้อมูลที่เกษตรกรแจ้งโดยการตรวจสอบทางสังคม เจ้าหน้าที่จะจัดพิมพ์ข้อมูลที่เกษตรกรแจ้งไปตีพิมพ์ประกาศข้อมูลของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรในหมู่บ้านชุมชนนั้นตรวจสอบและ/หรือจัดประชาคม โดยเกษตรกรต้องลงนาม เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันความถูกต้องข้อมูลของตนเอง มิฉะนั้นจะถือว่าไม่ผ่านการตรวจสอบ หรือสามารถคัดค้านหาข้อมูลของตนเองหรือเกษตรกรรายอื่นไม่ถูกต้อง และการตรวจสอบพื้นที่ปลูกโดยใช้เครื่อง GPS ออกเดินสำรวจรอบแปลงพื้นที่จริง เพื่อวัดและจับพิกัดแปลง หรือจัดทำผังแปลงเกษตรกรรวมดิจิทัล (วาดแปลง) ด้วยระบบเช่น Geoplot, GISagro, FAARMis Application , QGIS หรือตรวจสอบโดยภาพถ่ายแปลงปลูกร่วมกับผู้นำชุมชน/ อคม.

เมื่อเกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียน ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และจัดทำผังแปลงดิจิทัลแล้ว จะนำข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบและประมวลผลมาจัดพิมพ์ลงในสมุดทะเบียนเกษตรกรเพื่อยืนยันตัวตนเกษตรกร และใช้ประกอบในการเข้าร่วมโครงการหรือมาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐ ดังนั้นการแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นประจำทุกปี ข้อมูลจะมีความครบถ้วนเป็นปัจจุบันทำให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากทำให้ภาครัฐสามารถวางแผนการผลิต การตลาด ส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและจัดทำโครงการมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรได้อีกด้วย ดังจะเห็นได้จากการที่หน่วยงานภาครัฐเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไปใช้เป็นข้อมูลประกอบโครงการและมาตรการเพื่อให้การสนับสนุน

6.1 หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

กรมส่งเสริมการเกษตร (2566, น. 16-25) ได้จัดทำคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2566 มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนใหม่ ปี 2566 สรุปได้ดังนี้

6.1.1 ครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนจะต้องประกอบการเกษตรเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพรองก็ได้

6.1.2 ครัวเรือนเกษตรกร 1 ครัวเรือน จะมีผู้แทนมาขอขึ้นทะเบียนได้เพียง 1 คน ซึ่งจะถือว่าเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร โดยไม่จำเป็นต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนตามทะเบียนบ้าน

6.1.3 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร รับขึ้นทะเบียนทั้งบุคคลธรรมดา และนิติบุคคล ทั้งนี้ไม่รับขึ้นทะเบียนเกษตรกรสำหรับ วัด มัสยิด โรงเรียน ไม่รับขึ้นทะเบียนเป็นนิติบุคคลแต่อนุโลมให้ใช้พื้นที่ของวัด มัสยิด โรงเรียน มาขึ้นทะเบียนเกษตรกรในนามบุคคลธรรมดาได้

6.1.4 ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องบรรลุนิติภาวะตามกฎหมาย และมีสัญชาติไทย

6.1.5 ผู้พิการ ทพพลภาพ แต่ยังสามารถประกอบกิจการเกษตรด้วยตนเอง หรือเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในผลผลิต สามารถรับขึ้นทะเบียนได้

6.1.6 พระ เณร นักบวชในศาสนาอื่น ๆ ที่มีข้อห้าม หรือไม่เหมาะสมในการประกอบอาชีพการเกษตรไม่สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้

6.1.7 บุคคลที่ถูกคุมขังในเรือนจำ ไม่สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้

6.1.8 สามารถขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ทั้งในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์และไม่มีเอกสารสิทธิ์ ดังนี้

1) พื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ ได้แก่ เอกสารสิทธิ์ตามกฎหมายที่ดิน ที่ดินที่มีหนังสืออนุญาตการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ และที่ดินที่มีหนังสือรับรองผู้ทำประโยชน์ในเขตที่ดินของรัฐ

2) พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์อนุโลมให้เกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้เพื่อให้ทราบสถานการณ์การเพาะปลูกของเกษตรกร และประมาณการผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเวลาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องแต่จะต้องมีผู้นำชุมชนเป็นผู้รับรองการเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีหน้าที่รับจดแจ้งข้อมูลจากเกษตรกรเท่านั้น มิได้รับรองการครอบครองพื้นที่การเกษตรใด ๆ ทั้งสิ้น

6.1.9 สามารถขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ทุกลักษณะการถือครองที่ดิน ดังนี้ การถือครองเป็นครัวเรือน และการถือครองเป็นอื่น ๆ ผู้ขึ้นทะเบียนไม่ใช่เจ้าของเอกสารสิทธิ์ และเจ้าของเอกสารสิทธิ์ไม่ได้อาศัยอยู่ในครัวเรือนเกษตรเดียวกันกับผู้ขึ้นทะเบียน

6.1.10 การประกอบกิจกรรมการเกษตร ที่กรมส่งเสริมการเกษตรรับขึ้นทะเบียน ประกอบด้วย

1) ปลูกข้าว หรือ พืชไร่ ต้องมีพื้นที่ขั้นต่ำ 1 ไร่

2) ปลูกผัก หรือ ไม้ดอก หรือ ไม้ประดับ สมุนไพร ต้องมีพื้นที่ขั้นต่ำ 1 งาน

3) ปลุกสวนป่า หรือ ปลุกป่าเศรษฐกิจแบบสวนเฉพาะ ต้องมีพื้นที่ขั้นต่ำ 1 ไร่ จำนวน 100 ต้น

4) ปลุกไม้ผล หรือ ไม้ยืนต้น แบบสวนเดี่ยว หรือ สวนแซม ต้องมีพื้นที่ขั้นต่ำ 1 ไร่

5) ปลุกพืชแบบสวนผสม เกษตรผสมผสาน หรือระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งอาจมีการเลี้ยงสัตว์ หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร่วมด้วย ต้องมีพื้นที่ขั้นต่ำ 1 ไร่

6) เพาะเห็ด ทำผักกอก ต้องมีพื้นที่ขั้นต่ำ 30 ตร.ม. และเพาะปลูกพืชในระบบโรงเรือนต้องมีพื้นที่ขั้นต่ำ 72 ตร.ม.

7) ทำนาเกลือสมุทร ต้องมีพื้นที่ขั้นต่ำ 1 ไร่

8) เพาะเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ต้องมี 10 -20 รังแล้วแต่ชนิดแมลง (กรณีเลี้ยงด้วงสาคู ต้องเป็นผู้ที่ได้รับความเห็นชอบจากชุมชนให้ดำเนินการเลี้ยงด้วงสาคูได้)

ทั้งนี้ กรณีประกอบการเกษตรอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันแต่ไม่ถึงจำนวนเนื้อที่ขั้นต่ำที่กำหนดเกษตรกรต้องยืนยันว่ามีรายได้ในภาคการเกษตรที่คาดว่าจะได้รับตั้งแต่แปดพันบาทต่อปีขึ้นไป

6.1.11 การมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทน

1) บุคคลธรรมดา สามารถมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรที่อยู่ในทะเบียนเกษตรกรเดียวกัน เป็นผู้ขอรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแทนได้ แต่หากเป็นเกษตรกรที่ต้องการขึ้นทะเบียนใหม่ ต้องแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรด้วยตนเองเท่านั้น

2) นิติบุคคล สามารถมอบอำนาจให้ผู้แทนขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้

6.1.12 เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลและกรอกข้อมูลให้สมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วนตามความเป็นจริงกรณีที่ยื่นแบบคำร้องในรูปแบบเอกสารต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูล ในแบบคำร้องด้วย รวมทั้งต้องมีพยานลงลายมือชื่อให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามแบบคำร้อง สำหรับสำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร "กรณีที่เจ้าของโฉนดที่ดินแจ้งขึ้นทะเบียนด้วยตนเอง ไม่ต้องให้พยานลงนามในแบบคำร้อง"

6.1.13 เกษตรกรที่แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จะต้องผ่านการตรวจสอบตามขั้นตอน จึงจะถือว่าเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรโดยสมบูรณ์และ

สามารถนำข้อมูลไปใช้เข้าร่วมโครงการหรือมาตรการต่าง ๆ ได้ ส่วนสมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารที่แสดงรายงานการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรเท่านั้น

6.1.14 เมื่อมีการนำข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไปใช้ประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือในโครงการหรือมาตรการต่าง ๆ ผู้ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการหรือมาตรการที่จะกำหนดขึ้น

6.1.15 สถานภาพของเกษตรกรสิ้นสุดลงเมื่อ

1) บุคคลธรรมดา สิ้นสุดลงเมื่อ ตาย เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ แจ้งเลิกประกอบการเกษตร นายทะเบียนหรือผู้ช่วยนายทะเบียนมีคำสั่งจำหน่ายทะเบียนเกษตรกรเนื่องจากพบว่า มีเจตนาแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และไม่มี การปรับปรุงสถานภาพติดต่อกันเป็นเวลา 3 ปี ตามที่นายทะเบียนประกาศให้ปรับปรุงข้อมูลเกษตรกร

2) นิติบุคคล สิ้นสุดลงเมื่อ สิ้นสถานภาพความเป็นนิติบุคคล แจ้งเลิกประกอบการเกษตร ทะเบียนหรือผู้ช่วยนายทะเบียนมีคำสั่งจำหน่ายทะเบียนเกษตรกรเนื่องจากพบว่า มีเจตนาแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และไม่มี การปรับปรุงสถานภาพติดต่อกันเป็นเวลา 3 ปี ตามที่นายทะเบียนประกาศให้ปรับปรุงข้อมูลเกษตรกร

6.1.16 ช่องทางการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1). แจ้งข้อมูล ณ สถานที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ดังนี้ สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือ จุดนัดหมายที่สำนักงานเกษตรอำเภอนั้น ๆ กำหนด เกษตรกรรายเดิม แปลงเดิม แจ้งข้อมูลได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอทุกแห่ง เกษตรกรรายใหม่หรือรายเดิมแต่เพิ่มแปลงใหม่แจ้งข้อมูลได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ทำกิจกรรมการเกษตรอยู่ หากมีแปลงที่ทำกิจกรรมการเกษตรหลายพื้นที่ หลายอำเภอ ให้ยื่นที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงหลัก (อำเภอที่มีจำนวนแปลงมากที่สุด)

2) แจ้งข้อมูลผ่านผู้นำชุมชน หรือ ตัวแทนอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเฉพาะเกษตรกรรายเดิม แปลงเดิม เท่านั้น

3) แจ้งข้อมูลผ่าน Farmbook Application

4) แจ้งข้อมูลผ่าน E-Form ที่เว็บไซต์ efarmer.doe.go.th

6.1.17 เอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร แบบคำร้องทะเบียนเกษตรกร (ทบก. 01) บัตรประจำตัวประชาชนตัวจริง เกษตรกรรายใหม่ หรือ รายเดิม แต่เพิ่มแปลงใหม่ ต้องนำหลักฐานการใช้ที่ดินมาแสดงด้วย และสมุดทะเบียนเกษตรกร (ถ้ามี)

เพื่อให้ง่ายต่อการตรวจสอบข้อมูล ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ที่สามารถเรียกหลักฐานอื่น ๆ เพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

6.2 ขั้นตอนและวิธีการ

กรมส่งเสริมการเกษตร (2566, น.26-34) ได้กล่าวในคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2566 เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร สรุปได้ดังนี้

6.2.1 การรับแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1) ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับทราบ ความสำคัญของการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ต้องแจ้งข้อมูลและกรอกข้อมูลในแบบคำร้องให้สมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วนตามความเป็นจริง พร้อมลงลายมือชื่อรับรองข้อมูล ในแบบคำร้องด้วย รวมทั้งต้องมีพยานลงลายมือชื่อให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามแบบคำร้อง ทั้งนี้ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลจะมีในหลายรูปแบบ ผ่านที่ประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ โปสเตอร์ ตลอดจนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นต้น

2) เกษตรกรแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนใหม่ หรือปรับปรุงข้อมูลทำการเกษตร ตามช่องทางการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ดังนี้ แจ้งข้อมูล ณ สถานที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร แจ้งข้อมูลผ่านผู้นำชุมชน หรือตัวแทนอาสาสมัครเกษตรกร หมู่บ้าน (อกม.) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อรวบรวมเอกสารมาส่งที่สำนักงานเกษตรอำเภอ แจ้งข้อมูลผ่าน Farmbook Application และแจ้งข้อมูลผ่าน e-Form ที่เว็บไซต์ efarmer.doae.go.th โดยเมื่อเกษตรกรลงทะเบียนแล้วระบบจะแสดงข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ยืนยันตัวตนกับทะเบียนราษฎรของกรมการปกครองภายใน 5 วันทำการ ทั้งนี้ ในการแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เจ้าหน้าที่สามารถเรียกเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

3) การตรวจสอบ มีการตรวจสอบ 3 ด้าน ดังนี้

การตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน ระบบโปรแกรมตรวจสอบความถูกต้องตรวจสอบไม่ให้แจ้งเกินข้อมูลเนื้อที่ตามเอกสารสิทธิ์ ตรวจสอบความซ้ำซ้อนของเอกสารสิทธิ์ที่มาขอขึ้นทะเบียน และตรวจสอบกับข้อมูลในแผนที่ภาพถ่ายดาวเทียมตามทะเบียนเกษตรกรตรวจสอบข้อมูลพื้นที่และขอบเขตเอกสารสิทธิ์ น.ส. 4 จากกรมที่ดินตรวจสอบข้อมูลบุคคล จากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

การตรวจสอบทางสังคม เมื่อระบบโปรแกรมตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ให้จัดพิมพ์ข้อมูลไปตีตประกาศในหมู่บ้านชุมชน เป็นเวลา 3 วัน และหรือจัดประชาคมเพิ่มเติมภายในหมู่บ้านชุมชนเพื่อตรวจสอบข้อมูล โดยต้องดำเนินการทุกชนิดพืช ทั้งแปลงเดิมและแปลงใหม่ เพื่อให้เกษตรกรในหมู่บ้านชุมชนนั้นตรวจสอบ โดยเกษตรกรต้องลงชื่อยืนยันความถูกต้องข้อมูลของตนเอง

การตรวจสอบพื้นที่ ให้ดำเนินการทั้งแปลงเดิมและแปลงใหม่ เพื่อป้องกันการแจ้งขึ้นทะเบียนซ้ำซ้อน โดยผู้ดำเนินการตรวจสอบใช้เครื่อง GPS ออกเดินสำรวจรอบแปลงพื้นที่จริง เพื่อวัดและจับพิกัดแปลง หรือวาดแปลงด้วยระบบ เช่น Geoplot, GISagro, FAARMis Application, QGIS หรือตรวจสอบโดยภาพถ่ายแปลงปลูกร่วมกับผู้นำชุมชน อคม.

4) การจัดทำผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัล การจัดทำผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัล ดำเนินการโดยใช้เครื่อง GPS ออกเดินสำรวจรอบแปลงพื้นที่จริง เพื่อวัดและจับพิกัดแปลง หรือวาดแปลงด้วยระบบ เช่น Geoplot, GISagro, FAARMis Application และ QGIS

5) การพิมพ์ข้อมูลลงในสมุดทะเบียนเกษตรกร หรือ การพิมพ์ใบรายงานผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเมื่อตรวจสอบและบันทึกผลลงในระบบว่า "ผ่าน" แล้วจึงจะถือว่าการขึ้นทะเบียนในแปลงนั้นสมบูรณ์ และสามารถจัดพิมพ์ข้อมูลลงในสมุดทะเบียนเกษตรกร หรือ พิมพ์ใบรายงานผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้

6.2.2 การแก้ไขและยกเลิกทะเบียนเกษตรกร

1) การแก้ไขข้อมูลการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร กรณีเกษตรกรแจ้งขอแก้ไขข้อมูลเมื่อตรวจสอบพบข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบแล้วมีความคลาดเคลื่อน และต้องการแก้ไขให้ดำเนินการ ดังนี้ เกษตรกรผู้ยื่นคำร้องต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร หรือทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรดำเนินการแทน กรอกแบบคำร้องขอแก้ไขข้อมูลพร้อมลงชื่อรับรองความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลกรณีแก้ไขข้อมูลพื้นฐาน ไม่ต้องให้พยานลงชื่อในแบบคำร้อง กรณีแก้ไขการประกอบกิจกรรมการเกษตร ให้พยานลงชื่อในแบบคำร้องด้วย โดยสถานที่ยื่นแบบคำร้องแจ้งขอแก้ไขข้อมูลพื้นฐาน ได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่แจ้งขึ้นทะเบียนเท่านั้น แจ้งขอแก้ไขข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจกรรมการเกษตรได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลง

2) การปรับปรุงสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงสถานะการช่วยทำการเกษตรการยกเลิกการเป็นสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร และการเพิ่มสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรให้ดำเนินการ ดังนี้ เกษตรกรผู้ยื่นคำร้อง หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร สามารถปรับปรุง

ข้อมูลของสมาชิกในครัวเรือนทุกคนได้ กรณีที่หัวหน้าครัวเรือนไม่สามารถมาด้วยตนเองให้ทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนดำเนินการแทน กรอกแบบขอปรับปรุงข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร พร้อมลงชื่อรับรองความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล ทั้งนี้ หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร สามารถลบข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนด้วยตนเอง ผ่าน Farmbook Application หากต้องการเพิ่มหรือแก้ไขข้อมูลสมาชิกสามารถแจ้งที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่แจ้งขึ้นทะเบียนเท่านั้น

3) การเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร เกษตรกรผู้ยื่นคำร้องหัวหน้าครัวเรือนเป็นผู้ดำเนินการเอง จะต้องให้สมาชิกในครัวเรือนที่จะเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรแทนลงชื่อในแบบคำร้องด้วย กรณีสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรเป็นผู้ดำเนินการ ให้สมาชิกที่จะเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรแทน เป็นผู้ยื่นแบบคำร้องต้องให้หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรเดิมลงชื่อในแบบคำร้อง หรือมีหนังสือยินยอมจากหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรแนบมาด้วย (ยกเว้นกรณีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรเสียชีวิต เจ็บป่วยร้ายแรงหรือติดเตียง ถูกคุมขังในเรือนจำ ไปต่างประเทศ) และให้สมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรมากกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดลงชื่อในแบบคำร้องด้วย กรอกแบบขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร กรอกเหตุผลในการขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้า พร้อมลงชื่อรับรองความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล แล้วให้พยานลงชื่อในแบบคำร้อง ยื่นแบบคำร้อง แจ้งขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่แจ้งขึ้นทะเบียน ทั้งนี้ กรณีเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเนื่องจากหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรเสียชีวิต หากทายาทของผู้เสียชีวิตรายนั้นยังทำการเกษตรอยู่ กำหนดให้ทายาทต้องมาแจ้งเปลี่ยนหัวหน้าครัวเรือนภายใน 60 วัน กรณีที่ไม่มาเปลี่ยนภายในระยะเวลาที่กำหนดจะถือว่าสิ้นสุดสภาพจากครัวเรือนเกษตรกรเดิม และต้องขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นรายใหม่เท่านั้น

4) การเปลี่ยนแปลงสถานที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรผู้ยื่นคำร้องต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร กรณีที่หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรไม่สามารถมาด้วยตนเอง ให้ทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรดำเนินการแทน กรอกแบบขอเปลี่ยนแปลงสถานที่ขึ้นทะเบียน พร้อมลงชื่อรับรองความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล สถานที่ยื่นแบบคำร้อง แจ้งขอเปลี่ยนแปลงสถานที่ขึ้นทะเบียนได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอปลายทางที่ย้ายไป

5) การยกเลิกทะเบียนเกษตรกร เมื่อเกษตรกรเลิกทำการเกษตร หรือไม่ประสงค์ขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว กรณีที่หัวหน้าครัวเรือนเสียชีวิต แต่ไม่มีสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรให้บุตร/ญาติ/พี่น้องผู้นำชุมชน หรือ อกม. เป็นผู้กรอกแบบคำร้อง แบบคำร้องขอยกเลิกทะเบียนเกษตรกรกรณีหัวหน้าครัวเรือนเสียชีวิต และไม่มีสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรและเมื่อเจ้าหน้าที่กรอกข้อมูลแบบคำร้องลงในระบบทะเบียนเกษตรกรแล้ว ระบบจะทำการตรวจสอบข้อมูลการเสียชีวิตจาก

ทะเบียนราษฎร และจะยกเลิกทะเบียนเกษตรกร กรณีที่ไม่มีการปรับปรุงกิจการกรรมการเกษตร ติดต่อกันเกิน 3 ปี จะถือว่าสิ้นสุดสถานภาพการเป็นเกษตรกรและจะยกเลิกทะเบียนเกษตรกร

6.2.3 แนวทางปฏิบัติการกรณีเกษตรกรแจ้งข้อมูลคลาดเคลื่อน ไม่ตรงกับ

ความเป็นจริง กรณีที่มีข้อร้องเรียน การคัดค้าน หรือตรวจสอบแล้วพบว่า เกษตรกรแจ้งข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริงให้ดำเนินการ ดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ระดับหมู่บ้าน หรือ คณะกรรมการ

2) ให้คณะกรรมการตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ระดับหมู่บ้าน ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงหากตรวจสอบแล้วพบว่าข้อมูลเป็นเท็จ เกษตรกรสามารถอุทธรณ์ต่อ คณะกรรมการระดับอำเภอ ระดับจังหวัดตามลำดับ และขอให้ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ระดับจังหวัดถือเป็นที่สุด โดยคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการในแต่ละระดับ ให้อำเภอ และจังหวัด เป็นผู้ดำเนินการแต่งตั้งตามความเหมาะสม

3) เมื่อผลการพิจารณาสิ้นสุดแล้ว ให้ดำเนินการตามดุลยพินิจของ คณะกรรมการนั้น หากต้องดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ให้เกษตรอำเภอหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์โดยสามารถแจ้งความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ตามมาตรา 137 แห่งประมวลกฎหมายอาญา และความผิดฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการ ตามมาตรา 267 แห่งประมวลกฎหมายอาญา พร้อมทั้งรายงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบด้วย

6.3 ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

6.3.1 ประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2566) กล่าวไว้คู่มือแนวทางการปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ไว้ว่า ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เป็นระบบที่ใช้จัดเก็บข้อมูลเกษตรกรรายครัวเรือนทั่วประเทศ ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ข้อมูลการประกอบอาชีพ และที่มาของรายได้ในครัวเรือน ข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนและการเป็นสมาชิกองค์กร ข้อมูลการถือครองที่ดิน ข้อมูลทำกิจกรรมการเกษตร และข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นระบบฐานข้อมูลกลางของกรมส่งเสริมการเกษตร มีการตรวจสอบความถูกต้องข้อมูลให้ตรงกันกับฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง ใช้ประโยชน์ข้อมูลร่วมกันในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรรายครัวเรือนสำหรับการดำเนินโครงการ มาตรการต่าง ๆ ของ
ภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ

1) *ประโยชน์ต่อองค์กร ดังต่อไปนี้*

(1) ประโยชน์ในการนำมาเป็นแนวทางพัฒนา ภาครัฐสามารถใช้ฐานข้อมูลในการ
กำหนดนโยบาย แผนงาน และการจัดการ ด้านการผลิตและการตลาด การส่งเสริมและสนับสนุนการ
ใช้ปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม ใช้ฐานข้อมูลจำแนกเกษตรกรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายให้สอดคล้องกับการ
ดำเนินมาตรการต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และใช้ฐานข้อมูล ในการติดตามและ
ประเมินผล การดำเนินงานตามมาตรการโครงการต่าง ๆ

(2) ประโยชน์ในการนำมาปรับปรุงแก้ไข หน่วยงานมีระบบฐานข้อมูลทะเบียน
เกษตรกร ที่เป็นมาตรฐาน มีระบบการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลของเกษตรกร มีฐานข้อมูลเพื่องานส่งเสริม
การเกษตรที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน ลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูลภาครัฐ ประหยัด
งบประมาณ บุคลากรและระยะเวลาในการประมวลผล

(3) ประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า และเรียนรู้สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลในการศึกษา
วิจัยทางการเกษตร และเกษตรกรที่ประกอบกิจกรรมการเกษตรใช้เป็นข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ใน
กระบวนการพัฒนา และปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

(4) ประโยชน์การเป็นหลักฐานสำคัญ สามารถใช้เป็นข้อมูลหลักฐานอ้างอิงทาง
การเกษตรของภาครัฐในการตรวจสอบข้อเท็จจริงใช้เป็นหลักฐานสำคัญของภาครัฐในการส่งเสริมและ
ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร

2) *ประโยชน์ต่อเกษตรกร ดังต่อไปนี้*

(1) ประโยชน์ทางตรงเกษตรกรได้รับสิทธิหรือบริการต่าง ๆ ของภาครัฐและ
เกษตรกรมีข้อมูลการประกอบกิจกรรมการเกษตรของตนเองที่ได้แจ้งไว้กับภาครัฐ

(2) ประโยชน์ทางอ้อม เกษตรกรได้รับความสะดวกในการติดต่อกับภาครัฐ
เกษตรกรมีข้อมูลทางการเกษตรใช้ในการเปรียบเทียบ ประเมินผลผลิตจากการเพาะปลูก และ
เกษตรกรใช้เป็นข้อมูลตรวจสอบการส่งเสริมพัฒนาการเกษตรของภาครัฐ

6.3.2 นโยบายรัฐบาลการช่วยเหลือเกษตรกรด้านราคาผลผลิตการเกษตร

1) *โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูก
ข้าว ปีการผลิต 2566/67*

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (2566) กล่าวว่า โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้เกษตรกรสามารถดำรงชีพอยู่ได้ เพื่อลดต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และเพื่อให้มีกำลังใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว โดยเกษตรกรต้องขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2566/67 กับกรมส่งเสริมการเกษตร อัตราการสนับสนุน ไร่ละ 1,000 บาท ครั้วเรือนไม่เกิน 20 ไร่ (รวมไม่เกิน 20,000 บาท)

2) โครงการประกันรายได้พืชเศรษฐกิจ (ข้าว ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และยางพารา)

กระทรวงพาณิชย์ (2565) กล่าวว่า รัฐบาลมีนโยบายในการประกันราคาสินค้าเกษตร 5 ชนิด (ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ ปาล์มน้ำมัน และยางพารา) ซึ่งถือว่าเป็นนโยบายที่ช่วยให้เกษตรกรพลิกฟื้นเศรษฐกิจได้ และเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความมั่นใจของทั้งผู้ซื้อและเกษตรกร และทำให้เกิดความมั่นคง ไม่ว่าราคาตลาดจะเป็นเช่นไร โดยรัฐบาลเห็นว่าเกษตรกรที่ปลูกพืชทั้ง 5 ชนิด ต้องได้รับการดูแล เนื่องจากเป็นพืชสำคัญ ที่มีปริมาณการปลูก พื้นที่ปลูกเกษตรกรที่ปลูกส่วนใหญ่ของประเทศ โดยจากความร่วมมือของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ ทำให้ราคาพืชเกษตรเกือบทุกชนิด ราคาขยับค่อนข้างดีขึ้น เช่น ยางพาราก่อนประกันก็โลละ 23 บาท ราคาในตลาดจริง ซื้อกันที่ก็โลละ 24 – 26 บาท ถึงแม้ยางพาราก่อนราคาดีขึ้น แต่น้ำยางข้นอาจจะยังไม่สูงกว่าราคาประกัน แต่ยังเป็นราคาที่สูงกว่าในอดีตที่เคยผ่านมา ซึ่งทางรัฐบาลยังคงต้องจ่ายเงินส่วนต่างของราคาประกันในส่วนของน้ำยาง การที่ราคาสูงกว่าราคาประกันอาจจะด้วยหลายๆสาเหตุ ทั้งปริมาณและผลผลิตน้อย ทำให้ราคาสูงขึ้นตามกลไกตลาด

6.3.3 การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2565) กล่าวในคู่มือระบบการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรด้านพืช ปี 2565 ไว้ว่า เมื่อจังหวัดประกาศให้เกษตรกรมายื่นแบบจำนองขอรับการช่วยเหลือ (กษ. 01) สำนักงานเกษตรอำเภอ นำ กษ. 01 แจกจ่ายให้เกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ ทั้งนี้เกษตรกรต้องขึ้นทะเบียนเกษตรกร และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตรก่อนเกิดภัย เพื่อระบบจะนำข้อมูลทั่วไปจากทะเบียนเกษตรกร ให้เกษตรกรกรอกข้อมูลพื้นที่เสียหายโดยระบุชื่อพืชและรายละเอียดต่าง ๆ โดยมี ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือนายกเทศมนตรี รับรองความเสียหายเป็นรายแปลงแต่ละพื้นที่ การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรอัตราและเอกสารหลักฐานการขอรับสนับสนุนงบประมาณ

เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณี
ฉุกเฉินและหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัย
พิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2563 หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้าน
การเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2564 และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

6.3.4 โครงการประกันภัยข้าวนาปีและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

สมาคมประกันวินาศภัยไทย (2566) กล่าวว่า โครงการประกันภัยพืชผล ในประเทศ
ไทยเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม พ.ศ. 2554 จากการที่เกษตรกรต้องเผชิญกับความเสี่ยงในระหว่างการ
เพาะปลูก รัฐบาลจึงหาเครื่องมือมาบริหารความเสี่ยงให้กับเกษตรกรโดยใช้ระบบประกันภัยซึ่งรัฐบาล
ได้จัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งชดเชยค่าเบี้ยประกันภัยให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อให้
ความเสี่ยงของเกษตรกรได้รับการดูแลอย่างครบวงจร ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง
ภาครัฐและเอกชนร่วมกันขับเคลื่อนโครงการฯ มาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ พ.ศ. 2554 จนถึง
ปัจจุบัน ประกอบด้วย *สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง (สศค.)* เป็นผู้มีบทบาทหลักใน
ฐานะผู้นำโครงการ ทำหน้าที่ประสานงานหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งเสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ
งบประมาณจากคณะรัฐมนตรี *กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์* เป็นผู้ขึ้นทะเบียน
เกษตรกร (ทบก.) และออกไปขอรับความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย (กษ.02 เพื่อการประกันภัย)
สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) เป็นผู้พิจารณาให้
ความเห็นชอบกรมธรรม์ประกันภัยและอัตราเบี้ยประกันภัย *ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
การเกษตร (ธ.ก.ส.)* เป็นผู้มีบทบาทในการเป็นช่องทางการขายกรมธรรม์ประกันภัยให้กับเกษตรกร
สมาคมประกันวินาศภัยไทย เป็นผู้บริหารจัดการโครงการและเชิญชวนบริษัทประกันวินาศภัยเข้าร่วม
การรับประกันภัย

6.4 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

ในปี 2566 กรมส่งเสริมการเกษตร ประชุมชี้แจงทราบนโยบาย วัตถุประสงค์การขึ้นทะเบียน
เกษตรกร เพื่อให้เจ้าหน้าที่เข้าใจงานทุกขั้นตอน สามารถติดตามตรวจสอบและแก้ปัญหาในการ
ปฏิบัติงานอย่างเป็นแนวทางเดียวกัน และถ่ายทอดไปยังเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอเพื่อทำหน้าที่เป็น
วิทยากรในพื้นที่และติดตามการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ใน
แต่ละสำนักงานเกษตรอำเภอ รับผิดชอบในแต่ละท้องที่จะประสานกับเกษตรกร ประชาสัมพันธ์
โครงการฯ นัดหมายสำหรับมาให้ข้อมูลการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เมื่อเกษตรกรแจ้งข้อมูล

เจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วนทุกกิจกรรมและแจ้งเงื่อนไขให้เกษตรกรทราบก่อนลงมือขอรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง ดังแสดงในภาพที่ 2.1

แนวทางการปฏิบัติงานรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2566

เจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนเกษตรกร 1. รับขึ้นทะเบียน/แก้ไขปรับปรุงข้อมูล ทบก.01 2. ตรวจสอบและรวบรวม ทบก.01 ให้เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอตรวจสอบข้อมูล 3. บันทึกข้อมูล	เกษตรกร 1. จัดเตรียมเอกสารประกอบการขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียน 2. แจ้งข้อมูลตามแบบ ทบก. 01 ตามข้อเท็จจริง 3. รับรองและยืนยันความถูกต้องของข้อมูล
สำนักงานเกษตรอำเภอ 1. บรรณาธิการ 2. แนะนำและแก้ไข 3. ประมวลผลและสรุปข้อมูลระดับอำเภอ 4. ออกใบรับรองผลให้เกษตรกร	สำนักงานเกษตรจังหวัด 1. ประชาสัมพันธ์ 2. แนะนำและแก้ไข 3. ประมวลผลและสรุปข้อมูลระดับจังหวัด

ภาพที่ 2.1 แนวทางการปฏิบัติงานรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2566

ในปี 2566 เจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนดำเนินการรับขึ้นทะเบียน โดยเกษตรกรเป็นผู้กรอกข้อมูลด้วยตนเอง หรือขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผ่าน Mobile Application Farmbook และ e-Form ทะเบียนเกษตรกร เจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล จะต้องมีการตรวจสอบข้อมูลที่เกษตรกรแจ้ง โดยการตรวจสอบด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ตรวจสอบข้อมูลบุคคล (สัญชาติไทย ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน สมาชิกในครัวเรือน) ตรวจสอบข้อมูลเอกสารสิทธิ์ (นส.4) ตรวจสอบทางสังคม เจ้าหน้าที่จะจัดพิมพ์ข้อมูลที่เกษตรกรแจ้งไปตีตโป๊ภาคข้อมูลของเกษตรกรเพื่อให้เกษตรกรในหมู่บ้านชุมชนนั้นตรวจสอบและ/หรือจัดประชุม โดยเกษตรกรต้องลงนามเพื่อเป็นหลักฐานยืนยันความถูกต้องข้อมูลของตนเอง มิฉะนั้นจะถือว่าไม่ผ่านการตรวจสอบ หรือสามารถคัดค้าน หากข้อมูลของตนเองหรือเกษตรกรรายอื่นไม่ถูกต้อง และการตรวจสอบพื้นที่ปลูกโดยใช้เครื่อง GPS ออกเดินสำรวจรอบแปลงพื้นที่จริง เพื่อบันทึกและจับพิกัดแปลง หรือจัดทำผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัล (วาดแปลง) ด้วยระบบ เช่น Geoplot, GISagro, FAARMis Application , QGIS หรือตรวจสอบโดยภาพถ่ายแปลงปลูกร่วมกับผู้นำชุมชน/อกม. เมื่อ

เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียน ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และจัดทำผังแปลงดิจิทัลแล้ว จะนำข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบและประมวลผลมาจัดพิมพ์ลงในสมุดทะเบียนเกษตรกรเพื่อยืนยันตัวตนเกษตรกร และใช้ประกอบในการเข้าร่วมโครงการหรือมาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐ ดังแสดงในภาพที่ 2.2

แนวทางการปฏิบัติงานการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรปี 2566

ภาพที่ 2.2 แนวทางการปฏิบัติงานการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรปี 2566

สัญญาติ ฉบับ (2566, น. 65-66) ได้กล่าวว่า ด้วยสำนักงานเกษตรจังหวัดระนองยึดช่องทางการประชาสัมพันธ์ในการสร้างการรับรู้แก่เกษตรกร มาใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการปรับปรุงและขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2566 ดังนี้

1. การเตรียมการก่อนการขึ้นทะเบียน

1.1 จังหวัดวิเคราะห์ข้อมูลการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรย้อนหลังตั้งแต่ ปี 2563-2565 เพื่อเตรียมการจัดลำดับความสำคัญในการขึ้นทะเบียน เช่น พืชเศรษฐกิจที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการตามนโยบายของรัฐ หรือพืชที่ไม่เกี่ยวข้องกับโครงการของภาครัฐ

1.2 จังหวัดกำหนดเป้าหมายแผนงานการขึ้นทะเบียนแยกรายอำเภอ รายตำบลให้ชัดเจน เพื่อใช้เป็นเป้าหมายรวมของจังหวัดว่า อำเภอ สามารถปฏิบัติได้ตามช่วงระยะเวลาที่จังหวัดกำหนดหรือไม่ แล้วจึงประชาสัมพันธ์แจ้งแผนผ่านทางสื่อต่าง ๆ ให้เกษตรกรทราบต่อไป

1.3 จังหวัดจัดประชุมระดมความคิดของเจ้าหน้าที่ วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค พร้อมทั้งวิธีการแก้ไข ในปีที่ผ่านมา

1.4 จังหวัดและอำเภอ ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับทราบและตระหนักถึงความสำคัญของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรที่ต้อง เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือรัฐบาลสามารถนำไปเป็นฐานข้อมูลประกอบการจัดทำโครงการ จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรต่อไป

1.5 จังหวัดร่วมกับอำเภอ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เกษตรกรรับทราบขั้นตอน และการเตรียมหลักฐานประกอบการยื่นขอขึ้นทะเบียนให้ครบถ้วน

1.5.1 ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับทราบ ถึงความสำคัญของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เช่น หากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรเกษตรกรรายนั้น ๆ จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของภาครัฐด้านการเกษตรได้ และหากไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรก็อาจจะไม่ได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐเมื่อพื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ เป็นต้น ผ่านช่องทางสื่อมวลชนคือ วิทยุและสื่อสังคมออนไลน์ คือ เว็บไซต์, เฟสบุ๊ก, และกลุ่มไลน์ต่าง ๆ นอกจากนี้สร้างการรับรู้ผ่านเวทีประชุมในระดับจังหวัด อำเภอ และระดับพื้นที่

1.5.2 ประชาสัมพันธ์ช่องทางการสถานที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ให้เกษตรกรได้รับทราบผ่านสื่อออนไลน์ ผ่านสื่อมวลชน ผู้นำชุมชน หน่วยงานในพื้นที่ และบอร์ดประชาสัมพันธ์ในสถานที่สำคัญ ดังนี้

1) สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือ จุดนัดหมายที่สำนักงานเกษตรอำเภอนั้น ๆ กำหนด เกษตรกรรายเดิม แปรลงเดิม แจ้งข้อมูลได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอทุกแห่ง และเกษตรกร

รายใหม่ หรือ รายเดิมแต่เพิ่มแปลงใหม่ แจ้งข้อมูลได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ทำกิจกรรมการเกษตรอยู่ หากมีแปลงที่ทำกิจกรรมการเกษตรหลายพื้นที่ หลายอำเภอ ให้ยื่นที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงหลัก (อำเภอที่มีจำนวนแปลงมากที่สุด)

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรระดับอำเภอ ที่เกษตรกรรมมีพื้นที่การเกษตรอยู่ เฉพาะเกษตรกรรายเดิม แปลงเดิม เท่านั้น

3) ที่ทำการคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูล คือ ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

1.5.3. ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ผ่านช่องทางสื่อมวลชนคือ วิทยูและสื่อสังคมออนไลน์ คือ เว็บไซต์, เฟสบุ๊ก, และกลุ่มไลน์ต่าง ๆ นอกจากนี้สร้างการรับรู้ผ่านเวทีประชุมในระดับจังหวัด อำเภอ และระดับพื้นที่ ผ่านผู้นำชุมชนในเวทีประชุมประจำเดือนระดับอำเภอ ประชุมประจำเดือนระดับหมู่บ้าน ในการแจ้งข้อมูลผ่าน Farmbook Application และแจ้งข้อมูลผ่าน e-Form ที่เว็บไซต์ทะเบียนเกษตรกร (farmer.doae.go.th)

1.6 จังหวัดจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัดเพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลรายงานความก้าวหน้า ประสานงาน สนับสนุนการปฏิบัติงานของอำเภอติดตามนิเทศงาน แก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

1.7 จังหวัด จัดทำแผนปฏิบัติงาน (เป้าหมาย) ประจำปีในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1.8 ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจหลักเกณฑ์และขั้นตอนการขึ้นทะเบียนแก่เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.9 สำนักงานเกษตรอำเภอจัดทำแผนปฏิบัติงานในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรประจำปี การประชาสัมพันธ์ การออกใบรับรอง และประกาศให้เกษตรกรทราบก่อนการขึ้นทะเบียน

2. ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การรับคำร้องขึ้นทะเบียนเกษตรกร

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 3 การออกใบรับรอง

3. ประสานงาน/ชี้แจง ทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ ในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในประเด็นต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในพื้นที่ โดยกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ทำการประชาสัมพันธ์เดือนละ 1 ครั้ง เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้เกษตรกรมีความซื่อสัตย์กล้าแสดงออก โดยสร้างจิตสำนึกให้เกษตรกรได้มีส่วนร่วมเป็นพหุภาคีผู้รักษาผลประโยชน์ของภาครัฐ

4. อบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน

5. ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้แก่ผู้นำทางการเกษตร

6. จังหวัดลงพื้นที่ติดตาม นิเทศ ให้คำแนะนำแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน พร้อมทั้งทบทวนการปฏิบัติงาน รับทราบปัญหา อุปสรรค ของการดำเนินงานในพื้นที่

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง ผู้วิจัยได้นำผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการทำวิจัยดังนี้

7.1 สภาพพื้นฐานทางสังคม

7.1.1 เพศ

ปริยานุช นิพาพันธ์ (2566, น. 67) ศึกษาเรื่อง ทักษะคติและพฤติกรรมของเกษตรกรในการใช้สมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัลอำเภอวังขึ้น จังหวัดแพร่ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และกฤษฎา วนดี (2559) ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งไม่สอดคล้องกับ อังคณา คล้ายสุบรรณ (2562, น. 80) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัลในการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของอาสาสมัครเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท ปัญจกรณ์ พุฒอินทร์ (2562, น. 114) ศึกษาเรื่อง การใช้แอปพลิเคชันสมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัลเพื่อปรับปรุงการจดทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรจังหวัดกาญจนบุรี และนวกกร แป้นบุชา (2562, น. 110) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการใช้สมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัลของเกษตรกรในอำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม ที่พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง

7.1.2 อายุ

ปริยานุช นิพาพันธ์ (2566, น. 67) พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 52 - 58 ปี อายุเฉลี่ย 53.63 ปี อังคณา คล้ายสุบรรณ (2562, น. 80) พบว่าเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 43.33 ปี ปัญจกรณ์ พุฒอินทร์ (2562, น. 114) พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 50.43 ปี และนวกกร แป้นบุชา (2562, น. 110) พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 51.71 ปี

7.1.3 ระดับการศึกษา

ปริยานุช นิพาพันธ์ (2566, น. 67) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา สอดคล้องกับ นวกกร แป้นบุชา (2562, น. 110) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษา

ระดับประถมศึกษา ศุภกร อนิเตชะ (2559, น. 83) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดลำปาง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษา ระดับประถมศึกษา อังคณา คล้ายสุบรรณ (2562, น. 80) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. สอดคล้องกับ ปัญจกรณ์ พุฒอินทร์ (2562, น. 114) พบว่า เกษตรกร ส่วนมากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.

7.1.4 สถานภาพทางสังคม และการเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร

ปริยานุช นิพาพันธ์ (2566, น. 67) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีสถานะ/บทบาทในชุมชนเป็นเครือข่ายเกษตรกร และสถานภาพการเป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายทางสังคมเป็นกลุ่มเกษตรกร ปัญจกรณ์ พุฒอินทร์ (2562, น. 114) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์และไม่ได้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ทางสังคม สอดคล้องกับ นวกร แป้นบุชา (2562, น. 110) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม และเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

7.2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

7.2.1 จำนวนแรงงานในภาคการเกษตร

นวกร แป้นบุชา (2562, น.110) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.51 คน ซึ่งเป็นชาย และหญิงในครัวเรือนเฉลี่ยเท่ากัน กฤษฎายุ วันดี (2559) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระหว่าง 4-6 คน และมีจำนวนแรงงานภาคการเกษตรในครัวเรือน 2 คน

7.2.2 จำนวน และลักษณะการถือครองที่ดิน

นวกร แป้นบุชา (2562, น. 110) พบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองในการทำการเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่ 11-15 ไร่ เฉลี่ย 14.74 ไร่ มีการถือครองที่ดินทำการเกษตรมากกว่า 1 ประเภท ปัญจกรณ์ พุฒอินทร์ (2562, น.114) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเอง มีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 25.04 ไร่ และมีพื้นที่เช่าเฉลี่ย 9.34 ไร่ กฤษฎายุ วันดี (2559) พบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ย 38.84 ไร่

7.2.3 รายได้จากในภาคการเกษตร

ปริยานุช นิพาพันธ์ (2566, น. 67) พบว่า เกษตรกรมีรายได้ในอยู่ระหว่าง 7,001 - 85,601 บาท โดยมีรายได้ เฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ 76,454 บาท ปัญจกรณ์ พุฒอินทร์ (2562, น. 114) พบว่า

รายได้ของครัวเรือนในภาคการเกษตรต่อปี เฉลี่ย 171,234.31 บาท ทัศนคติ (2559) พบว่า เกษตรกรมีรายได้รวมทั้งหมดเฉลี่ย 225,571.09 บาท

7.2.4 แหล่งข่าวสารที่ได้รับเกี่ยวกับขึ้นทะเบียนเกษตรกร

นวกกร แป้นบุชา (2562, น. 110-111) เกษตรกรรับรู้ข่าวสารในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลผ่านเกษตรตำบลและผู้นำท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ และได้เข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เฉลี่ย 4.17 ครั้ง/สัปดาห์ อนิเตชะ (2559, น. 84) พบว่า เกษตรกรทั้งหมดได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวฤดูนาปีจากโทรทัศน์ และผู้นำชุมชน ทัศนคติ (2559) พบว่า เกษตรกรและอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีแหล่งข่าวสารหลัก ได้แก่ เจ้าหน้าที่เกษตร ผู้นำชุมชน และการประชุม

7.3 ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

เกษรินทร์ แสนใจ (2564, น.127) ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรมีความรู้ด้านกาปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มากที่สุด และมีความรู้ด้านขั้นตอน/วิธีการน้อยที่สุด ร้อยละ 97.8 มีความรู้มากที่สุดในประเด็น คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนระดับหมู่บ้าน มีหน้าที่ช่วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล ในการดำเนินการตรวจสอบพื้นที่จริง พร้อมวัดพื้นที่ที่แปลง ร้อยละ 19.4 มีความรู้ที่น้อยที่สุดในประเด็น ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมโครงการของภาครัฐทุกโครงการอย่างไม่มีเงื่อนไข โดยระดับความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรร้อยละ 41.7 มีความรู้ในระดับมากที่สุด เฉลี่ย 14.61 คะแนน ซึ่งจัดอยู่ในระดับมาก

ภารณ์ ทัศนคติ (2555) พบว่า เกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมาที่มีความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ประเด็น ดังนี้ 1) ประโยชน์ที่ได้รับจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกร 2) หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร 3) ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และ 4) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาคำถามทั้งหมดจาก 20 คำถาม พบว่า

1) เกษตรกรตอบถูกจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกร สมุดทะเบียนเกษตรกรทำให้รู้ข้อมูลการเกษตรของตนเองที่ได้แจ้งไว้กับภาครัฐ แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรเรียกว่า แบบ ทบก. 01 และผู้ทำการเกษตรมีหน้าที่ต้องแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกร ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในช่วงเวลาที่จัดเก็บข้อมูลเดือนตุลาคมถึงธันวาคม 2555 จังหวัด

นครราชสีมาได้ดำเนินงานจัดทำสมุดทะเบียนเกษตรกรเพื่อมอบให้เกษตรกร และมีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบถึงความเป็นมาและประโยชน์ของสมุดทะเบียนเกษตรกร รวมไปถึงให้เกษตรกรเรียนรู้วิธีการขึ้นและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยกรอกแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรเรียกว่า แบบ ทบก. 01 ดังนั้นสามารถบ่งชี้ได้ว่า การให้ความรู้แก่เกษตรกรและการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงจะสามารถช่วยให้เกษตรกรเข้าใจถึงวิธีการของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรได้ดียิ่งขึ้น

2) เกษตรกรตอบถูกจำนวนน้อย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

(1) ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรเมื่อประสบภัยพิบัติจะได้รับการช่วยเหลือทันทีทั้งนี้เนื่องการประชาสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มุ่งเน้นสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรความสนใจมาแจ้งข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ซึ่งให้เห็นว่าการประชาสัมพันธ์หรือการให้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนแก่เกษตรกรอาจทำให้เกษตรกรเข้าใจคลาดเคลื่อนได้

(2) เจ้าหน้าที่ไม่ขึ้นทะเบียนหากไม่มีผู้นำชุมชนเป็นพยานในวันขอขึ้นทะเบียน เนื่องจาก การขึ้นทะเบียนเกษตรกรนั้นในทางปฏิบัติจำเป็นต้องมีการรับรองจากพยานหรือผู้นำชุมชน หากข้อมูลการแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่ได้รับการรับรองจากพยาน เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติว่าใบคำร้องการขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรยังไม่สมบูรณ์แต่จะรับแบบคำร้องของเกษตรกรไว้เพื่อประสานพยานให้มารับรองข้อมูลให้ แต่กลุ่มตัวอย่างอาจจะมีความเข้าใจว่า เจ้าหน้าที่ไม่รับขึ้นทะเบียนหากไม่มีผู้นำชุมชนเป็นพยานในวันขอขึ้นทะเบียนซึ่งชี้ให้เห็นว่าการที่เจ้าหน้าที่ไม่อธิบายให้เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างเข้าใจ ทำให้เกษตรกรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง

(3) ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรกรอกแบบคำร้อง (ทบก.01) ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่จะเป็นสอบถามเกษตรกรกรอกข้อมูลตามความเป็นจริงและจะอ่านทวนให้เกษตรกรทราบอีกครั้งว่าข้อมูลที่ทำการแจ้งนั้นถูกต้องหรือไม่ อาจจะทำให้เกษตรกรเข้าใจผิดว่าการให้ข้อมูลดังกล่าวเป็นการให้ข้อมูลตามคำชี้แนะของเจ้าหน้าที่

7.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

นฤมล พุกพิกุล (2566) พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็น เห็นด้วยในภาพรวมระดับมาก เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ในสื่อต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ มีการให้ความรู้แก่เกษตรกรทั้งจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและผู้นำชุมชน ทั้งยังมีการปรับปรุงขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอยู่อย่างสม่ำเสมอ

7.5 การได้รับการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

เกษรินทร์ แสนใจ (2564, น. 77) พบว่า เกษตรกรได้รับการส่งเสริมขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนโดยทราบข่าวสารจากผู้นำท้องถิ่นมากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 80.0 รองลงมาร้อยละ 33.9 ทราบข่าวสารจากเพื่อนบ้าน ร้อยละ 30.6 ทราบข่าวสารจากเกษตรตำบล ร้อยละ 12.8 ทราบข่าวสารจากอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 8.9 ทราบข่าวสารจากเฟซบุ๊ก ร้อยละ 5.6 ทราบข่าวสารจากไลน์ ร้อยละ 5.0 ทราบข่าวสารจากโทรทัศน์ ร้อยละ 3.9 ทราบข่าวสารจากอาสาสมัครเกษตร และมีเกษตรกรเพียงร้อยละ 2.8 ทราบข่าวสารจากวิทยุ

7.6 ความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

วณกกาญจน์ สว่างเมฆ (2560, น. 89-90) ศึกษาเรื่อง ความต้องการการส่งเสริมการผลิตผักปลอดภัยในรูปแบบแปลงใหญ่ของเกษตรกร อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักปลอดภัย ในระดับมากที่สุดในเรื่องการป้องกันและกำจัดโรคพืช และการป้องกันกำจัดศัตรูพืช และการจัดการปุ๋ย โดยมีค่าเฉลี่ย 4.37 4.30 และ 4.29 เกษตรกรมีความต้องการช่องทางในการส่งเสริมการเกษตรในภาพรวมระดับมากผ่านทางแผ่นพับ และคู่มือ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.58 และ 3.51 ตามลำดับ เกษตรกรมีความต้องการวิธีการส่งเสริมการเกษตรในภาพรวมระดับมากในรูปแบบการสาธิต และการบรรยาย โดยมีค่าเฉลี่ย 3.17 และ 3.29 ตามลำดับ และด้านการให้บริการและการสนับสนุน เกษตรกรมีความต้องการในระดับมากที่สุดในเรื่องการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ดี การจัดหาแหล่งจำหน่ายปัจจัยการผลิตคุณภาพดีราคาถูก และการประกันราคาผลผลิต โดยมีค่าเฉลี่ย 4.57 4.61 และ 4.35 ตามลำดับ

7.7 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

นฤมล พุกพิกุล (2556) พบว่า เกษตรกรมีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีข้อเสนอแนะ คือ ควรขยายขนาดตัวอักษรในแบบคำร้องและช่องกรอกข้อมูล จะได้ง่ายต่อการอ่านและกรอกข้อมูล และควรเพิ่มความถี่และปริมาณของสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน

จากการทบทวนวรรณกรรม สรุปในการศึกษาเรื่องการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง มีดังนี้

1. สภาพพื้นฐานทางสังคม และเศรษฐกิจของเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ตำแหน่งทางสังคม และการเป็นสมาชิกสถาบัน/กลุ่มเกษตรกร อาชีพ

รายได้ พื้นที่ทำการเกษตรกิจกรรมทางการเกษตร การรับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียน และด้าน
ประสบการณ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกร

2. ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้แก่ ความรู้ด้าน
หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการ และประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับในการขึ้นทะเบียนและ
ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ได้แก่ ความ
คิดเห็นด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการ ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ และการปฏิบัติงาน
ของเจ้าหน้าที่

4. การส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน
เกษตรกร ได้แก่ ผู้ส่งเสริมการขึ้นทะเบียน ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน ช่องทางในการส่งเสริม
และการให้บริการและการสนับสนุนในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

5. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้แก่ ด้าน
หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการ ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ และการปฏิบัติงานของ
เจ้าหน้าที่

โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการนำตัวแปรดังกล่าวมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีวิธีการวิจัยเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดระนอง ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร ในปี 2565 รวมจำนวน 24,854 ราย

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกจากประชากร จำนวน 24,854 ราย จากการคำนวณตามวิธีการของ ทาโร่ ยามาเน่ (1973) อ้างใน (จินดา ขลิบทอง, 2560, น. 18 - 19) ที่ความคลาดเคลื่อน 0.07 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 204 ตัวอย่าง ดังนี้

สูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.07

แทนค่าสูตร

$$n = \frac{24,854}{1 + 24,854 (0.07)^2}$$

$$n = 204.0734 \text{ หรือ } 204$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างคือ 204 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.82 ของประชากรทั้งหมด

1.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง จากกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากตามรายชื่อเกษตรกรตามสัดส่วนของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรในแต่ละอำเภอโดยเฉลี่ยตามสัดส่วนจำนวนเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดระนอง ในปี 2565 ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่	อำเภอ	จำนวนประชากร (ราย)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (ราย)
1	เมืองระนอง	4,642	38
2	ละอุ่น	4,004	33
3	กะเปอร์	3,920	32
4	กระบุรี	10,350	85
5	สุขสำราญ	1,938	16
รวม		24,854	204

หมายเหตุ การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอจากสูตร

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้น} = \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยคำถาม 2 ลักษณะ คือ คำถามที่กำหนดคำตอบไว้ให้เลือกตอบ และคำถามที่ให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แบบพบกันโดยตรงระหว่างผู้สัมภาษณ์กับเกษตรกรแบ่งเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ตำแหน่งทางสังคม และการเป็นสมาชิกสถาบัน/กลุ่มเกษตรกร อาชีพ รายได้ พื้นที่ทำการเกษตรกิจกรรมทางการเกษตร การรับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียน และด้านประสบการณ์การ

ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดมีคำตอบให้เลือก แบบให้เลือกคำตอบเดียว แบบให้เลือกหลายคำตอบและเติมคำในช่องว่าง

ตอนที่ 2 ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน

เกษตรกร ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความรู้ของเกษตรกรที่เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ในเรื่องหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขั้นตอน วิธีการ และประโยชน์ที่ได้รับจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกร เพื่อทดสอบเกษตรกรว่ามีความรู้ความเข้าใจมากน้อยเพียงใดรวม 20 ข้อ โดยกำหนดข้อคำถามในลักษณะเลือกตอบ ถูก – ผิด และกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

0 คะแนน หมายถึง ตอบผิดจากคู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2565

1 คะแนน หมายถึง ตอบถูกจากคู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2565

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร ประกอบด้วยคำถามความคิดเห็นของเกษตรกรที่เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ความเห็นด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ด้านขั้นตอนและวิธีการ ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ และด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ

1	หมายถึง	เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด
2	หมายถึง	เห็นด้วยระดับน้อย
3	หมายถึง	เห็นด้วยระดับปานกลาง
4	หมายถึง	เห็นด้วยระดับมาก
5	หมายถึง	เห็นด้วยระดับมากที่สุด

ตอนที่ 4 การส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและ

ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร คำถามประกอบด้วย

4.1 การได้รับการส่งเสริมเป็นคำถามปลายปิด กำหนดให้เลือกตอบใน 2 ลักษณะ คือ ไม่ได้รับการส่งเสริม และได้รับการส่งเสริมใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน ด้านวิธีการการส่งเสริม และด้านการให้บริการและการสนับสนุน

4.2 ความต้องการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร แบ่งคำถามออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน ด้านวิธีการการส่งเสริม และด้านการให้บริการและการสนับสนุนโดยกำหนดระดับความต้องการเป็น 5 ระดับ คือ

1	หมายถึง	ความต้องการในระดับน้อยที่สุด
2	หมายถึง	ความต้องการในระดับน้อย
3	หมายถึง	ความต้องการในระดับปานกลาง
4	หมายถึง	ความต้องการในระดับมาก
5	หมายถึง	ความต้องการในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

5.1 ปัญหาของเกษตรกรในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ปัญหาด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ด้านขั้นตอนและวิธีการ ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ และด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยกำหนดระดับปัญหาเป็น 5 ระดับ คือ

1	หมายถึง	มีปัญหาระดับน้อยที่สุด
2	หมายถึง	มีปัญหาระดับน้อย
3	หมายถึง	มีปัญหาระดับปานกลาง
4	หมายถึง	มีปัญหาระดับมาก
5	หมายถึง	มีปัญหาระดับมากที่สุด

5.2 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ข้อเสนอแนะด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ด้านขั้นตอนและวิธีการ ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ และด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยกำหนดระดับความคิดเห็น 5 ระดับ คือ

1	หมายถึง	เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด
2	หมายถึง	เห็นด้วยระดับน้อย
3	หมายถึง	เห็นด้วยระดับปานกลาง
4	หมายถึง	เห็นด้วยระดับมาก
5	หมายถึง	เห็นด้วยระดับมากที่สุด

2.2 การสร้างเครื่องมือและทดสอบเครื่องมือวิจัย

2.2.1 การสร้างเครื่องมือ ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดระนอง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- 1) ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เพื่อศึกษาแนวคิดความหมาย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผลงานวิจัยต่างๆ สำหรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 2) กำหนดกรอบของเนื้อหาและข้อคำถาม ให้สอดคล้องกับแนวคิดในการวิจัย
- 3) จัดทำแบบสัมภาษณ์ ให้สอดคล้องกับหัวข้อและวัตถุประสงค์ในการวิจัย
- 4) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างส่งอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจแก้ไขเนื้อหาและการใช้ภาษา ตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมโดยทั่วไปของแบบสัมภาษณ์
- 5) แก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้ถูกต้อง และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งและนำไปทดสอบเครื่องมือ ได้แก่ การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และการตรวจสอบความเที่ยงก่อนนำมาปรับปรุงเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

2.2.2 การทดสอบเครื่องมือ

1) การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ดำเนินการก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม เพื่อตรวจสอบว่า แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมานั้นสามารถวัดผลได้ตรงตามที่ต้องการ ครอบคลุมเนื้อหาขอบเขตของเนื้อหาการวิจัย ความถูกต้องของภาษา ความเข้าใจตรงกับ ข้อคำถาม โดยใช้วิธีการทางสถิติตรวจสอบค่าความเที่ยงตรง คือ ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อ กับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยมีวิธีการดังนี้

(1) นำแบบสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์ ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาว่าแบบสัมภาษณ์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยกำหนดคะแนนความเห็น ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าแบบสัมภาษณ์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าแบบสัมภาษณ์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าแบบสัมภาษณ์ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

(2) นำคะแนนของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมา คำนวณจากสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	คือ	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
R	คือ	คะแนนความคิดของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
$\sum R$	คือ	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้เท่ากับหรือมากกว่า 0.50 แสดงว่าข้อคำถามนั้น วัดตรงกับเนื้อหาที่กำหนด สามารถนำข้อคำถามนั้นไปใช้ได้

ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณต่ำกว่า 0.50 แสดงว่า ข้อคำถามนั้น วัดไม่ตรงกับเนื้อหาที่กำหนด ผู้สร้างเครื่องมือวิจัยจะต้องปรับปรุงแก้ไขจนข้อคำถามมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอจรา ชานิประศาสน์, 2547, น. 145-146) โดยแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา รวม เท่ากับ 0.99 แสดงว่าข้อคำถามเหล่านั้น วัดตรงกับเนื้อหาที่กำหนด สามารถนำข้อคำถามนั้นไปใช้ได้

2) การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) โดยการนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ไปทำการทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 ราย ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรของการวิจัย จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาความเที่ยง ตามวิธีการของ Cronbach's Alpha โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เท่ากับ 0.902

ตอนที่ 4.1 ความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เท่ากับ 0.912

ตอนที่ 5.1 ปัญหาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เท่ากับ 0.907

ตอนที่ 5.2 ข้อเสนอแนะในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เท่ากับ 0.904

อารยา องค์เอี่ยมและพงศ์ธรา วิจิตรเวชไพศาล (2561, น. 42) แนะนำว่าโดยทั่วไปแล้ว ค่าความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ควรมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.70 หมายความว่า แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นสำหรับงานวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ดังนั้นแบบสัมภาษณ์นี้สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ เพราะมีค่าความเที่ยง มากกว่า 0.70

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สัมภาษณ์เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ในจังหวัดระนอง จำนวน 204 ราย โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ขั้นตอนเตรียมการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเตรียมการก่อนออกภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ในเรื่องต่อไปนี้

3.1.1 การวางแผนการสัมภาษณ์ โดยจัดทำแผนการออกไปสัมภาษณ์ข้อมูลเกษตรกร

3.1.2 การกำหนดวัน เวลา และสถานที่สัมภาษณ์ ผู้วิจัยมีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ที่จะไปสัมภาษณ์ รวมทั้งมีการนัดหมายล่วงหน้ากับผู้ให้สัมภาษณ์

3.1.3 การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้เพื่อการสัมภาษณ์และการเดินทาง เช่น ดินสอ ปากกา กระดาษช่วยจดบันทึก แบบสัมภาษณ์ และยานพาหนะ

3.1.4 ประสานงานกับผู้นำหมู่บ้านของแต่ละตำบล เพื่อนัดหมายกลุ่มตัวอย่างที่จะให้สัมภาษณ์

3.2 ขั้นตอนการสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนในการสัมภาษณ์ดังนี้

3.2.1 แนะนำตัวผู้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยแนะนำตัวว่าเป็นใคร ทำอะไร ที่ไหน และมาทำอะไร เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์รู้จักก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นการสร้างความไว้วางใจและเป็นกันเองกับผู้ให้สัมภาษณ์

3.2.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยว่าเป็นอย่างไร เกี่ยวข้องกับผู้ให้สัมภาษณ์อย่างไร และชี้แจงความสำคัญของข้อมูลงานวิจัยแก่ผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงและครบถ้วน

3.2.3 เริ่มดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเริ่มถามคำถามที่เตรียมไว้โดยใช้คำถามที่ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบอย่างง่าย พยายามให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบในประเด็นที่ต้องการถามทุกข้อตามลำดับ

3.3 บันทึกผลการสัมภาษณ์ ในขณะที่ให้สัมภาษณ์ผู้วิจัยได้บันทึกผลการสัมภาษณ์ไปพร้อมกัน ซึ่งการบันทึกผู้วิจัยมีหลักปฏิบัติดังนี้

3.3.1 บันทึกผลทันทีระหว่างการสัมภาษณ์ ทั้งคำถามปลายเปิดและปลายปิด

3.3.2 บันทึกตามความเป็นจริงโดยไม่มีอคติ ข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้บันทึกตามความเป็นจริงโดยไม่มีอคติ

3.4 ขั้นสิ้นสุดของการสัมภาษณ์ มีแนวทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

3.4.1 ทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล ผู้วิจัยได้ทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

3.4.2 กล่าวขอบคุณ ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์และผู้เกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสัมภาษณ์ของเกษตรกรครบตามจำนวนที่กำหนด ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และลงรหัสเพื่อประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้สถิติ ดังนี้

4.1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.)

4.2 ความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดระนอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) และการจัดอันดับ

4.2.1 การวิเคราะห์ความรู้ในแต่ละประเด็นคำถาม วิเคราะห์โดย พิจารณาจากคะแนนที่ตอบถูก คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน และตอบผิดได้ 0 คะแนน

4.2.2 การวิเคราะห์ระดับความรู้ของเกษตรกร วิเคราะห์โดยการนำคะแนนของเกษตรกรที่ตอบถูก นำมาจัดกลุ่มอันดับภาคขึ้น เพื่อเป็นเกณฑ์ในการ ประเมินระดับความรู้ ดังนี้

คะแนนระหว่าง 1 – 4	หมายความว่า	มีความรู้ระดับน้อยที่สุด
คะแนนระหว่าง 5 – 8	หมายความว่า	มีความรู้น้อย
คะแนนระหว่าง 9 -12	หมายความว่า	มีความรู้ปานกลาง
คะแนนระหว่าง 13 -15	หมายความว่า	มีความรู้มาก
คะแนนระหว่าง 16 -20	หมายความว่า	มีความรู้มากที่สุด

4.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยโดยนำคะแนนของแต่ละระดับมาหาค่าน้ำหนักเฉลี่ย และจัดช่วงคะแนน เพื่อเป็นเกณฑ์ในการประเมินผลระดับความคิดเห็น แบ่งออกเป็น 5 ระดับ มีเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8\end{aligned}$$

ดังนั้น คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4.4 การได้รับการส่งเสริม และความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง

4.4.1 การได้รับการส่งเสริม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) และการจัดอันดับ

4.4.2 ความรู้ที่ต้องการส่งเสริม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) และการจัดอันดับ โดยแบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5 - 1}{5}\end{aligned}$$

$$= 0.08$$

ดังนั้น คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง มีความต้องการระดับน้อยที่สุด
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง มีความต้องการระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง มีความต้องการระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง มีความต้องการระดับมาก
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง มีความต้องการระดับมากที่สุด

4.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน

เกษตรกร

4.5.1 ปัญหาในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) โดยแบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.08 \end{aligned}$$

ดังนั้น คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับปัญหาน้อยที่สุด
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับปัญหาน้อย
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับปัญหাপานกลาง
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับปัญหามาก
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับปัญหามากที่สุด

4.5.2 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) โดยแบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.08
 \end{aligned}$$

ดังนั้น คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทำแบบสัมภาษณ์เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน 204 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 4 การส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

1.1 สภาพทางสังคมของเกษตรกร

การศึกษาสภาพทางสังคม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ตำแหน่งทางสังคม และการเป็นสมาชิกสถาบัน/กลุ่มเกษตรกร อาชีพ และประสบการณ์ในการทำการเกษตร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทางสังคม ปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลสภาพทางสังคมของเกษตรกร

n = 204

สภาพทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	80	39.2
หญิง	124	60.8
2. อายุ (ปี)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30	3	1.5
31-40	43	21.1
41-50	59	28.9
51-60	61	29.9
มากกว่า 60	38	18.6
ต่ำสุด = 26 ปี สูงสุด = 78 ปี ค่าเฉลี่ย = 50.97 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 10.796		
3. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	1	0.5
ประถมศึกษา	95	46.6
มัธยมศึกษาตอนต้น	66	32.4
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	18	8.8
ปวส./อนุปริญญา	6	2.9
ปริญญาตรี	16	7.8
ปริญญาโท	2	1.0
4. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
1	29	14.2
2	61	29.9
3	47	23.0
4	35	17.2
มากกว่า 4	32	15.7
ต่ำสุด = 1 ราย สูงสุด = 7 ราย ค่าเฉลี่ย = 2.98 ราย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.462		

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 204

สภาพทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. การดำรงตำแหน่งทางสังคม		
ไม่เป็น	161	78.9
เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	43	21.1
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	18	8.8
สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	5	2.5
อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	29	14.2
อื่น ๆ (อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน)	21	10.3
6. การเป็นสมาชิกสถาบัน/กลุ่มเกษตรกร		
ไม่เป็น	128	62.7
เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	76	37.3
กลุ่มเกษตรกร	20	9.8
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	16	7.8
สหกรณ์การเกษตร	9	4.4
วิสาหกิจชุมชน	11	5.4
กลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส.	76	37.3
7. ประสบการณ์ในการทำการเกษตร (ปี)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10	62	30.4
11 – 20	82	40.2
21 – 30	30	14.7
31 – 40	18	8.8
มากกว่า 40	12	5.9
ต่ำสุด = 3 ปี สูงสุด = 50 ปี ค่าเฉลี่ย = 19.78 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 11.519		

จากตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทางสังคมของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า

1.1.1 เพศ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 60.8 เป็นเพศหญิง รองลงมา ร้อยละ 39.2 เป็นเพศชาย

1.1.2 อายุ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 29.9 มีอายุ 51- 60 ปี รองลงมา ร้อยละ 28.9 มีอายุ 41 - 50 ปี ร้อยละ 21.1 มีอายุ 31 - 40 ปี ร้อยละ 18.6 มีอายุมากกว่า 60 ปี ร้อยละ 1.5 และมีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีอายุน้อยที่สุด 26 ปี สูงสุด 78 ปี และมีอายุเฉลี่ย 50.97 ปี

1.1.3 ระดับการศึกษา พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 46.6 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 32.4 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 8.8 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ร้อยละ 7.8 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 2.9 จบการศึกษาระดับปวส./อนุปริญญา ร้อยละ 1.0 จบการศึกษาระดับปริญญาโท และร้อยละ 0.5 ไม่ได้รับการศึกษา

1.1.4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 29.9 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 2 คน รองลงมา ร้อยละ 23.0 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 คน ร้อยละ 17.2 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 คน ร้อยละ 15.7 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 4 คน และร้อยละ 14.2 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 คน โดยเกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน สูงสุด 7 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 2.98 คน

1.1.5 การดำรงตำแหน่งทางสังคม พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 78.9 ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางสังคม รองลงมา ร้อยละ 21.1 ดำรงตำแหน่งทางสังคม ร้อยละ 14.2 เป็นอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน ร้อยละ 10.3 เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 8.8 เป็นกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และร้อยละ 2.5 เป็นสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1.6 การเป็นสมาชิกสถาบัน/กลุ่มเกษตรกร พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 62.7 ไม่เป็นสมาชิกสถาบัน/กลุ่มเกษตรกร รองลงมา ร้อยละ 37.3 เป็นสมาชิกสถาบัน/กลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 37.3 เป็นกลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส. ร้อยละ 9.8 เป็นกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 7.8 เป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ร้อยละ 5.4 เป็นวิสาหกิจชุมชน และร้อยละ 4.4 เป็นสหกรณ์การเกษตร

1.1.7 ประสบการณ์ในการทำการเกษตร พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 40.2 มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 11 – 20 ปี รองลงมา ร้อยละ 30.4 มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี ร้อยละ 14.7 มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 21 – 30 ปี ร้อยละ 8.8 มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 31 – 40 ปี และร้อยละ 5.9 มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร

มากกว่า 40 ปี โดยเกษตรกรมีประสบการณ์ในการทำการเกษตรต่ำสุด 3 ปี สูงสุด 50 ปี และมีประสบการณ์ในการทำการเกษตรเฉลี่ย 19.78 ปี

1.2 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

การศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร ประกอบด้วย การประกอบอาชีพของครัวเรือน รายได้ภาคการเกษตรของครัวเรือน รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน รายได้ของครัวเรือนทั้งหมด พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ประเภทการถือครองที่ดินทำการเกษตร การทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ประโยชน์ที่ได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และระยะเวลาการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทางเศรษฐกิจ ปรากฏดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

			n = 204
สภาพทางเศรษฐกิจ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การประกอบอาชีพของครัวเรือน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
ทำสวน		204	100.0
เลี้ยงสัตว์		2	1.0
ค้าขาย		29	14.2
รับจ้าง		32	15.7
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ		7	3.4
อื่น ๆ (พนักงานบริษัท)		7	3.4
2. รายได้ภาคการเกษตรของครัวเรือน (บาท/ปี)			
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200,000 บาท		111	54.4
200,001 – 400,000 บาท		72	35.3
400,001 – 600,000 บาท		18	8.8
มากกว่า 600,000 บาทขึ้นไป		3	1.5
ต่ำสุด = 150,000 บาท สูงสุด = 776,400 บาท			
ค่าเฉลี่ย = 260,347.67 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 119,415.263			

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 204

สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (บาท)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท	29	14.2
50,001 – 100,000 บาท	26	12.7
100,001 – 150,000 บาท	7	3.4
150,001 – 200,000 บาท	4	2.0
มากกว่า 200,000 บาทขึ้นไป	2	1.0
ต่ำสุด = 10,000 บาท สูงสุด = 230,000 บาท		
ค่าเฉลี่ย = 85,064.71 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 50,227.186		
4. รายได้ของครัวเรือนทั้งหมด (บาท)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200,000 บาท	78	38.2
200,001 – 400,000 บาท	97	47.5
400,001 – 600,000 บาท	24	11.8
มากกว่า 600,000 บาทขึ้นไป	5	2.5
ต่ำสุด = 150,000 บาท สูงสุด = 776,400 บาท		
ค่าเฉลี่ย = 287,673.16 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 125,597.303		
5. พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด (ไร่) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
พื้นที่ปลูกพืชสวน ค่าเฉลี่ย = 20.86 ไร่	204	100.0
พื้นที่ปลูกสัตว์ ค่าเฉลี่ย = 0.75 ไร่	2	0.4
6. ประเภทการถือครองที่ดินทำการเกษตร*		
ของครัวเรือน ค่าเฉลี่ย = 20.91 ไร่	204	100.0
7. แหล่งที่มาของข่าวสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เกษตรตำบล	127	62.3
ผู้นำท้องถิ่น	170	83.3
อาสาสมัครเกษตร	88	43.1
เพื่อนบ้าน	89	43.6
โทรทัศน์	3	1.5

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 204

สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สื่อออนไลน์	146	71.6
เอกสารเผยแพร่	2	1.0
8. ประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน		
เกษตรกร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เข้าร่วมโครงการตามนโยบายของรัฐบาล	165	80.9
ขอรับการช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติ	3	1.5
เข้าร่วมโครงการประกันภัยพืชผล	42	20.6
9. ประสบการณ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน		
เกษตรกร (ปี)		
1- 2	12	5.9
3 - 4	14	6.8
5 - 6	32	15.7
มากกว่า 6 ปี	146	71.6
ต่ำสุด = 1 ปี สูงสุด = 10 ปี		
ค่าเฉลี่ย = 7.82 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 2.698		

จากตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า

1.1.1 การประกอบอาชีพของครัวเรือน พบว่า เกษตรกรทั้งหมด ร้อยละ 100.0 ทำสวน รองลงมา ร้อยละ 15.7 รับจ้าง ร้อยละ 14.2 ค้าขาย ร้อยละ 3.4 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 3.4 ทำงานอื่น ๆ (พนักงานบริษัท) และร้อยละ 1.0 เลี้ยงสัตว์

1.1.2 รายได้ภาคการเกษตรของครัวเรือน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 54.4 มีรายได้ภาคการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 200,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 35.3 มีรายได้ 200,001 – 400,000 บาท ร้อยละ 8.8 มีรายได้ 400,001 – 600,000 บาท และร้อยละ 1.5 มีรายได้มากกว่า 600,000 บาทขึ้นไป โดยรายได้ภาคการเกษตรต่ำสุด 150,000 บาท สูงสุด 776,400 บาท และรายได้ภาคการเกษตรเฉลี่ย 260,347.67 บาท

1.1.3 รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 14.2 มีรายได้นอกภาคการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 12.7 มีรายได้ 50,001 – 100,000 บาท ร้อยละ 3.4 มีรายได้ 100,001 – 150,000 บาท ร้อยละ 2.0 มีรายได้ 150,001 – 200,000 บาท และร้อยละ 1.0 มีรายได้มากกว่า 200,000 บาทขึ้นไป โดยมีรายได้นอกภาคการเกษตรต่ำสุด 10,000 บาท สูงสุด 230,000 บาท และรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 85,064.71 บาท

1.1.4 รายได้ของครัวเรือนทั้งหมด พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 47.5 มีรายได้ทั้งหมด 200,001 – 400,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 38.2 มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200,000 บาท ร้อยละ 11.8 มีรายได้ 400,001 – 600,000 บาท และร้อยละ 2.5 มีรายได้มากกว่า 600,000 บาทขึ้นไป โดยมีรายได้ของครัวเรือนต่ำสุด 150,000 บาท สูงสุด 776,400 บาท และรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ย 287,673.16 บาท

1.1.5 พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด พบว่า เกษตรกรทั้งหมด ร้อยละ 100.0 มีพื้นที่ปลูกพืชสวน มีพื้นที่เฉลี่ย 20.86 ไร่ และร้อยละ 0.4 มีพื้นที่ปศุสัตว์ มีพื้นที่เฉลี่ย 0.75 ไร่

1.1.6 ประเภทการถือครองที่ดินทำการเกษตร พบว่า เกษตรกรทั้งหมด ร้อยละ 100.0 ถือครองที่ดินทำการเกษตรของครัวเรือน มีพื้นที่เฉลี่ย 20.91 ไร่

1.1.7 แหล่งที่มาของข่าวสารการขึ้นทะเบียน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 83.3 ได้รับข่าวสารจากผู้นำท้องถิ่น รองลงมา ร้อยละ 71.6 ได้รับข่าวสารจากสื่อออนไลน์ ร้อยละ 62.3 ได้รับข่าวสารจากเกษตรตำบล ร้อยละ 43.6 ได้รับข่าวสารจากเพื่อนบ้าน ร้อยละ 43.1 ได้รับข่าวสารจากอาสาสมัครเกษตร ร้อยละ 1.5 ได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์ และร้อยละ 1.0 ได้รับข่าวสารจากเอกสารเผยแพร่

1.1.8 ประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 80.9 ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของรัฐบาล รองลงมา ร้อยละ 20.6 ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการประกันภัยพืชผล และร้อยละ 1.5 ได้รับการช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติ

1.1.9 ประสบการณ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 71.6 มีประสบการณ์มากกว่า 6 ปี รองลงมา ร้อยละ 15.7 มีประสบการณ์ 5 - 6 ปี ร้อยละ 6.8 มีประสบการณ์ 3 - 4 ปี และร้อยละ 5.9 มีประสบการณ์ 2 ปี โดยมี ประสบการณ์ต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 10 ปี และมีประสบการณ์เฉลี่ย 7.82 ปี

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในเรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการ และประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 204

ประเด็นคำถาม	เฉลย	ตอบถูกต้อง		อันดับ
		จำนวน	ร้อยละ	
1.ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไข				
1.1 ผู้ที่ที่อาศัยอยู่ร่วมกันแต่แยกกันทำการเกษตรสามารถแยกขึ้นทะเบียนได้ (เฉลย : สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้หนึ่งครัวเรือนทะเบียนเกษตรกรเท่านั้น)	ผิด	172	84.3	5
1.2 ผู้ที่ไม่มีที่ทำกินเป็นของตนเองแต่เช่าพื้นที่ทำการเกษตรสามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	ถูก	133	65.2	10
1.3 ผู้ที่มีรายได้จากการเกษตรตั้งแต่ 8,000 บาทขึ้นไปสามารถขอขึ้นทะเบียนได้	ถูก	142	69.6	9
1.4 ทะเบียนเกษตรกรสามารถใช้เป็นหลักฐานการถือครองที่ดินได้ (เฉลย : ทะเบียนเกษตรกรไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานการถือครองที่ดินได้)	ผิด	94	46.1	11
1.5 ผู้ที่ปลูกไม้ผล หรือไม้ยืนต้นในพื้นที่ 1 ไร่ สามารถขอขึ้นทะเบียนได้	ถูก	204	100.0	1
1.6 สามารถแจ้งขึ้นทะเบียนปลูกข้าวได้หลังจากปลูกไปแล้ว 15-60 วัน	ถูก	161	78.9	7

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 204

ประเด็นคำถาม	เฉลย	ตอบถูกต้อง		อันดับ
		จำนวน	ร้อยละ	
1.7 หากไม่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกร สามารถขึ้นทะเบียนที่สำนักงานเกษตรอำเภอใดก็ได้ที่สะดวก (เฉลย : การขึ้นทะเบียนเกษตรกรครั้งแรกต้องขึ้นทะเบียนที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลง)	ผิด	150	73.5	8
1.8 บุคคลที่ถูกคุมขังในเรือนจำแต่มีที่ดินทางการเกษตร สามารถขึ้นทะเบียนได้ (เฉลย : บุคคลที่ถูกคุมขังไม่สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้)	ผิด	203	99.5	2
2. ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการ				
2.1 การขึ้นทะเบียนเกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอเท่านั้น (เฉลย : สามารถขึ้นทะเบียนได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ และทะเบียนเกษตรกรออนไลน์ e-Form)	ผิด	73	35.8	15
2.2 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องมีผู้นำชุมชนลงนามรับรองเป็นพยาน	ถูก	204	100.0	1
2.3 หากไม่ปรับปรุงกิจกรรมการเกษตรติดต่อกันเกิน 3 ปี จะถือว่าสิ้นสุดสถานภาพการเป็นเกษตรกรและจะยกเลิกทะเบียนเกษตรกร	ถูก	184	90.2	4
2.4 หากหัวหน้าครัวเรือนเสียชีวิต ต้องแจ้งเปลี่ยนหัวหน้าครัวเรือนภายใน 30 วัน (เฉลย : ต้องแจ้งภายใน 60 วัน)	ผิด	82	40.2	14
2.5 เกษตรกรสามารถเพิ่มเติมข้อมูลการประกอบกิจกรรมการเกษตรได้ตลอดทั้งปีที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลง	ถูก	169	82.8	6
2.6 การขึ้นทะเบียนต้องมีการตรวจสอบทางสังคมโดยจัดประชาคมหรือจัดพิมพ์ข้อมูลไปติดประกาศในหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นเวลา 7 วัน (เฉลย : ติดประกาศในหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นเวลา 3 วัน)	ผิด	86	42.2	13

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 204

ประเด็นคำถาม	เฉลย	ตอบถูกต้อง		อันดับ
		จำนวน	ร้อยละ	
2.7 การขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (เฉลย : ไม่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ)	ผิด	204	100.0	1
2.8 เกษตรกรมีเจตนาให้ข้อมูลเท็จกับทางราชการมีโทษตาม มาตรา 137 และมาตรา 267 ตามประมวลกฎหมายอาญา	ถูก	92	45.1	12
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ				
3.1 สมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร	ถูก	196	96.1	3
3.2 ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่ได้สิทธิเข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล (เฉลย : มีสิทธิเข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล)	ผิด	191	93.6	4
3.3 ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้สิทธิรับการช่วยเหลือเมื่อประสบภัยพิบัติด้านเกษตร	ถูก	196	96.1	3
3.4 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้รับสิทธิต่าง ๆ จากภาครัฐ เท่ากับผู้ที่ไม่ขึ้นทะเบียน (เฉลย : ได้รับสิทธิต่าง ๆ จากภาครัฐมากกว่าผู้ที่ไม่ขึ้นทะเบียน)	ผิด	169	82.8	6

จากตารางที่ 4.3 สรุปประเด็นความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรจังหวัดระนอง ปรากฏผลดังนี้

2.1 ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไข พบว่า เกษตรกรทั้งหมด มีความรู้ในประเด็น ผู้ที่ปลูกไม้ผลหรือไม้ยืนต้นในพื้นที่ 1 ไร่ สามารถขอขึ้นทะเบียนได้ รองลงมา ร้อยละ 99.5 บุคคลที่ถูกคุมขังในเรือนจำแต่มีที่ดินทางการเกษตรไม่สามารถขึ้นทะเบียนได้ ร้อยละ 84.3 ผู้ที่อาศัยอยู่ร่วมกันแต่แยกกันทำการเกษตรสามารถแยกขึ้นทะเบียนได้ ร้อยละ 78.9 สามารถแจ้งขึ้นทะเบียนปลูกข้าวได้หลังจากปลูกไปแล้ว 15 - 60 วัน ร้อยละ 73.5 หากไม่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกร สามารถขึ้นทะเบียนที่สำนักงานเกษตรอำเภอใดก็ได้ที่สะดวก ร้อยละ 69.6 ผู้ที่มีรายได้จากการเกษตรตั้งแต่

8,000 บาทขึ้นไปสามารถขอขึ้นทะเบียนได้ ร้อยละ 65.2 ผู้ที่ไม่มีที่ทำกินเป็นของตนเองแต่เช่าพื้นที่ทำการเกษตรสามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ และร้อยละ 46.1 ทะเบียนเกษตรกรสามารถใช้เป็นหลักฐานการถือครองที่ดินได้

2.2 ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียน พบว่า เกษตรกรทั้งหมด มีความรู้ในประเด็น ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องมีผู้นำชุมชนลงนามรับรองเป็นพยาน และการขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ รองลงมา ร้อยละ 90.2 หากไม่ปรับปรุงกิจกรรมการเกษตรติดต่อกันเกิน 3 ปี จะถือว่าสิ้นสุดสถานภาพการเป็นเกษตรกรและจะยกเลิกทะเบียนเกษตรกร ร้อยละ 82.8 เกษตรกรสามารถเพิ่มเติมข้อมูลการประกอบกิจกรรมการเกษตรได้ตลอดทั้งปี สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลง ร้อยละ 45.1 เกษตรกรมีเจตนาให้ข้อมูลเท็จกับทางราชการมีโทษตามมาตรา 137 และมาตรา 267 ตามประมวลกฎหมายอาญา ร้อยละ 42.2 การขึ้นทะเบียนต้องมีการตรวจสอบทางสังคมโดยจัดประชาคมหรือจัดพิมพ์ข้อมูลไปติดประกาศในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นเวลา 7 วัน ร้อยละ 40.2 หากหัวหน้าครัวเรือนเสียชีวิต ต้องแจ้งเปลี่ยนหัวหน้าครัวเรือนภายใน 30 วัน และร้อยละ 35.8 การขึ้นทะเบียนเกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอเท่านั้น

2.3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 96.1มีความรู้ในประเด็น สมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร และผู้ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้สิทธิ์รับการช่วยเหลือเมื่อประสบภัยพิบัติด้านเกษตร รองลงมา ร้อยละ 93.6 ความรู้ในประเด็น ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่ได้สิทธิ์เข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล และร้อยละ 82.8 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้รับสิทธิต่าง ๆ จากภาครัฐเท่ากับผู้ที่ไม่ขึ้นทะเบียน

ตารางที่ 4.4 ระดับความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร

n = 204

คะแนน	ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
1-4	น้อยที่สุด	-	-
5-8	น้อย	6	2.9
9-12	ปานกลาง	24	11.8
13-15	มาก	84	41.2
16-20	มากที่สุด	90	44.1

ต่ำสุด = 8 คะแนน สูงสุด = 20 คะแนน
ค่าเฉลี่ย = 15.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 2.604

จากตารางที่ 4.4 ระดับความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร พบว่า ร้อยละ 44.1 ของเกษตรกร มีระดับความรู้มากที่สุด (คะแนน 16 - 20) รองลงมา ร้อยละ 41.2 ของเกษตรกร มีระดับความรู้มาก (คะแนน 13 - 15) ร้อยละ 11.8 ของเกษตรกร มีระดับความรู้ปานกลาง (คะแนน 9-12) ร้อยละ 2.9 ของเกษตรกร มีระดับรู้น้อย (คะแนน 5-8) และไม่พบว่าเกษตรกรมีความรู้ในระดับน้อยที่สุด โดยมีคะแนนต่ำสุด 8 คะแนน คะแนนสูงสุด 20 คะแนน และคะแนนเฉลี่ย 11.06 คะแนน และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรอยู่ที่ 15.22 คะแนน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

เป็นการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในเรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการ และประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

						n = 204	
ประเด็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{X}$ (SD)	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						4.69 (0.264)	มาก ที่สุด
1.1 คนที่อาศัยอยู่ร่วมกัน แต่แยกกันทำการเกษตรให้แยกขึ้นทะเบียนได้	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (1.5)	10 (4.9)	191 (93.6)	4.92 (0.320)	มาก ที่สุด
1.2 ครวเรือนของผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องมีการประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรอง	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (2.0)	12 (6.4)	187 (91.7)	4.90 (0.364)	มาก ที่สุด

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

n = 204

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{X}$ (SD)	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
1.3 การทำการเกษตรพื้นที่ ตนเองหรือไม่ใช่พื้นที่ตนเอง ผู้ที่ ลงทุนในการผลิตและเป็นผู้มี กรรมสิทธิ์ในผลผลิตนั้น มีสิทธิ์ขึ้น ทะเบียนเกษตรกรได้	8 (3.9)	39 (19.1)	47 (23.0)	38 (18.6)	72 (35.3)	3.62 (1.251)	มาก
1.4 วัด มัสยิด โรงเรียนและ สถานที่ราชการที่ประกอบ การเกษตรเองไม่สามารถแจ้งขอ ขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	204 (100.0)	5.00 (0.000)	มากที่สุด
1.5 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นหน้าที่สำคัญที่เกษตรกรต้อง ปฏิบัติ	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	204 (100.0)	5.00 (0.000)	มากที่สุด
2. ขั้นตอนและวิธีการ						4.52 (0.299)	มาก ที่สุด
2.1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องแสดง บัตรประชาชน (ตัวจริง) แบบคำ ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร และ หลักฐานแสดงสิทธิการถือครอง ที่ดินในการติดต่อขอขึ้นทะเบียน เกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่	0 (0.0)	1 (0.5)	2 (1.0)	2 (1.0)	199 (97.5)	4.95 (0.354)	มาก ที่สุด
2.2 ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องแจ้ง รายละเอียดตามความเป็นจริงให้ ครบถ้วนทุกกิจกรรมด้าน การเกษตร	0 (0.0)	2 (1.0)	2 (1.0)	1 (0.5)	199 (97.5)	4.95 (0.361)	มาก ที่สุด

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

n = 204

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{X}$ (SD)	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
2.3 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นผู้กรอกข้อมูลด้วยตนเอง	2 (1.0)	44 (21.6)	95 (46.6)	26 (12.7)	37 (18.1)	3.25 (1.024)	ปาน กลาง
2.4 แบบคำร้องทะเบียนเกษตรกร ที่กรอกเพื่อยื่นขอปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรมีเนื้อหาที่เข้าใจ ง่าย	0 (0.0)	5 (2.5)	5 (2.5)	17 (8.3)	177 (86.8)	4.79 (0.601)	มาก ที่สุด
2.5 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ต้องให้ความร่วมมือในการ ตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูกที่แจ้งขึ้น ทะเบียนด้วยการจับพิกัด GPS	0 (0.0)	3 (1.5)	17 (8.3)	28 (13.7)	156 (76.5)	4.65 (0.696)	มาก ที่สุด
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ						5.00 (0.000)	มาก ที่สุด
3.1 สมุดทะเบียนเกษตรกรเป็น เอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพเป็น เกษตรกร	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	204 (100.0)	5.00 (0.000)	มาก ที่สุด
3.2 ผู้ขึ้นทะเบียนได้สิทธิ์เข้าร่วม โครงการตามนโยบายรัฐบาล	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	204 (100.0)	5.00 (0.000)	มาก ที่สุด
3.3 ผู้ขึ้นทะเบียนได้สิทธิ์รับการ ช่วยเหลือเมื่อประสบภัยพิบัติด้าน เกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	204 (100.0)	5.00 (0.000)	มาก ที่สุด
3.4 ผู้ขึ้นทะเบียนควรได้รับการ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การเกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	204 (100.0)	5.00 (0.000)	มาก ที่สุด

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

n = 204

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{X}$ (SD)	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
3.5 ผู้ขึ้นทะเบียนได้รับสิทธิต่างๆ จากภาครัฐมากกว่าผู้ไม่ขึ้น ทะเบียน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	204 (100.0)	5.00 (0.000)	มาก ที่สุด
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						4.48 (0.229)	มาก ที่สุด
4.1 ต้องประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้ เกษตรกรทราบทั่วถึงและต่อเนื่อง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	14 (6.9)	190 (93.1)	4.93 (0.253)	มาก ที่สุด
4.2 ต้องกรอกข้อมูลลงในแบบคำ ร้องให้ผู้ขอขึ้นทะเบียน	0 (0.0)	0 (0.0)	188 (92.2)	7 (3.4)	9 (4.4)	3.12 (0.444)	ปาน กลาง
4.3 ต้องชี้แจงหลักเกณฑ์และ เงื่อนไขให้ผู้ขอขึ้นทะเบียน เกษตรกรทราบ และสามารถให้ คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิด ปัญหาในขั้นตอนต่าง ๆ ได้	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (2.0)	21 (10.3)	179 (87.7)	4.86 (0.402)	มาก ที่สุด
4.4 ต้องประสานผู้นำชุมชนให้มา ลงนามเป็นพยานการขอขึ้น ทะเบียน	0 (0.0)	11 (5.4)	10 (4.9)	29 (14.2)	154 (75.5)	4.60 (0.816)	มาก ที่สุด
4.5 ต้องตรวจสอบความถูกต้อง ของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสาร หลักฐาน การกรอกข้อมูล และ ข้อมูลแนบныที่เกษตรกรนำมายื่น อย่างละเอียดรอบคอบ	0 (0.0)	2 (1.0)	2 (1.0)	9 (4.4)	191 (93.6)	4.91 (0.405)	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรในจังหวัดระนอง ดังนี้

3.1 ความคิดเห็นต่อหลักเกณฑ์และเงื่อนไข พบว่า ในภาพรวม เกษตรกรเห็นด้วยต่อหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.69) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ประเด็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุด จำนวน 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ วัด มัสยิด โรงเรียนและสถานที่ราชการที่ประกอบการเกษตรเองไม่สามารถแจ้งขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ (ค่าเฉลี่ย = 5.00) การขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นหน้าที่สำคัญที่เกษตรกรต้องปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย = 5.00) คนที่อาศัยอยู่ร่วมกัน แต่แยกกันทำการเกษตรให้แยกขึ้นทะเบียนได้ (ค่าเฉลี่ย = 4.92) และครัวเรือนของผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องมีการประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพรอง (ค่าเฉลี่ย = 4.90)

เกษตรกรเห็นด้วยระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น คือ การทำการเกษตรพื้นที่ตนเองหรือไม่ใช่พื้นที่ตนเอง ผู้ที่ลงทุนในการผลิตและเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในผลผลิตนั้นมีสิทธิ์ขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ (ค่าเฉลี่ย = 3.62)

3.2 ความคิดเห็นต่อขั้นตอนและวิธีการ พบว่า ในภาพรวม เกษตรกรเห็นด้วยต่อขั้นตอนและวิธีการในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.52) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ประเด็นขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

เกษตรกรเห็นด้วยต่อขั้นตอนและวิธีการระดับมากที่สุด จำนวน 5 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องแสดงบัตรประชาชน (ตัวจริง) แบบคำขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร และหลักฐานแสดงสิทธิ์การถือครองที่ดินในการติดต่อขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย = 4.95) ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องแจ้งรายละเอียดตามความเป็นจริงให้ครบถ้วนทุกกิจกรรมด้านการเกษตร (ค่าเฉลี่ย = 4.95) แบบคำร้องทะเบียนเกษตรกรที่กรอกเพื่อยื่นขอปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย (ค่าเฉลี่ย = 4.79) และผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องให้ความร่วมมือในการตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูกที่แจ้งขึ้นทะเบียนด้วยการจับพิกัด GPS (ค่าเฉลี่ย = 4.65)

เกษตรกรเห็นด้วยต่อขั้นตอนและวิธีการระดับปานกลาง จำนวน 1 ประเด็น คือ ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นผู้กรอกข้อมูลด้วยตนเอง (ค่าเฉลี่ย = 3.25)

3.3 ความคิดเห็นต่อประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยด้วยต่อประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 5.00) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ประเด็นความคิดเห็นต่อประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับระดับมากที่สุด ทุกประเด็น ได้แก่ สมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพเป็นเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย = 5.00) ผู้ที่ขึ้นทะเบียนได้สิทธิ์เข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล (ค่าเฉลี่ย = 5.00) ผู้ขึ้นทะเบียนได้สิทธิ์รับการช่วยเหลือเมื่อประสบภัยพิบัติด้านเกษตร (ค่าเฉลี่ย = 5.00) ผู้ขึ้นทะเบียนควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (ค่าเฉลี่ย = 5.00) และผู้ขึ้นทะเบียนได้รับสิทธิต่าง ๆ จากภาครัฐมากกว่าผู้ไม่ขึ้นทะเบียน (ค่าเฉลี่ย = 5.00)

3.4 ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พบว่า ในภาพรวม เกษตรกรเห็นด้วยต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.48) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ประเด็นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ดังนี้

เกษตรกรเห็นด้วยต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ต้องประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้เกษตรกรทราบทั่วถึงและต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย = 4.93) ต้องชี้แจงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรทราบ และสามารถให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิดปัญหาในขั้นตอนต่าง ๆ ได้ (ค่าเฉลี่ย = 4.86) ต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสารหลักฐาน การกรอกข้อมูล และข้อมูลแนบยื่นที่เกษตรกรนำมายื่นอย่างละเอียดรอบคอบ (ค่าเฉลี่ย = 4.91) ต้องประสานผู้นำชุมชนให้มาลงนามเป็นพยานการขอขึ้นทะเบียน (ค่าเฉลี่ย = 4.60)

เกษตรกรเห็นด้วยต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ประเด็น คือ ต้องกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ผู้ขอขึ้นทะเบียน (ค่าเฉลี่ย = 3.12)

ตอนที่ 4 การส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร

เป็นการศึกษาการได้รับการส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร พิจารณาจากข้อมูลการเลือกตอบ ตามการ

ได้รับการส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน
เกษตรกร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 การส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน
เกษตรกร

n = 204

ประเด็น	ได้รับการ ส่งเสริม (จำนวน /ร้อยละ)	ระดับความต้องการ (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{X}$ (SD)	ความ หมาย	อันดับ
		1	2	3	4	5			
1. ความรู้เกี่ยวกับการ ขึ้นทะเบียน							4.87 (0.223)	มาก ที่สุด	
1.1 ความรู้ด้าน หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การขึ้นทะเบียน	100 (49.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.5)	14 (6.9)	189 (92.6)	4.92 (0.287)	มาก ที่สุด	2
1.2 ความรู้ด้านขั้นตอน และวิธีการขึ้นทะเบียน	98 (48.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	204 (100.0)	5.00 (0.000)	มาก ที่สุด	1
1.3 ความรู้ด้านประโยชน์ ที่เกษตรกรได้รับ	95 (46.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	19 (9.3)	26 (12.7)	159 (77.9)	4.69 (0.635)	มาก ที่สุด	3
2. วิธีการส่งเสริม							2.88 (0.227)	ปาน กลาง	
2.1 การส่งเสริมแบบ รายบุคคล							2.40 (0.287)	น้อย	
1) เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ แนะนำ/ให้ความรู้	101 (49.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (3.9)	30 (14.7)	166 (81.4)	4.77 (0.504)	มาก ที่สุด	2
2) แนะนำให้ความรู้ พูดคุยสื่อสารทาง โทรศัพท์	33 (16.2)	1 (0.5)	149 (73.0)	30 (14.7)	19 (9.3)	5 (2.5)	2.40 (0.766)	น้อย	6

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n=204

ประเด็น	ได้รับ การ ส่งเสริม (จำนวน /ร้อยละ)	ระดับความต้องการ (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{X}$ (SD)	ความ หมาย	อัน ดับ
		1	2	3	4	5			
3) แนะนำ ให้ความรู้ ส่งข้อความสื่อสาร	0 (0.0)	166 (81.4)	31 (15.2)	1 (0.5)	3 (1.5)	3 (1.5)	1.26 (0.687)	น้อย ที่สุด	8
4) แนะนำ ให้ความรู้ ส่งสัญญาณภาพและ เสียง	0 (0.0)	179 (87.7)	18 (8.8)	7 (3.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.16 (0.449)	น้อย ที่สุด	9
2.2 การส่งเสริมแบบราย กลุ่ม							3.61 (0.564)	มาก	
1) การอบรม	89 (43.6)	1 (0.5)	133 (65.2)	1 (0.5)	1 (0.5)	68 (33.3)	3.01 (1.421)	ปาน กลาง	5
2) การฝึกปฏิบัติ	95 (46.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (3.9)	50 (24.5)	146 (71.6)	4.68 (0.547)	มาก ที่สุด	3
3) การสัมมนา/เวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้	113 (55.4)	3 (1.5)	10 (4.9)	148 (72.5)	43 (21.1)	0 (0.0)	3.13 (0.550)	ปาน กลาง	4
2.3 การส่งเสริมแบบ มวลชน							2.62 (0.283)	ปาน กลาง	
1) วิทยูกระจายเสียง	17 (8.3)	199 (97.5)	3 (1.5)	1 (0.5)	1 (0.5)	0 (0.0)	1.04 (0.278)	น้อย ที่สุด	10
2) สื่อสิ่งพิมพ์	9 (4.4)	39 (19.1)	144 (70.6)	10 (4.9)	9 (4.4)	2 (1.0)	1.98 (0.712)	น้อย	7
3) สื่อออนไลน์	109 (53.4)	0 (0.0)	1 (0.5)	1 (0.5)	24 (11.8)	178 (87.3)	4.86 (0.402)	มาก ที่สุด	1

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 204

ประเด็น	ได้รับ การ ส่งเสริม (จำนวน /ร้อยละ)	ระดับความต้องการ (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{X}$ (SD)	ความ หมาย	อัน ดับ
		1	2	3	4	5			
3. การให้บริการและการสนับสนุน							5.00 (0.000)	มาก ที่สุด	
3.1 การให้บริการ คำแนะนำในการขึ้น ทะเบียน หรือแก้ปัญหา	93 (45.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	204 (100.0)	5.00 (0.000)	มาก ที่สุด	1
3.2 การให้คำปรึกษา และการแนะนำวิธีการ แก้ไขปัญหาแก่ผู้ขอรับ บริการ	167 (81.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	204 (100.0)	5.00 (0.000)	มาก ที่สุด	1
3.3 ความสุภาพในการ ให้บริการของเจ้าหน้าที่	152 (74.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	204 (100.0)	5.00 (0.000)	มาก ที่สุด	1

ตารางที่ 4.6 การส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ดังนี้

4.1 การได้รับการส่งเสริม แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน วิธีการส่งเสริม และการให้บริการและการสนับสนุน ดังนี้

4.1.1 ด้านความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 49.0 ได้รับการส่งเสริมความรู้ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียน รองลงมา ร้อยละ 48.0 ได้รับการส่งเสริมความรู้ด้านขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียน และร้อยละ 46.6 ได้รับการส่งเสริมความรู้ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

4.1.2 ด้านวิธีการส่งเสริม แบ่งออกเป็น 3 วิธี คือ การส่งเสริมรายบุคคล การส่งเสริมแบบกลุ่ม และการส่งเสริมแบบมวลชน ดังนี้

1) การส่งเสริมรายบุคคล พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 49.5 ได้รับการส่งเสริมเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่แนะนำ/ให้ความรู้ รองลงมา ร้อยละ 16.2 ได้รับการส่งเสริมโดยแนะนำให้ความรู้พูดคุยสื่อสารทางโทรศัพท์

2) การส่งเสริมแบบรายกลุ่ม พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 55.4 ได้รับการส่งเสริมโดยการสัมมนา/เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รองลงมา ร้อยละ 46.6 ได้รับการส่งเสริมโดยการฝึกปฏิบัติ และ ร้อยละ 43.6 ได้รับการส่งเสริมโดยการอบรม

3) การส่งเสริมแบบมวลชน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 53.4 ได้รับการส่งเสริมผ่านสื่อออนไลน์ รองลงมา ร้อยละ 8.3 ได้รับการส่งเสริมผ่านวิทยุกระจายเสียง และ ร้อยละ 4.4 ได้รับการส่งเสริมผ่านสิ่งพิมพ์

4.2 ความต้องการการส่งเสริม แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนวิธีการการส่งเสริม และการให้บริการและการสนับสนุน ดังนี้

4.2.1 ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน พบว่า ในภาพรวม เกษตรกรมีความต้องการความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.87) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความรู้ด้านขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียน (ค่าเฉลี่ย = 5.00) ความรู้ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียน (ค่าเฉลี่ย = 4.92) และความรู้ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ (ค่าเฉลี่ย = 4.69)

4.2.2 วิธีการส่งเสริม พบว่า ในภาพรวม เกษตรกรมีความต้องการการส่งเสริมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.88) เมื่อพิจารณารายละเอียดประเด็นวิธีการส่งเสริม ดังนี้

1) **การส่งเสริมแบบรายบุคคล** พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีความต้องการส่งเสริมแบบรายบุคคลน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.40) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น เกษตรกรมีความต้องการระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น คือ เกษตรกรมีความต้องการให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่แนะนำ/ให้ความรู้มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.77) เกษตรกรมีความต้องการน้อย จำนวน 1 ประเด็น คือ การแนะนำให้ความรู้พูดคุยสื่อสารทางโทรศัพท์ (ค่าเฉลี่ย = 2.40) และเกษตรกรมีความต้องการน้อยที่สุด จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ การแนะนำให้ความรู้ส่งข้อความสื่อสาร (ค่าเฉลี่ย = 1.26) และการแนะนำให้ความรู้ส่งสัญญาณภาพและเสียง (ค่าเฉลี่ย = 1.16)

2) **การส่งเสริมแบบรายกลุ่ม** พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีความต้องการส่งเสริมแบบรายบุคคลในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.61) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น เกษตรกรมีความต้องการในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น คือ การฝึกปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย = 4.68) เกษตรกรมีความต้องการระดับปานกลาง จำนวน 2 ประเด็น คือ การสัมมนา/เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย = 3.13) และการอบรม (ค่าเฉลี่ย = 3.01)

3) การส่งเสริมแบบมวลชน พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีความต้องการส่งเสริมแบบรายบุคคลในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.62) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น เกษตรกรมีความต้องการในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น คือ สื่อออนไลน์ (ค่าเฉลี่ย = 4.86) เกษตรกรมีความต้องการระดับน้อย จำนวน 1 ประเด็น คือ สื่อสิ่งพิมพ์ (ค่าเฉลี่ย = 1.98) และ เกษตรกรมีความต้องการระดับน้อยที่สุด จำนวน 1 ประเด็น คือ วิทยุกระจายเสียง (ค่าเฉลี่ย = 1.04)

4.2.3 การให้บริการและการสนับสนุน พบว่า ในภาพรวม เกษตรกรมีความต้องการให้บริการและการสนับสนุนในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 5.00) ได้แก่ การให้บริการคำแนะนำในการขึ้นทะเบียนหรือแก้ปัญหา (ค่าเฉลี่ย = 5.00) การให้คำปรึกษาและการแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาแก่ผู้ขอรับบริการ (ค่าเฉลี่ย = 5.00) และความสุภาพในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย = 5.00)

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

5.1 ปัญหาในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

การศึกษาปัญหาในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรใน 4 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ปัญหาด้านขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ปัญหาด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ และ ปัญหาด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ปรากฏตามตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ปัญหาในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 204

ประเด็นปัญหา	ระดับของปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{X}$ (SD)	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						3.10 (0.494)	ปาน กลาง
1.1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนไม่เข้าใจใน หลักเกณฑ์และเงื่อนไข	30 (14.7)	4 (2.0)	33 (16.2)	26 (12.7)	111 (54.4)	3.90 (1.452)	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 204

ประเด็นปัญหา	ระดับของปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{X}$ (SD)	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
1.2. การกำหนดสถานที่รับขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน	82 (40.2)	25 (12.3)	35 (17.2)	31 (15.2)	31 (15.2)	2.53 (1.510)	น้อย
1.3. ช่วงระยะเวลาปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน	189 (92.6)	11 (5.4)	2 (1.0)	2 (1.0)	0 (0.0)	1.10 (0.414)	น้อย ที่สุด
1.4 ใช้เอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงจำนวนมาก	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (1.0)	27 (13.2)	175 (85.8)	4.85 (0.386)	มาก ที่สุด
2. ขั้นตอนและวิธีการการดำเนินงาน						3.30 (0.361)	ปาน กลาง
2.1 แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่เหมาะสม	18 (8.8)	23 (11.3)	161 (78.9)	1 (0.5)	1 (0.5)	2.73 (0.646)	ปาน กลาง
2.2 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีความยุ่งยาก	2 (1.0)	2 (1.0)	2 (1.0)	17 (8.3)	181 (88.7)	4.83 (0.583)	มาก ที่สุด
2.3 ความร่วมมือของผู้นำชุมชนที่เป็นผู้ลงนามรับรองเป็นพยาน	13 (6.4)	13 (6.4)	14 (6.9)	138 (67.6)	26 (12.7)	3.74 (0.981)	มาก
2.4 แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย	1 (0.5)	197 (96.6)	1 (0.5)	3 (1.5)	2 (1.0)	2.06 (0.393)	น้อย
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ						1.30 (0.057)	น้อย ที่สุด
3.1 เกษตรกรไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร	204 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.00 (0.000)	น้อย ที่สุด

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 204

ประเด็นปัญหา	ระดับของปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{X}$ (SD)	ความ หมาย
3.2 เกษตรกรไม่ได้รับสิทธิหรือ บริการต่าง ๆ ของภาครัฐ	204 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.00 (0.000)	น้อย ที่สุด
3.3 เกษตรกรไม่ได้รับการ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การเกษตร	6 (2.9)	198 (97.1)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.97 (0.169)	น้อย
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						2.30 (0.316)	น้อย
4.1 ความสุภาพในการให้บริการ	112 (54.9)	79 (38.7)	6 (2.9)	4 (2.0)	3 (1.5)	1.56 (0.776)	น้อย ที่สุด
4.2 ความรวดเร็วในการ ให้บริการ	10 (4.9)	55 (27.0)	135 (66.2)	4 (2.0)	0 (0.0)	2.65 (0.605)	ปาน กลาง
4.3 ความเสมอภาคในการ ให้บริการ	172 (84.3)	32 (15.7)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.16 (0.365)	น้อย ที่สุด
4.4 เจ้าหน้าที่ไม่อธิบาย หลักเกณฑ์ให้ผู้ขอขึ้นทะเบียน ทราบ	6 (2.9)	41 (20.1)	136 (66.7)	8 (3.9)	13 (6.4)	2.91 (0.779)	ปาน กลาง
4.5 เจ้าหน้าที่ไม่มีการ ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องให้ เกษตรกร	11 (5.4)	18 (8.8)	148 (72.5)	16 (7.8)	11 (5.4)	2.99 (0.775)	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.7 ปัญหาการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
มีรายละเอียดในแต่ละประเด็นดังนี้

5.1.1 ประเด็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไข พบว่า ในภาพรวม เกษตรกรประสบปัญหาในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.10) โดยมีรายละเอียดดังนี้ เกษตรกรมีปัญหาระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ใช้เอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงจำนวนมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.85) เกษตรกรมีปัญหาระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ผู้ขอขึ้นทะเบียนไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และเงื่อนไข (ค่าเฉลี่ย = 3.90) เกษตรกรมีปัญหาระดับน้อย จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ การกำหนดสถานที่รับขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 2.53) และเกษตรกรมีปัญหาระดับน้อยที่สุด จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ช่วงระยะเวลารับขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 1.10)

5.1.2 ประเด็นขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรประสบปัญหาในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.30) โดยมีรายละเอียดดังนี้ เกษตรกรมีปัญหาระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีความยุ่งยาก (ค่าเฉลี่ย = 4.83) เกษตรกรมีปัญหาระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ความร่วมมือของผู้นำชุมชนที่เป็นผู้ลงนามรับรองเป็นพยาน (ค่าเฉลี่ย = 3.74) เกษตรกรมีปัญหาระดับปานกลาง จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 2.73) และเกษตรกรมีปัญหาระดับน้อย จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย (ค่าเฉลี่ย = 2.06)

5.1.3 ประเด็นประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรประสบปัญหาในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 1.30) โดยมีรายละเอียดดังนี้ เกษตรกรมีปัญหาระดับน้อยที่สุด จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ เกษตรกรไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย = 1.00) เกษตรกรไม่ได้รับสิทธิหรือบริการต่าง ๆ ของภาครัฐ (ค่าเฉลี่ย = 1.00) และเกษตรกรมีปัญหาระดับน้อย จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ เกษตรกรไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (ค่าเฉลี่ย = 1.97)

5.1.4 ประเด็นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรประสบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.30) โดยมีรายละเอียดดังนี้ เกษตรกรมีปัญหาระดับน้อยที่สุด จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ความสุภาพในการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย = 1.56) ความเสมอภาคในการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย = 1.16) เกษตรกรมีปัญหาระดับปานกลาง จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ ความรวดเร็วในการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย = 2.65) เจ้าหน้าที่ไม่อธิบายหลักเกณฑ์ให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนทราบ (ค่าเฉลี่ย = 2.91) และเจ้าหน้าที่ไม่มีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกษตรกร (ค่าเฉลี่ย = 2.99)

5.2 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

การศึกษาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรใน 4 ประเด็น ได้แก่ ข้อเสนอแนะด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ข้อเสนอแนะด้านขั้นตอนและวิธีการการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ และข้อเสนอแนะด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ปรากฏตามตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 204

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{X}$ (SD)	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						3.61 (0.324)	มาก
1.1 มีการประชาสัมพันธ์ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้น ทะเบียนผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่ ชัดเจนเข้าใจง่าย	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.5)	24 (11.8)	179 (87.7)	4.87 (0.349)	มากที่สุด
1.2 กำหนดหลักเกณฑ์ที่ ยืดหยุ่น และง่ายต่อการปฏิบัติ	3 (1.5)	7 (3.4)	12 (5.9)	144 (70.6)	38 (18.6)	4.01 (0.719)	มาก
1.3 มีการกำหนดและชี้แจง กรอบระยะเวลาการขึ้นทะเบียน ให้เกษตรกรทราบ	21 (10.3)	177 (86.8)	4 (2.0)	2 (1.0)	0 (0.0)	1.94 (0.398)	น้อย
2. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน						4.57 (0.172)	มากที่สุด
2.1 ปรับปรุงแบบคำร้องขอขึ้น ทะเบียนเกษตรกรให้เหมาะสม เช่น เพิ่มขนาดตัวอักษร ลดความ ซ้ำซ้อนของข้อมูล	0 (0.0)	3 (1.5)	5 (2.5)	173 (84.8)	23 (11.3)	4.06 (0.440)	มาก
2.2 มีการประชาสัมพันธ์ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานให้ ชัดเจนเข้าใจง่าย	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (1.0)	182 (89.2)	20 (9.8)	4.09 (0.317)	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

n = 204

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{X}$ (SD)	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
2.3 มีการจัดอบรมชี้แจงให้ ความรู้ในด้านหลักเกณฑ์และ เงื่อนไขการขึ้นทะเบียน	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.5)	14 (6.9)	189 (92.6)	4.92 (0.287)	มาก ที่สุด
2.4 มีการประชาสัมพันธ์และ ชี้แจงช่องทางการขึ้นทะเบียน รูปแบบออนไลน์มากขึ้น	0 (0.0)	0 (0.0)	10 (4.9)	12 (5.9)	182 (89.2)	4.84 (0.481)	มาก ที่สุด
2.5 มีการจัดอบรมชี้แจงให้ ความรู้ในการขึ้นและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรรูปแบบ ออนไลน์ เช่น แจ้งผ่านแอป พลิเคชัน Farmbook และแจ้ง ผ่านเว็บไซต์ e-Form ทะเบียน เกษตรกร	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	12 (5.9)	192 (94.1)	4.94 (0.236)	มาก ที่สุด
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ						4.94 (0.236)	มาก ที่สุด
3.1 ประชาสัมพันธ์สิทธิ ประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับหาก ขึ้นทะเบียนเกษตรกร	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	12 (5.9)	192 (94.1)	4.94 (0.236)	มาก ที่สุด
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						5.0 (0.000)	มาก ที่สุด
4.1 พบปะ/ลงพื้นที่ให้ความรู้ และคำแนะนำ	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	204 (100.0)	5.0 (0.000)	มาก ที่สุด
4.2 การปฏิบัติงานอย่างสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ดี	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	204 (100.0)	5.0 (0.000)	มาก ที่สุด

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

n = 204

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{X}$ (SD)	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
4.3 มีการประสานงานผู้ที่ เกี่ยวข้องให้เกษตรกร เช่น ผู้นำ ท้องถิ่น	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	204 (100.0)	5.0 (0.000)	มาก ที่สุด
4.4 อธิบายหลักเกณฑ์และ เงื่อนไขให้เกษตรกรทราบอย่าง ชัดเจน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	204 (100.0)	5.0 (0.000)	มาก ที่สุด
4.5 ให้บริการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรใน พื้นที่	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	204 (100.0)	5.0 (0.000)	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 4.8 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยมีรายละเอียดในแต่ละประเด็นดังนี้

5.2.1 ประเด็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไข พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.61) โดยมีรายละเอียดดังนี้ เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (ค่าเฉลี่ย = 4.87) เกษตรกรเห็นด้วยระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ กำหนดหลักเกณฑ์ที่ยืดหยุ่นและง่ายต่อการปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย = 4.01) เกษตรกรเห็นด้วยระดับน้อย จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ มีการกำหนดและชี้แจงกรอบระยะเวลาการขึ้นทะเบียนให้เกษตรกรทราบ (ค่าเฉลี่ย = 1.94)

5.2.2 ประเด็นขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.57) โดยมีรายละเอียดดังนี้ เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุด จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ มีการจัดอบรมชี้แจงให้ความรู้ในการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรรูปแบบออนไลน์ เช่น แจ้งผ่าน

แอปพลิเคชัน Farmbook และแจ้งผ่านเว็บไซต์ e-Form ทะเบียนเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย = 4.94) มีการจัดอบรมชี้แจงให้ความรู้ในด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียน (ค่าเฉลี่ย = 4.92) มีการประชาสัมพันธ์และชี้แจงช่องทางการขึ้นทะเบียนรูปแบบออนไลน์มากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 4.84) เกษตรกรเห็นด้วยระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานให้ชัดเจนเข้าใจง่าย (ค่าเฉลี่ย = 4.09) ปรับปรุงแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้เหมาะสม เช่น เพิ่มขนาดตัวอักษร ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล (ค่าเฉลี่ย = 4.06)

5.2.3 ประเด็นประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.94) โดยมีรายละเอียดดังนี้ เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับหากขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย = 4.94)

5.2.4 ประเด็นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 5.00) โดยมีรายละเอียดดังนี้ เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุด จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ พบปะ/ลงพื้นที่ให้ความรู้และคำแนะนำ (ค่าเฉลี่ย = 5.00) การปฏิบัติงานอย่างสุภาพมีมนุษยสัมพันธ์ดี (ค่าเฉลี่ย = 5.00) มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกษตรกร เช่น ผู้นำท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย = 5.00) อธิบายหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้เกษตรกรทราบอย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 5.00) ให้บริการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่ (ค่าเฉลี่ย = 5.00)

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง ผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นสำคัญ 3 ส่วน คือ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ มีรายละเอียด ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดระนอง 2) ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร 4) การได้รับการส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 5) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร คือ เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดระนอง ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตรใน ปี 2565 รวมจำนวน 24,854 ราย

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 204 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.82 ของประชากรทั้งหมด โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane โดยกำหนดระดับความคลาดเคลื่อน 0.07 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการสุ่มตามบัญชีรายชื่อของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2565 ให้ครบตามจำนวนตัวอย่าง

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การศึกษาใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ซึ่งประกอบด้วยคำถามที่กำหนดคำตอบไว้ให้เลือกตอบ (Closed-end

questions) แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่ 1) สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร 2) ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร 4) การส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และ 5) ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ โดยการนำไปทดสอบ (Pre-test) กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการคำนวณได้ค่าความเที่ยง ได้แก่ ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร มีค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.902 ตอนที่ 4 การส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร มีค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.912 ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร แบ่งเป็น ตอนที่ 5.1 ปัญหาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร มีค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.907 และตอนที่ 5.2 ข้อเสนอแนะในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร มีค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.904 จากนั้นจึงนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการทดสอบไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนในจังหวัดระนอง จำนวน 204 ราย โดยมี 4 ขั้นตอน คือ 1) เตรียมการสัมภาษณ์ ได้แก่ วางแผนการสัมภาษณ์ กำหนดวันเวลาและสถานที่ เตรียมอุปกรณ์ และประสานงานกับผู้นำหมู่บ้าน 2) การสัมภาษณ์ ได้แก่ แนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ และดำเนินการสัมภาษณ์ตามแบบที่เตรียมไว้ 3) บันทึกผลการสัมภาษณ์ ได้แก่ บันทึกผลทันทีและตามความเป็นจริง และ 4) สิ้นสุดการสัมภาษณ์ ได้แก่ ทบทวนข้อมูลและกล่าวขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดอันดับ

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

1) **สภาพทางสังคมของเกษตรกร** เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.8 เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 50.97 ปี จบระดับประถมศึกษา ร้อยละ 46.6 มีจำนวนสมาชิกครัวเรือนเฉลี่ย 2.98 คน ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางสังคม ร้อยละ 78.9 และไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันหรือกลุ่มเกษตรกร

ร้อยละ 62.7 มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรเฉลี่ย 19.78 ปี โดยจำนวนมากที่สุดร้อยละ 40.2 มีประสบการณ์ 11-20 ปี

2) สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร เกษตรกรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทำสวน คิดเป็นร้อยละ 100 มีรายได้จากการเกษตรเฉลี่ย 260,347.67 บาทต่อปี รายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 85,064.71 บาทต่อปี รายได้ครัวเรือนทั้งหมดเฉลี่ย 287,673.16 บาทต่อปี พื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 20.91 ไร่ ได้รับข่าวสารการขึ้นทะเบียนจากผู้นำท้องถิ่น ร้อยละ 83.3 และได้รับประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนเพื่อเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของรัฐบาล ร้อยละ 80.9 และมีประสบการณ์ในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเฉลี่ย 7.82 ปี

1.3.2 ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จากการวัดระดับความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จำนวน 20 ข้อ คิดเป็น 20 คะแนน เกษตรกรตอบถูกเฉลี่ย 15.22 ข้อ ในภาพรวมเกษตรกรร้อยละ 44.1 มีความรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

1) หลักเกณฑ์และเงื่อนไข เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้มากที่สุดในประเด็นผู้ที่ปลูกไม้ผลหรือไม้ยืนต้นในพื้นที่ 1 ไร่ สามารถขอขึ้นทะเบียนได้ และมีความรู้น้อยที่สุดในประเด็นทะเบียนเกษตรกรสามารถใช้เป็นหลักฐานการถือครองที่ดินได้

2) ขั้นตอนและวิธีการ เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้มากที่สุดในประเด็นผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องมีผู้นำชุมชนลงนามรับรองเป็นพยาน และการขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และมีความรู้น้อยที่สุดในประเด็นการขึ้นทะเบียนเกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอเท่านั้น

3) ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้มากที่สุดในประเด็นสมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร และผู้ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้สิทธิ์รับการช่วยเหลือเมื่อประสบภัยพิบัติด้านเกษตร และมีความรู้น้อยที่สุดในประเด็นผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้รับสิทธิต่าง ๆ จากภาครัฐเท่ากับผู้ที่ไม่ขึ้นทะเบียน

1.3.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1) หลักเกณฑ์และเงื่อนไข พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะการแยกขึ้น

ทะเบียนสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกันแต่แยกทำการเกษตร และการประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพหลักหรือรอง ข้อกำหนดที่ไม่อนุญาตให้วัด มัสยิด โรงเรียน และสถานที่ราชการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

2) ขั้นตอนและวิธีการ เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นด้วยกับขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระดับมากที่สุด โดยเกษตรกรเห็นด้วยการแสดงบัตรประชาชนและหลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดิน และการแจ้งรายละเอียดตามความเป็นจริงให้ครบถ้วนทุกกิจกรรมด้านการเกษตร นอกจากนี้ เกษตรกรยังเห็นด้วยในระดับมาก การกรอกข้อมูลในแบบคำร้องให้ถูกต้อง และการตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูกด้วยการจับพิกัด GPS

3) ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นด้วยกับประโยชน์ที่ได้รับ การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในประเด็นสมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร การได้รับสิทธิเข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล และการได้รับการช่วยเหลือเมื่อประสบภัยพิบัติด้านเกษตร การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร และการได้รับสิทธิต่าง ๆ จากภาครัฐมากกว่าผู้ไม่ขึ้นทะเบียน

4) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในประเด็นความสามารถในการให้บริการและความรู้ความเข้าใจในกระบวนการของเจ้าหน้าที่ และการให้คำแนะนำที่ชัดเจนและตรงประเด็น

1.3.4 การได้รับการส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1) การได้รับการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1.1) ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน พบว่า ร้อยละ 49.0 เกษตรกรได้รับการส่งเสริมมากที่สุดในด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียน ร้อยละ 48.0 ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียน และร้อยละ 46.6 ความรู้ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

1.2) วิธีการส่งเสริม พบว่า ร้อยละ 55.4 การสัมมนา/เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ ร้อยละ 53.4 สื่อออนไลน์ และร้อยละ 49.5 การลงพื้นที่แนะนำ/ให้ความรู้โดยเจ้าหน้าที่

1.3) การให้บริการและการสนับสนุน พบว่า ร้อยละ 81.9 การให้คำปรึกษาและการแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาแก่ผู้ขอรับบริการ ร้อยละ 74.5 ความสุภาพในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ และร้อยละ 45.6 การให้บริการคำแนะนำในการขึ้นทะเบียนหรือแก้ปัญหา

2) ความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
พบว่า แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

2.1) ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน เกษตรกรต้องการความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะขั้นตอนและวิธีการ ความรู้ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียน และความรู้ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

2.2) วิธีการส่งเสริม พบว่า ความต้องการการส่งเสริมในระดับปานกลาง โดยเน้นการส่งเสริมแบบรายกลุ่มในระดับมาก การส่งเสริมแบบมวลชนในระดับปานกลาง และการส่งเสริมแบบรายบุคคลในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ความต้องการวิธีส่งเสริมระดับมากที่สุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่แนะนำ/ให้ความรู้ การฝึกปฏิบัติ และสื่อออนไลน์

2.3) การให้บริการและการสนับสนุน ความต้องการการให้บริการและการสนับสนุนในระดับมากที่สุดทุกประเด็น ได้แก่ การให้บริการคำแนะนำในการขึ้นทะเบียน หรือแก้ปัญหา การให้คำปรึกษาและการแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาแก่ผู้ขอรับบริการ และความสุภาพในการให้บริการของเจ้าหน้าที่

1.3.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1) ปัญหาในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1.1) ประเด็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไข เกษตรกรประสบปัญหาในประเด็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในระดับปานกลาง โดยปัญหาหลักคือการใช้เอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำนวนมาก และการไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และเงื่อนไข และด้านสถานที่รับขึ้นทะเบียนและช่วงเวลาขึ้นทะเบียนมีความชัดเจนระดับน้อย

1.2) ประเด็นขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน เกษตรกรประสบปัญหาในประเด็นขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานในระดับปานกลาง โดยปัญหาหลัก คือ ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนที่มีความยุ่งยากซับซ้อน และเกษตรกรขาดความร่วมมือจากผู้นำชุมชนที่เป็นผู้ลงนามรับรองเป็นพยาน

1.3) ประเด็นประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ เกษตรกรมีปัญหากับประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับระดับน้อยที่สุด โดยเฉพาะเกษตรกรไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และเกษตรกรไม่ได้รับสิทธิหรือบริการต่าง ๆ ของภาครัฐ ในขณะที่เกษตรกรไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรระดับน้อย

1.4) ประเด็นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เกษตรกรประสบปัญหาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในระดับน้อย โดยปัญหาที่พบระดับปานกลางคือ ความรวดเร็วในการให้บริการ การอธิบายหลักเกณฑ์ และการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ขณะที่ปัญหาด้านความสุภาพและความเสมอภาคในการให้บริการมีระดับน้อยที่สุด

2) ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2.1) ประเด็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในระดับมาก โดยเห็นด้วยมากที่สุดกับข้อเสนอแนะการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ที่ชัดเจน และเห็นด้วยน้อยที่สุดกับการชี้แจงกรอบระยะเวลาการขึ้นทะเบียน

2.2) ประเด็นขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะด้านขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานในระดับมากที่สุด โดยเห็นด้วยมากที่สุดกับข้อเสนอแนะการจัดอบรมและประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนรูปแบบออนไลน์ และการปรับปรุงแบบคำร้องและขั้นตอนการดำเนินงานให้ชัดเจน

2.3) ประเด็นประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับในระดับมากที่สุด ในประเด็นการประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับหากขึ้นทะเบียนเกษตรกร

2.4) ประเด็นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในระดับมากที่สุด โดยเห็นด้วยมากที่สุดกับข้อเสนอแนะการลงพื้นที่ให้ความรู้ การปฏิบัติงานอย่างสุภาพ การประสานงานกับผู้นำท้องถิ่น การอธิบายหลักเกณฑ์อย่างชัดเจน และการให้บริการขึ้นทะเบียนในพื้นที่

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

2.1.1 สภาพทางสังคมของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 50.97 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา สอดคล้องกับ นวกร เป้นบุชา (2562, น.

61) พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 51.71 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และส่วนใหญ่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางสังคม อาจเป็นข้อจำกัดในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ขั้นตอนวิธีการในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

2.1.2 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรทั้งหมด มีอาชีพทำสวน ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจากผู้นำชุมชน และสื่อออนไลน์ สอดคล้องกับเกษรินทร์ แสนใจ (2564, น.77) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจากผู้นำชุมชน อาจเป็นเพราะผู้นำชุมชนเป็นบุคคลที่เป็นตัวแทนของเกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งใกล้ชิด คั่นเคยกับเกษตรกร และปัจจุบันเกษตรกรสามารถเข้าถึงหรือรับข้อมูลข่าวสารต่างๆได้สะดวก รวดเร็วขึ้นผ่านสื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ แอปพลิเคชัน Line/ Facebook YouTube เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเข้าถึงสื่อออนไลน์ของเกษตรกร นอกจากนี้เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนเกษตรกร โดยได้เข้าร่วมโครงการตามนโยบายภาครัฐ และโครงการประกันภัยพืชผล แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

2.2 ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ในจังหวัดระนองมีความรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด ทั้งในเรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขั้นตอนการดำเนินการ และประโยชน์ที่ได้รับ โดยเกษตรกรมีความรู้ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ทั้งหมดอยู่ที่ 15.22 คะแนน แต่เมื่อพิจารณาข้อคำถามที่เกษตรกร ตอบถูกน้อยที่สุด 3 อันดับแรก โดยเกษตรกรตอบถูกต่ำร้อยละ 50 คือประเด็นขั้นตอนการดำเนินการ ได้แก่ การขึ้นทะเบียนเกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอเท่านั้น หากหัวหน้าครัวเรือนเสียชีวิต ต้องแจ้งเปลี่ยนหัวหน้าครัวเรือนภายใน 30 วัน และการขึ้นทะเบียนต้องมีการตรวจสอบทางสังคมโดยจัดประชาคมหรือจัดพิมพ์ข้อมูลไปติดประกาศในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นเวลา 7 วัน สอดคล้องกับเกษรินทร์ แสนใจ (2564, น.127) พบว่า เกษตรกรมีความรู้ด้านขั้นตอน/วิธีการ ขึ้นทะเบียนน้อยที่สุด การให้ความรู้แก่เกษตรกรเป็นสิ่งที่สำคัญในการที่เกษตรกรมีความรู้ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ทำให้สามารถดำเนินการไปได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ การประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่เกษตรกรจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรออนไลน์มากยิ่งขึ้น

2.3 ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2.3.1 หลักเกณฑ์และเงื่อนไข พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะวัด มัสยิด

โรงเรียนและสถานที่ราชการที่ประกอบการเกษตรเองไม่สามารถแจ้งขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ และการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นหน้าที่สำคัญที่เกษตรกรต้องปฏิบัติ สอดคล้องกับ ธรรมนูญ ไซยบุบผา (2558, น.50) พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นหน้าที่ของเกษตรกร

2.3.2 ขั้นตอนและวิธีการ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการแสดงบัตรประชาชนและหลักฐานแสดงสิทธิ์การถือครองที่ดิน และการแจ้งรายละเอียดตามความเป็นจริงให้ครบถ้วนทุกกิจกรรมด้านการเกษตร เนื่องจากเป็นเอกสารที่เกษตรกรมีความเข้าใจ เป็นอย่างดีว่าใช้สำหรับการติดต่อราชการ และสอดคล้องกับ กรมส่งเสริมการเกษตร (2566) ระบุในคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2566 ขั้นตอนและวิธีการขอขึ้นทะเบียนว่า เกษตรกรแจ้งข้อมูลตามข้อเท็จจริงผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องแจ้งรายละเอียดตามความเป็นจริงเพื่อให้เจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วนทุกกิจกรรมทางด้านการเกษตร และเห็นด้วยระดับปานกลางในประเด็น ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นผู้กรอกข้อมูลด้วยตนเอง อาจเป็นเพราะเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ และได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา อีกทั้งแบบฟอร์มในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีขนาดอักษรเล็ก

2.3.3 ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นด้วยกับประโยชน์ที่ได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในประเด็นสมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร การได้รับสิทธิ์เข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล และการได้รับการช่วยเหลือเมื่อประสบภัยพิบัติด้านเกษตร เนื่องจากที่เกษตรกรให้ความร่วมมือต่อภาครัฐในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรนั้น เกษตรกรจะต้องได้รับประโยชน์และได้รับการช่วยเหลือในด้านการเกษตรจากภาครัฐ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการรับประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนเกษตรกร พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดเข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาลและโครงการประกันภัยพืชผล

2.3.4 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พบว่า ความสามารถในการให้บริการและความรู้ความเข้าใจในกระบวนการของเจ้าหน้าที่ และการให้คำแนะนำที่ชัดเจนและตรงประเด็น สอดคล้องกับการศึกษาของ รัชดา แสงผล (2566) ที่พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถและให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่ประเด็นต้องกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนในระดับปานกลาง ทำนองเดียวกันกับ การศึกษาของ นฤมล พุกพิกุล (2566) พบว่า มีการประชาสัมพันธ์ในสื่อต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และมีการให้ความรู้แก่เกษตรกรทั้งจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและ

ผู้นำชุมชน รวมถึงการปรับปรุงขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการที่การกรอกข้อมูลในแบบคำร้องให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนอยู่ในระดับปานกลาง การศึกษาแสดงให้เห็นว่าการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอและการให้ข้อมูลที่ชัดเจนมีความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร แต่ยังคงมีความจำเป็นในการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้าใจของผู้ขอขึ้นทะเบียน เพื่อให้กระบวนการเป็นไปได้อย่างราบรื่นยิ่งขึ้น

2.4 การได้รับการส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2.4.1 การได้รับการส่งเสริม พบว่า เกษตรกรได้รับการส่งเสริมมากที่สุดในด้านความรู้ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียน ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียน และความรู้ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ สอดคล้องกับผลการวิจัย ที่พบว่า เกษตรกรมีความรู้ระดับมากที่สุด และมีประสบการณ์ด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เฉลี่ย 7.82 ปี

2.4.2 ความต้องการการส่งเสริม แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1) ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน พบว่า เกษตรกรต้องการความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนในระดับมากที่สุดโดยเฉพาะขั้นตอนและวิธีการ ความรู้ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียน และความรู้ด้านประโยชน์ที่ได้รับ สอดคล้องกับการศึกษาของ เกษรินทร์ แสนใจ (2564) ที่พบว่า เกษตรกรต้องการความรู้ขั้นตอนและวิธีการ ความรู้ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียน และความรู้ด้านประโยชน์ที่ได้รับในการการขึ้นทะเบียนระดับมาก และจากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรเกษตรกรตอบถูกจำนวนน้อยที่สุดในเรื่องความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียน

2) วิธีการส่งเสริม พบว่า เกษตรกรต้องการการส่งเสริมในระดับปานกลาง โดยต้องการการส่งเสริมแบบรายกลุ่ม ในระดับมาก รองลงมาต้องการการส่งเสริมแบบมวลชน ในระดับปานกลาง และต้องการการส่งเสริมแบบรายบุคคล ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า เกษตรกรมีความต้องการวิธีส่งเสริมระดับมากที่สุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่แนะนำ/ให้ความรู้ การฝึกปฏิบัติ และสื่อออนไลน์ ทำนองเดียวกันกับ จินดา ขลิบทอง และเฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ (2555) เป็นวิธีการส่งเสริมการเกษตร ที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมจะออกติดตามให้ความรู้แก่เกษตรกร หรือ บุคคลเป้าหมายเป็นรายบุคคล หรือเป็นการส่งเสริมการเกษตรที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมติดต่อกับเกษตรกรเป็นรายบุคคล การส่งเสริมการเกษตรโดยใช้วิธีการนี้กลุ่มเป้าหมายหรือเกษตรกรผู้รับการส่งเสริมจะได้รับการให้บริการและคำแนะนำโดยตรงจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ทำให้เกษตรกรหรือผู้รับการส่งเสริมเข้าใจ

สิ่งต่าง ๆ ได้สะดวกและง่าย จนเกิดการยอมรับและสามารถนำไปปฏิบัติได้ การฝึกปฏิบัติ อาจเป็น เพราะ เกษตรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือทำหรือปฏิบัติจริงจะสร้างความ เข้าใจให้เกษตรกร รวมถึงสุรียักษ์ วงษ์ทิพย์ (2561) พบว่าสื่อออนไลน์ เป็นการสื่อสารผ่านระบบ อินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์สารสนเทศ เนื่องจากสามารถส่งสารได้ทุกที่ ทุกเวลา อย่างสะดวกรวดเร็ว เช่น เว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย Instagram Facebook Line YouTube TikTok แอปพลิเคชันทาง การเกษตร เป็นต้น หรือเรียกอีกชื่อว่าสื่อดิจิทัล ซึ่งมีลักษณะเป็นการนำข้อความ กราฟฟิก ภาพเคลื่อนไหว เสียง ภาพวิดีโอ เว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย รวมไปถึงการสานเทศอื่น ๆ ผสมผสาน เชื่อมโยงกัน ซึ่งมีประโยชน์สนับสนุนการเรียนรู้ยุคใหม่ได้ดี

3) การให้บริการและการสนับสนุน พบว่า การให้บริการคำแนะนำในการ ขึ้นทะเบียนหรือแก้ปัญหา การให้คำปรึกษาและการแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาแก่ผู้ขอรับบริการ และ ความสุภาพในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ สอดคล้องกับการศึกษาของ รัชดา แสงผล (2566) ที่ พบว่า เกษตรกรต้องการการบริการที่ดีและการสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพจากเจ้าหน้าที่

2.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร

2.5.1 ปัญหาในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1) ประเด็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไข พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในเรื่องเอกสารที่ ต้องใช้ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนจำนวนมาก และมีปัญหาในการเข้าใจหลักเกณฑ์และ เงื่อนไขที่เกี่ยวข้อง อาจเป็นเพราะเอกสารที่ต้องใช้ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนอาจมีความ ซับซ้อนและจำนวนมาก ทำให้เกษตรกรรู้สึกท้อแท้และสับสน โดยเฉพาะเมื่อเอกสารเหล่านี้มี รายละเอียดที่ต้องการความถูกต้องและครบถ้วน ทำให้เกษตรกรบางรายอาจไม่เข้าใจวิธีการกรอก เอกสารหรือความสำคัญของเอกสารแต่ละประเภท ทำให้เกิดข้อผิดพลาดหรือการขาดเอกสารที่สำคัญ

2) ประเด็นขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน พบว่า ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนมีความยุ่งยากซับซ้อน และขาดความร่วมมือจากผู้นำชุมชนในการลงนามรับรองเป็น พยาน อาจเป็นเพราะกระบวนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนอาจมีหลายขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติ ตามอย่างเคร่งครัด ซึ่งอาจทำให้เกษตรกรเกิดความสับสนและรู้สึกเสียเวลาทำให้ไม่สามารถดำเนินการ ได้ทุกขั้นตอน และผู้นำชุมชนบางคนอาจไม่มีเวลา หรืออาจไม่เข้าใจความสำคัญของการลงนามรับรอง เป็นพยาน หรือขาดการประสานงานที่ดีระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบกับผู้นำชุมชน ทำให้ กระบวนการดำเนินงานเกิดความล่าช้า ซึ่งอาจส่งผลให้มีอัตราการขึ้นทะเบียนที่ต่ำ

3) ประเด็นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พบว่า เกษตรกรประสบปัญหาในเรื่องความรวดเร็วในการให้บริการ และการอธิบายหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกร แม้ว่าในระดับทั่วไปเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความสุภาพ ความล่าช้าในการให้บริการและการอธิบายที่ไม่ชัดเจนอาจทำให้เกษตรกรรู้สึกไม่พอใจและไม่มั่นใจในกระบวนการ ซึ่งอาจทำให้ความพอใจในการบริการให้บริการลดลง

2.5.2 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1) ประเด็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไข พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยมากที่สุดกับข้อเสนอแนะการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ที่ชัดเจน การประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนที่ชัดเจนและเข้าใจง่ายเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ การใช้ช่องทางในการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายจะช่วยให้เกษตรกรได้รับข้อมูลที่จำเป็นและสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดได้อย่างถูกต้อง

2) ประเด็นขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยมากที่สุดกับข้อเสนอแนะการจัดอบรมชี้แจงให้ความรู้การประชาสัมพันธ์และชี้แจงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรรูปแบบออนไลน์ เช่น แจกผ่านแอปพลิเคชัน Farmbook และแจ้งผ่านเว็บไซต์ e-Form ทะเบียนเกษตรกร รวมถึงการปรับปรุงแบบคำร้องและขั้นตอนให้ชัดเจน เป็นสิ่งที่เกษตรกรเห็นด้วยมากที่สุด เนื่องจากช่วยเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลและลดความยุ่งยากในการดำเนินการ การใช้เทคโนโลยีและการปรับปรุงกระบวนการจึงเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการปรับปรุงการดำเนินงานและตอบสนองตามความต้องการของเกษตรกรได้ดี

3) ประเด็นประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยมากที่สุดกับข้อเสนอแนะการประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับหากขึ้นทะเบียนเป็นข้อเสนอที่เกษตรกรเห็นด้วยมากที่สุด ควรมีการสื่อสารอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกษตรกรทราบถึงประโยชน์ที่ได้รับและกระตุ้นให้เกิดการขึ้นทะเบียน

4) ประเด็นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยมากที่สุดกับข้อเสนอแนะการลงพื้นที่ให้ความรู้ การปฏิบัติงานอย่างสุภาพ การประสานงานกับผู้นำท้องถิ่น และการอธิบายหลักเกณฑ์อย่างชัดเจน เป็นข้อเสนอที่เกษตรกรเห็นด้วยมากที่สุด ควรมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ในด้านการให้บริการและการสื่อสารเพื่อให้เกษตรกรได้รับการสนับสนุนที่ดียิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ข้อเสนอแนะต่อเกษตรกร

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระดับมีความรู้มากที่สุด โดยส่วนใหญ่ยังเข้าใจผิดในประเด็นขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) เกษตรกรควรศึกษาและทำความเข้าใจในขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยการเข้าร่วมการอบรม ประชุมและการเข้าถึงสื่อออนไลน์
- 2) เกษตรกรควรศึกษาขั้นตอนและวิธีการในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรรูปแบบออนไลน์ เช่น การใช้แอปพลิเคชัน Farmbook และเว็บไซต์ e-Form ทะเบียนเกษตรกร

3.1.2 ข้อเสนอแนะต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

- 1) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรทั้งหมดเห็นด้วยมากที่สุดต่อการลงพื้นที่ให้ความรู้ การปฏิบัติงานอย่างสุภาพ การประสานงานกับผู้นำท้องถิ่น และการอธิบายหลักเกณฑ์อย่างชัดเจน ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรมีการวางแผนลงพื้นที่ให้คำแนะนำและความรู้แก่เกษตรกรในการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมากยิ่งขึ้น
- 2) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการวิธีการส่งเสริมแบบมวลชนในรูปแบบสื่อออนไลน์ในระดับมากที่สุด และเห็นด้วยระดับมากที่สุดต่อข้อเสนอแนะการประชาสัมพันธ์และชี้แจงช่องทางการขึ้นทะเบียนรูปแบบออนไลน์มากขึ้น ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการขึ้นทะเบียนทุกช่องทางให้ทั่วถึงและต่อเนื่อง โดยเน้นประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์
- 3) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรยังเข้าใจผิดในประเด็นขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมากที่สุด และเห็นด้วยระดับมากที่สุดต่อข้อเสนอแนะใน

การจัดอบรมชี้แจงให้ความรู้ในการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรรูปแบบออนไลน์ เช่น แจกผ่านแอปพลิเคชัน Farmbook และแจกผ่านเว็บไซต์ e-Form ทะเบียนเกษตรกร ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องขั้นตอนและวิธีการในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรรูปแบบออนไลน์ เช่น การใช้แอปพลิเคชัน Farmbook และเว็บไซต์ e-Form ทะเบียนเกษตรกรมากยิ่งขึ้น

3.1.3 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงาน

1) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุดต่อข้อเสนอแนะการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่ชัดเจนเข้าใจง่าย และเห็นด้วยระดับมากที่สุดการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานให้ชัดเจนเข้าใจง่าย ดังนั้น ควรจัดอบรมและประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง และควรชี้แจงข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้ชัดเจน โดยการผลิตสื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น

2) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับมากที่สุดต่อข้อเสนอแนะการปรับปรุงแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้เหมาะสม ดังนั้น ควรปรับปรุงแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้เหมาะสม เช่น เพิ่มขนาดตัวอักษร อ่านเข้าใจง่าย และลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล

3.1.4 ข้อเสนอแนะต่อนโยบาย

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีปัญหาในระดับมากที่สุด ในขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรที่มีความยุ่งยาก ดังนั้นจึงควรมีการปรับปรุงขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้เกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ง่ายและสะดวกขึ้น โดยการ จัดทำแอปพลิเคชันหรือระบบออนไลน์ที่เกษตรกรสามารถลงทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลได้เองผ่านสมาร์ทโฟนหรือคอมพิวเตอร์ เชื่อมโยงฐานข้อมูลส่วนกลาง รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ข้อมูลเป็นหนึ่งเดียวและลดการทำงานซ้ำซ้อน มีการใช้ AI และ Big Data วิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลเกษตรกรโดยอัตโนมัติเพื่อลดขั้นตอนการตรวจสอบเอกสาร

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมในจังหวัดอื่น ๆ นอกเหนือจากจังหวัดระนอง เพื่อเปรียบเทียบและหาแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่ต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาความแตกต่างด้านสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่อาจมีผลต่อการขึ้นทะเบียน
2. ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เช่น การใช้แอปพลิเคชันมือถือและระบบออนไลน์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการให้บริการที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมโดยเปรียบเทียบเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน และไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการขึ้นทะเบียน และปัจจัยที่ส่งเสริมให้การขึ้นทะเบียน รวมถึงการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปรับปรุงกระบวนการขึ้นทะเบียน
4. ควรศึกษาเพิ่มเติมในกลุ่มเกษตรกรเฉพาะกลุ่ม เช่น แยกตามกลุ่มอายุ เกษตรกรที่มีพื้นที่การเกษตรขนาดเล็กหรือใหญ่ เพื่อวิเคราะห์ความต้องการและปัญหาเฉพาะของกลุ่มนั้น ๆ และหาวิธีการปรับปรุงการขึ้นทะเบียนให้เหมาะสม
5. ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้นำท้องถิ่นในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เพื่อหาแนวทางในการเพิ่มการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชนในการดำเนินการต่าง ๆ

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

ศรีโฆทัยธรรมมาจริยา

บรรณานุกรม

- กนกกาญจน์ สว่างเมฆ. (2560). *ความต้องการการส่งเสริมการผลิตผักปลอดภัยในรูปแบบแปลงใหญ่ของเกษตรกร อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2527). *จิตวิทยาสังคม* (พิมพ์ครั้งที่ 4). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2566, 30 กันยายน 2565). รายงานผลการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผ่านระบบ ทบก. และแอปพลิเคชัน DOAE Farmbook ปี 2565.
https://farmer.doe.go.th/ecoplant/eco_report/report_fmdbd_pv65/85/
- กรมส่งเสริมการเกษตร ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2566). *คู่มือการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2566*. <https://farmer.doe.go.th/farmer66-Final-s-watermark.pdf>.
- สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ. (2566). ข้อมูลพื้นฐานการเกษตรจังหวัดระนอง ปี 2566. https://ranong.doe.go.th/province/?page_id=124
- กิริติ ยศยิ่งยง. (2549). *การจัดการความรู้ในองค์การและกรณีศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). มีสเตอร์ก๊อปปี.
- กฤษฎายุ วันดี. (2559). *แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในอำเภอบางคลาของ จังหวัดกำแพงเพชร*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].
kukr.lib.ku.ac.th/kukr_es/kukr/. https://kukrdb.lib.ku.ac.th/proceedings/index.php?PKPS/search_detail/result/20002285
- เกษรินทร์ แสนใจ. (2564). *แนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จังหวัดระนอง. (2566, 30 ตุลาคม 2566). *แผนพัฒนาจังหวัดระนอง พ.ศ.2566-2570 (ฉบับทบทวน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*.
https://www.ranong.go.th/ranong_plan/ranongplan.htm
- จินดา ขลิบทอง และเฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ. (2555). *การพัฒนาแบบการส่งเสริมการเกษตรเพื่อการพึ่งพาตนเองของชุมชน*. สถาบันวิจัยและพัฒนา:มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จรรยา สุวรรณทัต. (2539, พฤศจิกายน). *พฤติกรรมศาสตร์กับสิ่งแวดล้อม*. วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 3(1), 53-59.

- เฉลิมพงษ์ เชื้อสะอาด. (2566). *ความต้องการการส่งเสริมการผลิตแพะเนื้อของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน และจังหวัดลำปาง*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]. <https://li01.tci-thaijo.org/>. <https://li01.tci-thaijo.org/index.php/agkasetkaj/article/view/259946>
- ธมกร ไชยบุบผา. (2558). *การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดมุกดาหาร*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].
- นวกกร แป้นบุชา. (2562). *การส่งเสริมการใช้สมุนไพรพื้นบ้านเกษตรกรดิจิทัลของเกษตรกรในอำเภอบ้านนา จังหวัดนครราชสีมา*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].
- นฤมล พกพิกุล. (2556). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].
- บุญธรรม จิตต์อนันต์. (2540). *การวิจัยทางสังคมศาสตร์*. สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญธรรม จิตต์อนันต์. (2545). *แนวคิดและทฤษฎีการส่งเสริมการเกษตร ในประมวลสาระชุดวิชาการบริหารการส่งเสริมการเกษตร (หน่วยที่ 2, น. 82-84)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุรชัย ศิริมหาสาคร. (2550). *จัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- ปัญญกรณ์ พุฒอินทร์. (2562). *การใช้แอปพลิเคชันสมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัลเพื่อปรับปรุงการจดทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรจังหวัดกาญจนบุรี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].
- ปริยานุช นิพาพันธ์. (2566). *ทัศนคติและพฤติกรรมของเกษตรกรในการใช้สมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัลอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่].
- พงษ์ศักดิ์ อังสิทธิ์. (2556). *แนวคิดเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร ในประมวลสาระชุดวิชาการส่งเสริมการเกษตรเพื่อการพัฒนา (หน่วยที่ 4, น. 12)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พรธิดา วิเชียรปัญญา. (2547). *การจัดการความรู้พื้นฐานและการประยุกต์ใช้*. เอ็กสเปอร์เน็ท.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). บริษัทเวิลด์การพิมพ์ จำกัด.
- ภาณุมาศ ทองเจริญ (2556). *วิธีการวิจัยทางสังคม* (พิมพ์ครั้งที่ 3). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ภนิดา ชัยปัญญา. (2541). *ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อกิจกรรมไร่นาสวนผสมภายใต้โครงการ
ปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรของจังหวัดเชียงราย*. [วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. (2533). *คู่มือการทำวิจัยการศึกษา*. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
ลาดกระบัง.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2524). *พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ-ไทย*. อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2546*. อรุณ.
- รัชดา แสงผล. (2566). *แนวทางการส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ของเกษตรกรใน
โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์จังหวัดอุทัยธานี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช]. <https://dric.nrct.go.th/Index>.
<https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/223383>
- เรืองวิทย์ แสงรัตน. (2522). *ความคิดเห็นและความสนใจของนักเรียนเตรียมทหารเกี่ยวกับ อัตรา
เพิ่มประชากรของประเทศไทย*. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์].
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ลักขณา สริวัฒน์. (2544). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วสิน อิงคพัฒน์กุล. (2557). *แนวคิดในการส่งเสริมและพัฒนากาเกษตรเพื่อการจัดการทรัพยากรสู่
ความมั่นคงทางอาหาร. ในประมวลสาระชุดวิชาการจัดการทรัพยากรเพื่อการส่งเสริมและ
พัฒนากาเกษตร (หน่วยที่ 2, น.6)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิกรม อาริราษฎร์. (2547). *ความพร้อมของพนักงานบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ในการย้ายที่
ทำการจากท่าอากาศยานสากลกรุงเทพ (ดอนเมือง) ไปสู่ท่าอากาศยานสากลสุวรรณภูมิ*.
[วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศศกร บุญยานันต์. (2559). *แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน
เกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก*. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์].
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศุภกร อนิเตชะ. (2559). *ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวใน
จังหวัดลำปาง*. [การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่].
https://archive.lib.cmu.ac.th/full/T/2559/aerd61259sit_abs.pdf
- ศุภนิธย์ พลไพรินทร์. (2540). *เทคนิคการประเมินผล*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2550). *การบริหารการตลาดแนวใหม่*. กรุงเทพมหานคร: วีระฟิล์มและ
ไซเท็กซ์.

สัญญาติ คงบุญ. (2566). รายงานผลการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2566. สำนักงาน
เกษตรจังหวัดระนอง.

สิน พันธุ์พินิจ. (2544). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. ธนศวรพรินต์.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2544). สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. บริษัท เพ็ญฟ้าพรินต์ จำกัด.

สุเทพ พรหมอิทธิ (2556). ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน (พิมพ์ครั้งที่ 4). สำนักงานพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

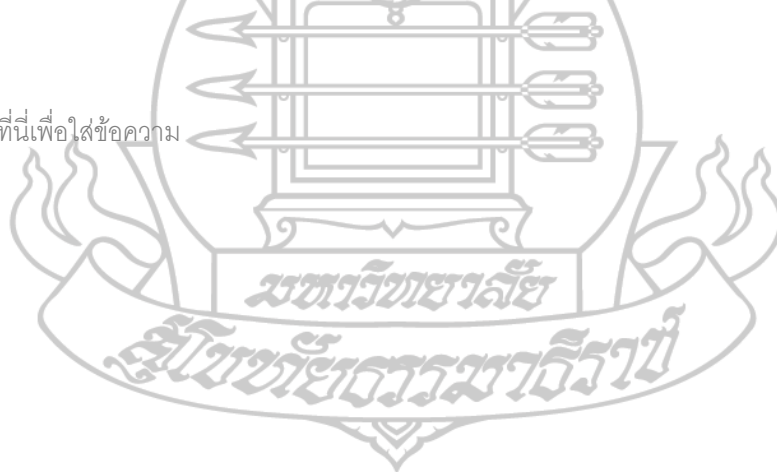
แสงจันทร์ ลาสุดี. (2562). ความต้องการการส่งเสริมการผลิตพืชผักตามระบบการปฏิบัติทาง
การเกษตรที่ดีของเกษตรกรจังหวัดสระบุรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์].
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

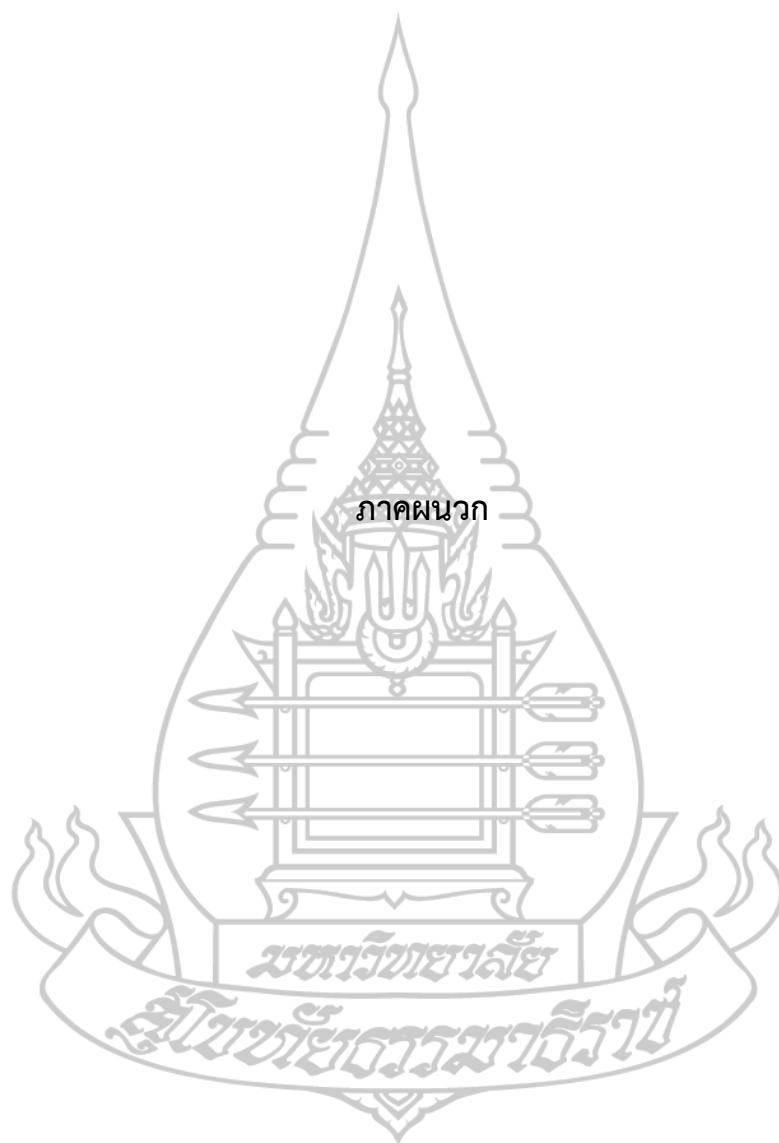
สุริรักษ์ วงษ์ทิพย์. (2561). เครือข่ายสังคมออนไลน์กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดออนไลน์เพื่อดึงดูด
ผู้บริโภคในยุคดิจิทัล. วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร, 15(1), 20-35.

สมชัย ศรีสุทธิยากร (2556). การวิจัยทางสังคม (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อังคณา คล้ายสุบรรณ. (2562). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัลในการ
ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของอาสาสมัครเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท. [วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

คลิกหรือแตะที่นี่เพื่อใส่ข้อความ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์สำหรับการวิจัย

แบบสัมภาษณ์สำหรับการวิจัย

เรื่อง การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้จัดทำขึ้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดระนอง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช คำตอบในแบบสัมภาษณ์นี้จะนำไปใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบคำถามทุกข้อ ตามความเป็นจริงและความคิดเห็นของท่าน
2. วัตถุประสงค์การวิจัย
 - 1) สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดระนอง
 - 2) ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
 - 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
 - 4) การได้รับการส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
 - 5) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
3. เลขที่แบบสัมภาษณ์ไว้เพื่อการติดตามแบบสัมภาษณ์เท่านั้น
4. แบบสัมภาษณ์การวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร
 - ตอนที่ 2 ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
 - ตอนที่ 4 การได้รับการส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
 - ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
5. ผู้สัมภาษณ์อ่านคำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟัง และผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ต้องการ และหรือเติมข้อความลงในช่องว่าง ของแต่ละคำถามเพื่อให้ได้ความหมายที่สมบูรณ์

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

1.1 สภาพทางสังคมของเกษตรกร

1. เพศ () 1 ชาย () 2 หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ระดับการศึกษา

() 1. ไม่ได้รับการศึกษา	() 2. ประถมศึกษา
() 3. มัธยมศึกษาตอนต้น	() 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
() 5. อนุปริญญา/ปวส.หรือเทียบเท่า	() 6. ปริญญาตรี
() 7. อื่น ๆ (ระบุ).....	
4. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน
5. การดำรงตำแหน่งทางสังคม

() 1. ไม่เป็น	() 2. เป็น
----------------	-------------

 ถ้าเป็น ตำแหน่งคือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 5.1 กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	() 5.2 สมาชิก อบต.
() 5.3 อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	() 5.4 กรรมการหมู่บ้าน
() 5.5 อื่นๆ (ระบุ).....	
6. การเป็นสมาชิกสถาบัน/กลุ่มเกษตรกร

() 1. ไม่เป็น	() 2. เป็น
----------------	-------------

 ถ้าเป็น สมาชิกสถาบัน/กลุ่มเกษตรกร ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 6.1 กลุ่มเกษตรกร	() 6.2 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
() 6.3 สหกรณ์การเกษตร	() 6.4 วิสาหกิจชุมชน
() 6.5 กลุ่มลูกค้า จ.ก.ส.	() 6.6 อื่นๆ (ระบุ).....
7. ประสบการณ์ในการทำการเกษตร.....ปี

1.2 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

1. การประกอบอาชีพของครัวเรือน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 1.1 ทำนา	() 1.2 ทำไร่
() 1.3 ทำสวน	() 1.4 เลี้ยงสัตว์
() 1.5 ประมง	() 1.6 ค้าขาย
() 1.7 รับจ้าง	() 1.8 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
() 1.9 อื่น ๆ (ระบุ).....	
2. รายได้ภาคการเกษตรของครัวเรือนในปี 2566 รวม.....บาท
3. รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือนในปี 2566 รวม.....บาท
4. รายได้ของครัวเรือนทั้งหมด เป็นเงิน.....บาท
5. พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดในปี 2566 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 1. พื้นที่ปลูกข้าว	จำนวน.....ไร่
------------------------	---------------

- () 2. พื้นที่ปลูกพืชไร่ จำนวน.....ไร่
- () 3. พื้นที่ปลูกพืชสวน จำนวน.....ไร่
- () 4. พื้นที่ปลูกสัตว์ จำนวน.....ไร่
- () 5. พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน.....ไร่
6. ประเภทการถือครองที่ดินทำการเกษตร ในปี 2566 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1. ของครัวเรือน จำนวน.....ไร่
- () 2. พื้นที่เช่า จำนวน.....ไร่
- () 3. อาศัยผู้อื่นทำ (ไม่มีค่าเช่า) จำนวน.....ไร่
7. ท่านทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1. เกษตรตำบล () 2. ผู้นำท้องถิ่น
- () 3. อาสาสมัครเกษตร () 4. เพื่อนบ้าน
- () 5. โทรศัพท์ () 6. สื่อออนไลน์
- () 7. เอกสารเผยแพร่ () 8. อื่น ๆ (ระบุ).....
8. ท่านได้รับประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1. เข้าร่วมโครงการตามนโยบายของรัฐบาล
- () 2. ขอรับการช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติ
- () 3. เข้าร่วมโครงการประกันภัยพืชผล
- () 4. อื่น ๆ (ระบุ).....
9. ท่านดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นระยะเวลา.....ปี

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ถูกหาคิดว่าคำถามถูกต้อง และในช่องผิดหากท่านคิดว่าไม่ถูกต้อง

ประเด็น	เลือกตอบ	
	ถูก	ผิด
1.ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไข		
1.1 ผู้ที่ถืออาศัยอยู่ร่วมกันแต่แยกกันทำการเกษตรสามารถแยกขึ้นทะเบียนได้		
1.2 ผู้ที่ไม่มีที่ทำกินเป็นของตนเองแต่เช่าพื้นที่ทำการเกษตร สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้		
1.3 ผู้ที่มีรายได้จากการเกษตรตั้งแต่ 8,000 บาทขึ้นไป สามารถขอขึ้นทะเบียนได้		
1.4 ทะเบียนเกษตรกรสามารถใช้เป็นหลักฐานการถือครองที่ดินได้		
1.5 ผู้ที่ปลูกไม้ผล หรือไม้ยืนต้นในพื้นที่ 1 ไร่ สามารถขอขึ้นทะเบียนได้		
1.6 สามารถแจ้งขึ้นทะเบียนปลูกข้าวได้หลังจากปลูกไปแล้ว 15-60 วัน		
1.7 หากไม่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกร สามารถขึ้นทะเบียนที่สำนักงานเกษตรอำเภอใดก็ได้ที่สะดวก		
1.8 บุคคลที่ถูกคุมขังในเรือนจำแต่มีที่ดินทำการเกษตรสามารถขึ้นทะเบียนได้		

ประเด็น	เลือกตอบ	
	ถูก	ผิด
2. ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการ		
2.1 การขึ้นทะเบียนเกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอเท่านั้น		
2.2 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องมีผู้นำชุมชนลงนามรับรองเป็นพยาน		
2.3 หากไม่ปรับปรุงกิจกรรมการเกษตรติดต่อกันเกิน 3 ปี จะถือว่าสิ้นสุดสถานภาพการเป็นเกษตรกรและจะยกเลิกทะเบียนเกษตรกร		
2.4 หากหัวหน้าครัวเรือนเสียชีวิต ต้องแจ้งเปลี่ยนหัวหน้าครัวเรือนภายใน 30 วัน		
2.5 เกษตรกรสามารถเพิ่มเติมข้อมูลการประกอบกิจกรรมการเกษตรได้ตลอดทั้งปีที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลง		
2.6 การขึ้นทะเบียนต้องมีการตรวจสอบทางสังคมโดยจัดประชาคมหรือจัดพิมพ์ข้อมูลไปติดประกาศในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นเวลา 7 วัน		
2.7 การขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ		
2.8 เกษตรกรมีเจตนาให้ข้อมูลเท็จกับทางราชการมีโทษตามมาตรา 137 และมาตรา 267 ตามประมวลกฎหมายอาญา		
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ		
3.1 สมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร		
3.2 ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่ได้สิทธิเข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล		
3.3 ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้สิทธิรับการช่วยเหลือเมื่อประสบภัยพิบัติด้านเกษตร		
3.4 ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้รับสิทธิต่างๆจากภาครัฐเท่ากับผู้ที่ไม่ขึ้นทะเบียน		

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

คำชี้แจง : ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรตามประเด็นดังต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตาราง ตามระดับความคิดเห็นซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้ 5 = ระดับมากที่สุด, 4 = ระดับมาก , 3 = ระดับปานกลาง, 2 = ระดับน้อย และ 1 = ระดับน้อยที่สุด

ความคิดเห็นการขึ้นทะเบียนเกษตรกร	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข					
1.1 คนที่อาศัยอยู่ ร่วมกัน แต่แยกกันทำการเกษตรให้แยกขึ้นทะเบียนได้					
1.2 ครัวเรือนของผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องมีการประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรอง					
1.3 การทำการเกษตรพื้นที่ตนเองหรือไม่ใช้พื้นที่ตนเอง ผู้ที่ลงทุนในการผลิต และเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในผลผลิตนั้น มีสิทธิขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้					

ความคิดเห็นการขึ้นทะเบียนเกษตรกร	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1.4 วัด มัสยิด โรงเรียนและสถานที่ราชการที่ประกอบการเกษตรเองไม่สามารถแจ้งขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้					
1.5 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นหน้าที่สำคัญที่เกษตรกรต้องปฏิบัติ					
2. ขั้นตอนและวิธีการ					
2.1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องแสดงบัตรประชาชน(ตัวจริง) แบบคำขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร และหลักฐานแสดงสิทธิ์การถือครองที่ดินในการติดต่อขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่					
2.2 ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องแจ้งรายละเอียดตามความเป็นจริงให้ครบถ้วนทุกกิจกรรมด้านการเกษตร					
2.3 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นผู้กรอกข้อมูลด้วยตนเอง					
2.4 แบบคำร้องทะเบียนเกษตรกรที่กรอกเพื่อยื่นขอปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย					
2.5 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ต้องให้ความร่วมมือในการตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูกที่แจ้งขึ้นทะเบียนด้วยการจับพิกัด GPS					
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ					
3.1 สมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพเป็นเกษตรกร					
3.2 ผู้ที่ขึ้นทะเบียนได้สิทธิ์เข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล					
3.3 ผู้ขึ้นทะเบียนได้สิทธิ์รับการช่วยเหลือเมื่อประสบภัยพิบัติด้านเกษตร					
3.4 ผู้ขึ้นทะเบียนควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร					
3.5 ผู้ขึ้นทะเบียนได้รับสิทธิต่างๆจากภาครัฐมากกว่าผู้ไม่ขึ้นทะเบียน					
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่					
4.1 ต้องประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้เกษตรกรทราบทั่วถึงและต่อเนื่อง					
4.2 ต้องกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ผู้ขอขึ้นทะเบียน					
4.3 ต้องชี้แจงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรทราบและสามารถให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิดปัญหาในขั้นตอนต่าง ๆ ได้					
4.4 ต้องประสานผู้นำชุมชนให้มาลงนามเป็นพยานการขอขึ้นทะเบียน					
4.5 ต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสารหลักฐาน การกรอกข้อมูล และข้อมูลแนบท้ายที่เกษตรกรนำมายื่นอย่างละเอียดรอบคอบ					

**ตอนที่ 4 การส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน
เกษตรกรของเกษตรกร**

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามประเด็นการได้รับการส่งเสริมที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว และทำเครื่องหมาย ✓ ตามระดับความต้องการการส่งเสริมซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้ 5 = ระดับมากที่สุด, 4 = ระดับมาก , 3 = ระดับปานกลาง, 2 = ระดับน้อย และ 1 = ระดับน้อยที่สุด

ประเด็นความต้องการ	การได้รับการส่งเสริม		ระดับความต้องการ				
	ไม่ได้รับ	ได้รับ	1	2	3	4	5
1. ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน							
1.1 ความรู้ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียน							
1.2 ความรู้ด้านขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียน							
1.3 ความรู้ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ							
2. วิธีการส่งเสริม							
2.1 การส่งเสริมแบบรายบุคคล							
1) เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่แนะนำ/ให้ความรู้							
2) แนะนำให้ความรู้พูดคุยสื่อสารทางโทรศัพท์							
3) แนะนำ ให้ความรู้ส่งข้อความสื่อสาร							
4) แนะนำ ให้ความรู้ส่งสัญญาณภาพและเสียง							
2.2 การส่งเสริมแบบรายกลุ่ม							
1) การอบรม							
2) การฝึกปฏิบัติ							
3) การสัมมนา/เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้							
2.3 การส่งเสริมแบบมวลชน							
1) วิทยุกระจายเสียง							
2) สื่อสิ่งพิมพ์							
3) สื่อออนไลน์							
3. การให้บริการและการสนับสนุน							
3.1 การให้บริการคำแนะนำในการขึ้นทะเบียนหรือแก้ปัญหา							
3.2 การให้คำปรึกษาและการแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาแก่ผู้ขอรับบริการ							
3.3 ความสุภาพในการให้บริการของเจ้าหน้าที่							

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

5.1 ปัญหาในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

คำชี้แจง : ท่านคิดว่าหัวข้อต่อไปนี้เป็นปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้เต็ม

เครื่องหมาย ✓ ในตารางตามความคิดเห็นซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้ 5 = ระดับมากที่สุด, 4 = ระดับมาก , 3 = ระดับปานกลาง, 2 = ระดับน้อย และ 1 = ระดับน้อยที่สุด

ปัญหา	ระดับปัญหา				
	1	2	3	4	5
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข					
1.1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนไม่เข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไข					
1.2. การกำหนดสถานที่รับขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน					
1.3. ช่วงระยะเวลาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน					
1.4 ใช้เอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงจำนวนมาก					
1.5 อื่นๆ ระบุ					
2. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน					
2.1 แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่เหมาะสม					
2.2 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีความยุ่งยาก					
2.3 ความร่วมมือของผู้นำชุมชนที่เป็นผู้ลงนามรับรองเป็นพยาน					
2.4 แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย					
2.5 มีความยุ่งยากในการเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร					
2.6 อื่นๆ ระบุ					
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ					
3.1 เกษตรกรไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร					
3.2 เกษตรกรไม่ได้รับสิทธิหรือบริการต่าง ๆ ของภาครัฐ					
3.3 เกษตรกรไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร					
3.4 อื่นๆ ระบุ					
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่					
4.1 ความสุภาพในการให้บริการ					
4.2 ความรวดเร็วในการให้บริการ					
4.3 ความเสมอภาคในการให้บริการ					
4.4 เจ้าหน้าที่ไม่อธิบายหลักเกณฑ์ให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนทราบ					
4.5 เจ้าหน้าที่ไม่มีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกษตรกร					
4.6 อื่นๆ ระบุ					

5.2 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

คำชี้แจง : ให้เติมเครื่องหมาย ✓ ในตารางตามความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงช่องเดียวซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้ 5 = ระดับมากที่สุด, 4 = ระดับมาก , 3 = ระดับปานกลาง, 2 = ระดับน้อย และ 1 = ระดับน้อยที่สุด

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ระดับความสำคัญ				
	1	2	3	4	5
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข					
1.1 มีการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่ชัดเจนเข้าใจง่าย					
1.2 กำหนดหลักเกณฑ์ที่ยืดหยุ่น และง่ายต่อการปฏิบัติ					
1.3 มีการกำหนดและชี้แจงกรอบระยะเวลาการขึ้นทะเบียนให้เกษตรกรทราบ					
1.4 อื่นๆ (ระบุ).....					
2. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน					
2.1 ปรับปรุงแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้เหมาะสม เช่น เพิ่มขนาดตัวอักษร ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล					
2.2 มีการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานให้ชัดเจนเข้าใจง่าย					
2.3 มีการจัดอบรมชี้แจงให้ความรู้ในด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียน					
2.4 มีการประชาสัมพันธ์และชี้แจงช่องทางการการขึ้นทะเบียนรูปแบบออนไลน์มากขึ้น					
2.5 มีการจัดอบรมชี้แจงให้ความรู้ในการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรรูปแบบออนไลน์ เช่น แจกผ่านแอปพลิเคชัน Farmbook และแจกผ่านเว็บไซต์ e-Form ทะเบียนเกษตรกร					
2.6 อื่นๆ (ระบุ).....					
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ					
3.1 ประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับหากขึ้นทะเบียนเกษตรกร					
3.2 อื่นๆ (ระบุ).....					
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่					
4.1 พบปะ/ลงพื้นที่ให้ความรู้และคำแนะนำ					
4.2 การปฏิบัติงานอย่างสุภาพมีมนุษยสัมพันธ์					
4.3 มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกษตรกร เช่น ผู้นำท้องถิ่น					
4.4 อธิบายหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้เกษตรกรทราบอย่างชัดเจน					

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ระดับความสำคัญ				
	1	2	3	4	5
4.5 ให้บริการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่					
4.6 อื่นๆ (ระบุ).....					

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์

ภาคผนวก ข
แบบประเมินความเที่ยง

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์ แล้วนำผลการประเมินมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (Index of Item – Objective Congruence : IOC) แสดงดังตาราง

ตาราง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการประเมินแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

ประเด็นข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ΣR	ค่า IOC	การแปลผล
	1	2	3			
1.1 สภาพทางสังคมของเกษตรกร						
1. เพศ						
1.1 ชาย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.2 หญิง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2. อายุ.....ปี	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3. ระดับการศึกษา						
3.1 ไม่จบประถมศึกษา	+1	0	+1	2	1.0	ใช้ได้
3.2 ประถมศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.3 มัธยมศึกษาตอนต้น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.4 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.5 อนุปริญญา/ปวส.หรือเทียบเท่า	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.6 ปริญญาตรี	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.7 อื่นๆ.....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5. การดำรงตำแหน่งทางสังคม						
5.1 ไม่เป็น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5.2 เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5.2.1 กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5.2.2 สมาชิก อบต.	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ΣR	ค่า IOC	การแปลผล
	1	2	3			
5.2.3 กรรมการหมู่บ้าน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5.2.4 อื่นๆ (ระบุ).....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6. การเป็นสมาชิกสถาบัน/กลุ่มเกษตรกร						
6.1 ไม่เป็น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.2 เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.2.1 กลุ่มเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.2.2 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.2.3 สหกรณ์การเกษตร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.2.4 วิสาหกิจชุมชน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.2.5 กลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส.	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.2.6 อื่นๆ (ระบุ).....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
7. ประสบการณ์ในการทำการเกษตรปี	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.2 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร						
1. การประกอบอาชีพของครัวเรือน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
1.1 ทำนา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.2 ทำไร่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.3 ทำสวน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.4 เลี้ยงสัตว์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.5 ประมง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.6 ค้าขาย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.7 รับจ้าง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.8 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.9 อื่น ๆ (ระบุ).....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2. รายได้ภาคการเกษตรของครัวเรือน ในปี 2566 รวมบาท	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3. รายได้นอกภาคการเกษตรของ ครัวเรือนในปี 2566 รวม.....บาท	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ΣR	ค่า IOC	การแปลผล
	1	2	3			
4. รายได้ของครัวเรือนทั้งหมด เป็นเงิน.....บาท	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5. พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดในปี 2566 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5.1 พื้นที่ปลูกข้าว จำนวน..... ไร่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5.2 พื้นที่ปลูกพืชไร่ จำนวน..... ไร่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5.3 พื้นที่ปลูกพืชสวน จำนวน..... ไร่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5.4 พื้นที่ปศุสัตว์ จำนวน..... ไร่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5.5 พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน..... ไร่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6. ประเภทการถือครองที่ดินทำการเกษตร ในปี 2566 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.1 ของครัวเรือน จำนวน..... ไร่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.2 พื้นที่เช่า จำนวน..... ไร่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.3 อาศัยผู้อื่นทำ (ไม่มีค่าเช่า) จำนวน..... ไร่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
7. ท่านทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
7.1 เกษตรตำบล	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
7.2 ผู้นำท้องถิ่น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
7.3 อาสาสมัครเกษตร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
7.4 เพื่อนบ้าน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
7.5 โทรทัศน์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
7.6 สื่อออนไลน์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
7.7 เอกสารเผยแพร่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
7.8 อื่น ๆ (ระบุ).....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
8. ท่านได้รับประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า						

ประเด็นข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ΣR	ค่า IOC	การแปรผล
	1	2	3			
1 ข้อ)						
8.1 เข้าร่วมโครงการตามนโยบายของรัฐบาล	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
8.2 ขอรับการช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
8.3 เข้าร่วมโครงการประกันภัยพืชผล	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
8.4 อื่น ๆ (ระบุ).....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
9. ท่านดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นระยะเวลา.....ปี	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
10. ท่านเป็นผู้ดำเนินการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้วยตนเองหรือไม่						
10.1 ดำเนินการด้วยตนเอง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
10.2 มอบหมายสมาชิกในครัวเรือน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ΣR	ค่า IOC	การแปรผล
	1	2	3			
1.ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไข						
1.1 ผู้ที่ที่อาศัยอยู่ร่วมกันแต่แยกกันทำการเกษตรสามารถแยกขึ้นทะเบียนได้ (✓ สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้หนึ่งครัวเรือนทะเบียนเกษตรกรเท่านั้น)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.2 ผู้ที่ไม่มีที่ทำกินเป็นของตนเองแต่เช่าพื้นที่ทำการเกษตร สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.3 ผู้ที่มีรายได้จากการเกษตรตั้งแต่ 8,000 บาทขึ้นไป สามารถขอขึ้นทะเบียนได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.4 ทะเบียนเกษตรกรสามารถใช้เป็นหลักฐานการถือครองที่ดินได้ (✓ ทะเบียนเกษตรกรไม่สามารถ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ΣR	ค่า IOC	การแปรผล
	1	2	3			
ใช้เป็นหลักฐานการถือครองที่ดินได้)						
1.5 ผู้ที่ปลูกไม้ผล หรือไม้ยืนต้นในพื้นที่ 1 ไร่ สามารถขอขึ้นทะเบียนได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.6 สามารถแจ้งขึ้นทะเบียนปลูกข้าวได้หลังจากปลูกไปแล้ว 15-60 วัน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.7 หากไม่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกร สามารถขึ้นทะเบียนที่สำนักงานเกษตรอำเภอใดก็ได้ที่สะดวก (✓ การขึ้นทะเบียนเกษตรกรครั้งแรกต้องขึ้นทะเบียนที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลง)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.8 บุคคลที่ถูกคุมขังในเรือนจำแต่มีที่ดินทางการเกษตรสามารถขึ้นทะเบียนได้ (✓ บุคคลที่ถูกคุมขังไม่สามารถขึ้นทะเบียนได้)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2. ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการ						
2.1 การขึ้นทะเบียนเกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอเท่านั้น (✓ สามารถขึ้นทะเบียนได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอและผ่านเว็บไซต์ e-Form)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.2 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องมีผู้นำชุมชนลงนามรับรองเป็นพยาน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.3 หากไม่ปรับปรุงกิจกรรมการเกษตรติดต่อกันเกิน 3 ปี จะถือว่าสิ้นสุดสถานภาพการเป็นเกษตรกร และจะยกเลิกทะเบียนเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.4 หากหัวหน้าครัวเรือนเสียชีวิต ต้องแจ้งเปลี่ยนหัวหน้าครัวเรือนภายใน 30 วัน (✓ ต้องแจ้งภายใน 60 วัน)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.5 เกษตรกรสามารถเพิ่มเติมข้อมูลการประกอบกิจกรรมการเกษตรได้ตลอดทั้งปี ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ΣR	ค่า IOC	การ แปรผล
	1	2	3			
2.6 การขึ้นทะเบียนต้องมีการตรวจสอบทางสังคม โดยจัดประชาคมหรือจัดพิมพ์ข้อมูลไปติดประกาศ ในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นเวลา 7 วัน (✓ เป็นเวลา 3 วัน)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.7 การขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (✓ ไม่มี ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.8 เกษตรกรมีเจตนาให้ข้อมูลเท็จกับทางราชการ มีโทษตามมาตรา 137 และมาตรา 267 ตาม ประมวลกฎหมายอาญา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ						
3.1 สมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารที่ใช้แสดง สถานภาพการเป็นเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.2 ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่ได้สิทธิ์เข้าร่วม โครงการตามนโยบายรัฐบาล (✓ มีสิทธิ์เข้าร่วม โครงการตามนโยบายรัฐบาล)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.3 ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้สิทธิ์รับการ ช่วยเหลือเมื่อประสบภัยพิบัติด้านเกษตร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.4 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้รับสิทธิต่างๆจาก ภาครัฐเท่ากับผู้ที่ไม่ขึ้นทะเบียน (✓ ได้รับสิทธิต่างๆ จากภาครัฐมากกว่าผู้ที่ไม่ขึ้นทะเบียน)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ΣR	ค่า IOC	การ แปรผล
	1	2	3			
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						
1.1 ครั้วเรือนเกษตรกร 1 ครั้วเรือน จะมีตัวแทน มาขอปรับปรุงทะเบียนได้เพียง 1 คน (1 ทะเบียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ΣR	ค่า IOC	การ แปรผล
	1	2	3			
บ้าน/ 1 ครั้วเรือนเกษตรกร)						
1.2 ครั้วเรือนเกษตรกรที่ประกอบการเกษตรเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพรองสามารถขึ้นทะเบียนได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.3 การทำการเกษตรพื้นที่ตนเองหรือไม่ใช้พื้นที่ตนเอง ผู้ที่ลงทุนในการผลิตและเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในผลผลิตนั้น มีสิทธิ์ขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.4 วัด มัสยิด โรงเรียนและสถานที่ราชการที่ประกอบการเกษตรเองไม่สามารถแจ้งขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.5 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นหน้าที่สำคัญที่เกษตรกรต้องปฏิบัติ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2. ขั้นตอนและวิธีการ						
2.1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องแสดงบัตรประชาชน(ตัวจริง) แบบคำขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร และหลักฐานแสดงสิทธิ์การถือครองที่ดินในการติดต่อขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.2 ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องแจ้งรายละเอียดตามความเป็นจริงให้ครบถ้วนทุกกิจกรรม ด้านการเกษตร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.3 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นผู้กรอกข้อมูลด้วยตนเอง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.4 แบบคำร้องทะเบียนเกษตรกรที่กรอกเพื่อยื่นขอปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.5 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ต้องให้ความร่วมมือในการตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูกที่แจ้งขึ้นทะเบียนด้วยการจับพิกัด GPS	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ						
3.1 สมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพเป็นเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ΣR	ค่า IOC	การแปรผล
	1	2	3			
3.2 ผู้ที่ขึ้นทะเบียนได้สิทธิ์เข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.3 ผู้ขึ้นทะเบียนได้สิทธิ์รับการช่วยเหลือเมื่อประสบภัยพิบัติด้านเกษตร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.4 ผู้ขึ้นทะเบียนควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.5 ผู้ขึ้นทะเบียนได้รับสิทธิต่าง ๆ จากภาครัฐมากกว่าผู้ไม่ขึ้นทะเบียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
4.1 ต้องประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้เกษตรกรทราบทั่วถึงและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.2 ต้องกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ผู้ขอขึ้นทะเบียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.3 ต้องชี้แจงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรทราบ และสามารถให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิดปัญหาในขั้นตอนต่าง ๆ ได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.4 ต้องประสานผู้นำชุมชนให้มาลงนามเป็นพยานการขอขึ้นทะเบียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.5 ต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสารหลักฐาน การกรอกข้อมูล และข้อมูลแนบท้ายที่เกษตรกรนำมายื่นอย่างละเอียดรอบคอบ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ตอนที่ 4 การส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน

เกษตรกรของเกษตรกร

ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ΣR	ค่า IOC	การแปรผล
	1	2	3			
1. ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน						
1.1 ความรู้ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ΣR	ค่า IOC	การแปรผล
	1	2	3			
ทะเบียน						
1.2 ความรู้ด้านขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.3 ความรู้ด้านประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2. วิธีการส่งเสริม						
2.1 การส่งเสริมแบบรายบุคคล						
1) เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่แนะนำ/ให้ความรู้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2) แนะนำให้ความรู้พูดคุยสื่อสารทางโทรศัพท์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3) แนะนำ ให้ความรู้ส่งข้อความสื่อสาร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4) แนะนำ ให้ความรู้ส่งสัญญาณภาพและเสียง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.2 การส่งเสริมแบบรายกลุ่ม						
1) การอบรม	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2) การฝึกปฏิบัติ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3) การสัมมนา/เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.3 การส่งเสริมแบบมวลชน						
1) วิทยุกระจายเสียง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2) สื่อสิ่งพิมพ์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3) สื่อออนไลน์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3. การให้บริการและการสนับสนุน						
3.1 การให้บริการคำแนะนำในการขึ้นทะเบียนหรือแก้ปัญหา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.2 การให้คำปรึกษาและการแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาแก่ผู้ขอรับบริการ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.3 ความสุภาพในการให้บริการของเจ้าหน้าที่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

5.1 ปัญหาในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ΣR	ค่า IOC	การ แปรผล
	1	2	3			
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						
1.1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนไม่เข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไข	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.2. การกำหนดสถานที่รับขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.3. ช่วงระยะเวลาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.4 ใช้เอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงจำนวนมาก	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.5 อื่นๆ ระบุ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน						
2.1 แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.2 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีความยุ่งยาก	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.3 ความร่วมมือของผู้นำชุมชนที่เป็นผู้ลงนามรับรองเป็นพยาน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.4 แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.5 มีความยุ่งยากในการเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.6 อื่นๆ ระบุ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ						
3.1 เกษตรกรไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.2 เกษตรกรไม่ได้รับสิทธิหรือบริการต่าง ๆ ของภาครัฐ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ΣR	ค่า IOC	การแปรผล
	1	2	3			
3.3 เกษตรกรไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.4 อื่นๆ ระบุ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
4.1 ความสุภาพในการให้บริการ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.2 ความรวดเร็วในการให้บริการ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.3 ความเสมอภาคในการให้บริการ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.4 เจ้าหน้าที่ไม่อธิบายหลักเกณฑ์ให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนทราบ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.5 เจ้าหน้าที่ไม่มีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.6 อื่นๆ ระบุ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

5.2 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ΣR	ค่า IOC	การแปรผล
	1	2	3			
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						
1.1 มีการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่ชัดเจนเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.2 กำหนดหลักเกณฑ์ที่ยืดหยุ่น และง่ายต่อการปฏิบัติ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.3 มีการกำหนดและชี้แจงกรอบระยะเวลาการขึ้นทะเบียนให้เกษตรกรทราบ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.4 อื่นๆ (ระบุ).....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน						
2.1 ปรับปรุงแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้เหมาะสม เช่น เพิ่มขนาดตัวอักษร ลด	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ΣR	ค่า IOC	การ แปรผล
	1	2	3			
ความซ้ำซ้อนของข้อมูล						
2.2 มีการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานให้ชัดเจนเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.3 มีการจัดอบรมชี้แจงให้ความรู้ในด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.4 มีการประชาสัมพันธ์และชี้แจงช่องทางการขึ้นทะเบียนรูปแบบออนไลน์มากขึ้น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.5 มีการจัดอบรมชี้แจงให้ความรู้ในการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรรูปแบบออนไลน์ เช่น แจกผ่านแอปพลิเคชัน Farmbook และแจ้งผ่านเว็บไซต์ e-Form	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.6 อื่นๆ (ระบุ).....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ						
3.1 ประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับหากขึ้นทะเบียนเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.2 อื่นๆ (ระบุ).....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
4.1 พบปะ/ลงพื้นที่ให้ความรู้และคำแนะนำ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.2 การปฏิบัติงานอย่างสุภาพมีมนุษยสัมพันธ์ดี	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.3 มีการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกษตรกร เช่น ผู้นำท้องถิ่น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.4 อธิบายหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้เกษตรกรทราบอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.5 ให้บริการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ΣR	ค่า IOC	การแปรผล
	1	2	3			
4.6 อื่นๆ (ระบุ).....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

2. การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability)

โดยการนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ไปทำการทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 ราย ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรของการวิจัย จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาความเที่ยง ตามวิธีการของ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

N = 30

หัวข้อ	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.902
ตอนที่ 4.1 ความต้องการการส่งเสริมในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.912
ตอนที่ 5.1 ปัญหาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.907
ตอนที่ 5.2 ข้อเสนอแนะในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.904

ตารางสรุปข้อค้นพบที่สำคัญและประเด็นการอภิปรายผล

วัตถุประสงค์	ผลการศึกษา	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
1. สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร	เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (60.8%) และมีอายุเฉลี่ย 50.97 ปี ระดับการศึกษาจบประถมศึกษา (46.6%) มีรายได้ภาคการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 200,000 บาทต่อปี (54.4%)	เพศ อายุ และ การศึกษามีผลต่อการเข้าถึงข้อมูลและการขึ้นทะเบียน ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดในการปรับปรุงข้อมูลในการขึ้นทะเบียน เกษตรกร	ควรมีการส่งเสริมสร้างการรับรู้ให้กับเกษตรกรผ่านฝึกอบรม การประชุม และกาประชาสัมพันธ์ผ่านทุกช่องทางอย่างต่อเนื่อง
2. ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	เกษตรกรมีความรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด การใช้บัตรประชาชนในการขึ้นทะเบียน (97.5%)	เข้าใจหลักเกณฑ์เงื่อนไข และประโยชน์ที่ได้รับ	เน้นประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลเพิ่มเติม โดยเฉพาะการใช้สื่อออนไลน์ในการให้ข้อมูล และการสร้างเครือข่ายของเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ และสามารถให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรในเรื่องการขึ้นทะเบียนได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ
3. ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ($X = 4.69$) โดยเฉพาะการแยกขึ้นทะเบียน	หลักเกณฑ์ที่ชัดเจนช่วยลดความสับสน และเพิ่มความถูกต้องในการขึ้นทะเบียน	ควรประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้ครอบคลุมทุกช่องทาง เพื่อให้

วัตถุประสงค์	ผลการศึกษา	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
	สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันแต่แยกทำ การเกษตร (ร้อยละ 93.6) และข้อกำหนด ที่ไม่อนุญาตให้วัด มัสยิด โรงเรียน และ สถานที่ราชการขึ้น ทะเบียนเกษตรกร (ร้อยละ 100)		เกษตรกรทุกคนเข้าใจ และปฏิบัติตามได้ อย่างถูกต้อง
4. การได้รับการ ส่งเสริมและความ ต้องการการส่งเสริมใน การขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร	เกษตรกรต้องการ ความรู้ในระดับมาก ที่สุด ($X = 4.87$) โดยเฉพาะขั้นตอน และวิธีการขึ้น ทะเบียน ($X = 5.00$) การส่งเสริมแบบ รายบุคคลต้องการ น้อย ($X = 2.40$) แต่ การลงพื้นที่แนะนำ และให้ความรู้มีความ ต้องการสูง ($X =$ 4.77)	ความต้องการความรู้ เกี่ยวกับการขึ้น ทะเบียนเป็นสิ่ง ที่เกษตรกรต้องการใน ระดับมากที่สุด	ควรเพิ่มการให้ความรู้ และการบริการที่ เข้าถึงง่ายและ ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกร สามารถปฏิบัติตาม ขั้นตอนการขึ้น ทะเบียนได้อย่าง ถูกต้อง
5. ปัญหาและ ข้อเสนอแนะในการ ส่งเสริมการขึ้น ทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกร	ปัญหาที่พบคือการไม่ เข้าใจหลักเกณฑ์และ เงื่อนไขในการขึ้น ทะเบียน และความ ซับซ้อนของขั้นตอน การขึ้นทะเบียน	ความไม่ชัดเจนในการ ให้ข้อมูลส่งผลต่อ ความเข้าใจของ เกษตรกร ทำให้เกิด ความล่าช้าและความ ไม่พึงพอใจในการขึ้น ทะเบียน	ควรปรับปรุงการ สื่อสารและการให้ ข้อมูลที่ชัดเจนและ ครอบคลุมมากขึ้น เพื่อให้เกษตรกร สามารถเข้าใจและ

วัตถุประสงค์	ผลการศึกษา	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
			ปฏิบัติตามได้อย่าง ถูกต้อง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวกมลทิพย์ แก้วประสพ
วัน เดือน ปี เกิด	11 พฤษภาคม 2536
สถานที่เกิด	อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ประวัติการศึกษา	ปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2559
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง
ตำแหน่ง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

